

Analyse af professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes FoU-aktiviteter 2013-2018

INDHOLD

Analyse af professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes FoU-aktiviteter 2013-2018

1	Resumé	4
<hr/>		
2	Indledning	15
2.1	Baggrund	15
2.2	Formål med evalueringen	16
2.3	Datagrundlag og metode	16
<hr/>		
3	Professionshøjskolernes FoU-aktiviteter	18
3.1	Tilgang til varetagelse af FoU-aktiviteter	18
3.2	Samarbejde om varetagelse af FoU-aktiviteter	24
3.3	Prioritering og koordinering af FoU-aktiviteter	25
3.4	Omsætning af viden fra FoU-aktiviteter	30
3.5	Kvalitetssikring af FoU-aktiviteter	33
3.6	Kortlægning af FoU-projekter i perioden 2013-2018	34
3.7	Væsentlige innovationsaktiviteter	51
<hr/>		
4	Erhvervsakademiernes FoU-aktiviteter	53
4.1	Tilgang til varetagelse af FoU-aktiviteter	53
4.2	Samarbejde om varetagelse af FoU-aktiviteter	58
4.3	Prioritering og koordinering af FoU-aktiviteter	60
4.4	Omsætning af viden fra FoU-aktiviteter	63
4.5	Kvalitetssikring af FoU-aktiviteter	65
4.6	Kortlægning af FoU-projekter på erhvervsakademierne	66
<hr/>		
	Appendiks A – Datagrundlag og metode	85
<hr/>		

1 Resumé

Denne rapport indgår som en del af Uddannelses- og Forskningsministeriets (UFM) evaluering af professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes forsknings- og udviklingsaktiviteter (FoU-aktiviteter).

Baggrunden for evalueringen er, at det i 2013 blev lovgivningsmæssigt vedtaget, at professionshøjskolerne og erhvervsakademierne skal "varetage praksisnære og anvendelsesorienterede forsknings- og udviklingsaktiviteter i tæt samspil med det aftagende arbejdsmarked, øvrige uddannelses- og vidensinstitutioner og det omgivende samfund"¹. Det følger videre af samme lovgivning, at forsknings- og udviklingsaktiviteterne har til formål at tilvejebringe ny viden og konkrete løsninger på udfordringer inden for de erhverv og professioner, som professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes uddannelser er rettet mod. Målet med at tydeliggøre professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes opgave med at indsamle, bearbejde og formidle samt at producere relevant anvendelsesorienteret viden er dels, at relevant ny viden tilgår institutionernes uddannelsesudbud, dels at ny viden bringes direkte i anvendelse i erhverv og professioner.

Fra og med Finansloven for 2013 (FL2013) har professionshøjskolerne og erhvervsakademierne samlet modtaget et årligt tilskud (FL19-niveau var på 341,8 mio. kr.²) til styrket udviklings- og evidensbaseret af professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelserne. Tilskuddet på finansloven udgør i 2019 samlet ca. 55,9 mio. kr. til erhvervsakademierne og samlet ca. 293,8 mio. kr. til professionshøjskolerne (inkl. Danmarks Medie- og Journalisthøjskole).

Rapportens undersøgelsesspørgsmål er med udgangspunkt i evalueringens samlede formål kategoriseret under nedenstående fem temaer:

Professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes:

- Tilgang til varetagelse af FoU-aktiviteter
- Samarbejde om varetagelse af FoU-aktiviteter
- Prioritering og koordinering af FoU-aktiviteter
- Omsætning af viden fra FoU-aktiviteter til uddannelser og praksis
- Kvalitetssikring af FoU-aktiviteter.

---

1 Lov nr. 1614 af 26. december 2013.

2 Der ydes herudover et tilskud på 7,9 mio. kr. til Danmarks Medie- og Journalisthøjskole til analyse- og udviklingsopgaver. Tilskuddet indgår ikke i delpuljerne til fordeling mellem institutionerne

Datagrundlag og metode

Rapporten er baseret på følgende tre datakilder:

1. Redegørelser fra alle professionshøjskoler og erhvervsakademier
2. Redegørelser fra Danske Professionshøjskoler og Danske Erhvervsakademier
3. Kortlægninger af FoU-projekter fra alle professionshøjskoler og erhvervsakademier.

Udgangspunktet for de nævnte redegørelser har været en række spørgsmål om institutionernes FoU-aktiviteter og koordineringen heraf. Afrapporteringen afspejler institutionernes og organisationernes egen vægtning og fremhævelse i besvarelserne og illustrerer dermed variationen i deres arbejde med FoU, men den viser ikke nødvendigvis et udtømmende billede.

Data til brug for kortlægningen af professionshøjskolernes FoU-projekter er afgrænset til kun at gælde FoU-projekter med ekstern finansiering, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, ph.d.-projekter samt alle øvrige kontraktliggjorte universitetssamarbejder. Desuden er der kun leveret data for FoU-projekter, som har et samlet budget på mindst 100.000 kr., og kortlægningen er dermed ikke ensbetydende med et fuldstændigt overblik over alle professionshøjskolernes FoU-projekter i perioden 2013-2018. Udgangspunktet for kortlægningen af erhvervsakademiernes FoU-projekter er et udtræk fra EA Viden, hvor både projekter inden for anvendt forskning og udvikling, innovationsprojekter og pædagogiske udviklingsprojekter registreres.

Læs mere om rapportens datagrundlag og metode i appendiks A.

Resultater

Denne rapport viser overordnet, at professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes arbejde med FoU-aktiviteter i perioden 2013-2018 har udviklet sig i takt med, at institutionerne har kapacitetsopbygget og gjort sig erfaringer med at arbejde med FoU-aktiviteter.

De overordnede resultater fra analysen er:

- Antallet af både professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes FoU-projekter er steget i perioden 2013-2018. For professionshøjskolerne er antallet steget fra 401 i 2013 til 782 i 2018, og for erhvervsakademierne er antallet steget fra 31 i 2013 til 132 i 2017.
- Professionshøjskolerne og erhvervsakademierne har i perioden 2013-2018 udmøntet FoU-midler til kapacitetsopbygning og programorganisering. Udviklingen er gået i retning af, at FoU-midlerne, som i starten i høj grad blev anvendt til kapacitetsopbygning, nu i mindre grad anvendes til kapacitetsopbygning og i større grad til FoU-projekter.
- Sammenlignet med de øvrige professionshøjskoler har UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole og UC SYD den største andel store FoU-projekter målt på projektkostninger, mens Danmarks Medie- og Journalisthøjskole og Professionshøjskolen Absalon har den største andel små FoU-projekter målt på projektkostninger.

- Sammenlignet med de øvrige erhvervsakademier har Cphbusiness og Københavns Erhvervsakademi den største andel store FoU-projekter målt på projektomkostninger, mens Erhvervsakademi SydVest har den største andel små FoU-projekter.
- Placeringen af FoU-miljøerne er i perioden gået fra en central til en mere decentral placering, og både professionshøjskolerne og erhvervsakademierne har fokus på at understøtte, at FoU-aktiviteterne bedst muligt styrker uddannelsernes vidensgrundlag. Den decentrale organisering af FoU-miljøer understøtter FoU-aktiviteternes forankring i uddannelserne, men udfordrer koordinering af FoU-aktiviteter inden for de enkelte institutioner.
- Professionshøjskolerne og erhvervsakademierne oplever udfordringer ved allokering af medarbejdere til FoU-projekter. Medarbejderne kan have svært ved at planlægge tid til både undervisning og forskning, og det kan være en udfordring at forene medarbejdernes præferencer med behovene og mulighederne for bemanning på FoU-projekter.
- Lærerruddannelsen er den uddannelse, som flest af professionshøjskolernes FoU-projekter er relevante for (28 %), og markedsføringsøkonomuddannelsen er den uddannelse, som flest af erhvervsakademiernes FoU-projekter er relevante for (18 %).
- En stor andel af professionshøjskolernes (79 % i 2018) og erhvervsakademiernes (38 % i perioden 2013-2018) FoU-projekter er gennemført i samarbejde med en eller flere videregående uddannelsesinstitutioner. Herunder er en stor andel gennemført med et universitet som samarbejdspartner (73 % for professionshøjskolerne i 2018 og 32 % for erhvervsakademierne i perioden 2013-2018). Institutionerne oplever, at samarbejdet med universiteterne bidrager til den videnskabelige kvalitet og muliggør deltagelse i større projekter.
- Erhvervsakademierne oplever, at universiteterne typisk har en ekspertrolle, hvor de kvalificerer erhvervsakademiernes FoU-aktiviteter. Professionshøjskolerne påpeger også universiteternes ekspertrolle, men oplever at de er blevet mere ligestillede i samarbejder med universiteter i takt med, at de har fået kapacitetsopbygget og fået flere forskningsfaglige medarbejdere.
- En stor andel af professionshøjskolernes (73 %) og erhvervsakademiernes (58 %) FoU-projekter gennemføres med en samarbejdspartner fra praksis. Både professionshøjskolerne og erhvervsakademierne oplever, at samarbejdet med praksis understøtter projekternes relevans og vidensomsætning.
- 24 % af FoU-projekterne på professionshøjskolerne og 15 % på erhvervsakademierne er gennemført med en international samarbejdspartner.
- Både professionshøjskolerne og erhvervsakademierne oplever undervisere som en væsentlig kanal til vidensomsætning fra FoU-aktiviteter til uddannelser. Derfor arbejder både professionshøjskoler og erhvervsakademier med en bred involvering af undervisere i FoU-projekter og forskellige initiativer til deling af viden fra FoU-projekter mellem undervisere.

I det følgende uddybes rapportens overordnede og øvrige resultater for først professionshøjskolerne og derefter erhvervsakademierne.

Professionshøjskolernes varetagelse af FoU-aktiviteter

Kortlægning af FoU-projekter i 2013-2018

Siden 2013 er der sket en stigning i omfanget af FoU-aktiviteter på professionshøjskolerne. Antallet af FoU-projekter er steget fra 401 i 2013 til 782 i 2018, og de samlede projektomkostninger er steget fra 155 mio. kr. i 2013 til 296 mio. kr. i 2018. Antallet af forbrugte FoU-årsværk er steget fra 432 i 2013 til 622 i 2018. 73 % af professionshøjskolernes FoU-projekter med aktivitet i 2018 er gennemført i samarbejde med et universitet, og 65 % er gennemført i samarbejde med en offentlig institution fra praksisfeltet (fx sygehus eller kommune). 24 % af FoU-projekterne med aktivitet i 2018 er gennemført med en international samarbejdspartner, mens 16 % er gennemført som et samarbejde mellem to eller flere professionshøjskoler. Flest FoU-projekter i perioden 2013-2018 er relevante for læreruddannelsen, nemlig 28 %, mens hhv. 12 % og 11 % er relevante for sygeplejerske- og pædagoguddannelsen.

Tilgang til varetagelse af FoU-aktiviteter

Organisatorisk placering af FoU-miljø har fokus på forankring i uddannelserne

Alle professionshøjskoler, på nær Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, har foretaget ændringer i organiseringen af FoU-miljøerne. Tendensen er, at FoU-aktiviteterne er blevet mere forankret i uddannelserne. Det kan være ved, at FoU-miljøerne er blevet mere decentralt placeret på institutionen. Eksempelvis havde Professionshøjskolen Absalon i perioden 2013-2015 en central forskningsafdeling, men har siden 2015 haft FoU-miljøerne decentralt placeret i faglige centre, hvor de er tæt koblet til professionshøjskolens grunduddannelsesaktiviteter og efter- og videreuddannelsesaktiviteter. Flere professionshøjskoler forklarer, at ændringerne i organiseringen skal give et stærkere organisatorisk udgangspunkt for vidensomsætningen til uddannelserne og sammenhængen mellem FoU-aktiviteter og uddannelsernes vidensbehov.

Det er forskelligt, hvor centralt i organisationen professionshøjskolerne har valgt at placere FoU-miljøerne. To professionshøjskoler har placeret FoU-miljøerne på institutionsniveau, to har placeret FoU-miljøerne på fakultets-/områdeniveau, og to har placeret FoU-miljøerne på institut-/centerniveau, men hvor udgangspunktet for FoU-aktiviteterne er de enkelte uddannelser. Endelig har en professionshøjskole placeret FoU-miljøerne dels på institutionsniveau i form af tværgående forskningsprogrammer og dels gennem lokale aktiviteter på uddannelsesniveau.

Professionshøjskolerne oplever både styrker og svagheder ved de forskellige organisatoriske placeringer. En central placering giver gode forudsætninger for koordinering af FoU-aktiviteter, men dårlige forudsætninger for en tæt dialog med uddannelserne. En decentral organisering understøtter derimod en tæt dialog og kobling til uddannelserne, som kan bidrage til FoU-aktiviteternes uddannelses- og praksisrelevans samt understøtte en stærk videnskultur. På den anden side udfordrer den decentrale placering koordinering af FoU-aktiviteter, ligesom der er risiko for små fagmiljøer med lille forskningskvalificeret bemanning.

FoU-midler er også udmøntet til kapacitetsopbygning

Professionshøjskolerne har, ud over at udmønte FoU-midler til FoU-projekter, også udmøntet FoU-midlerne til andre aktiviteter, som kan understøtte FoU-projekterne. Professionshøjskolerne reddegør for også at have anvendt midler til kapacitetsopbygning, særligt i starten af perioden 2013-2018. Konkret har professionshøjskolerne som eksempel på kapacitetsopbygning ansat docenter og har arbejdet med at styrke dialogen med praksis. Kapacitetsopbygning, som fx udvikling af kompetencer til at varetage forsknings- og udviklingsopgaver og opbygning af relationer, er én af flere måder at anvende de tildelte finanslovsmidler på inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling. Det blev nævnt i den rammesætning af finanslovsmidlerne, som Ministeriet

for Forskning, Innovation og Videregående uddannelser udsendte i oktober 2012 i forbindelse med beslutningen om tilførsel af finanslovsmidler til styrket udviklings- og evidensbaseret.³ Der var således en forventning fra ministeriets side om, at midlerne i den første fase delvist kunne anvendes på kapacitetsopbygning.

Professionshøjskolerne har forskellig praksis for at allokere medarbejdere til FoU-aktiviteter

Når FoU-aktiviteter skal bemandes, arbejder alle professionshøjskoler inden for det formelle grundlag for lektorkvalificering og tager således hensyn til, at adjunkter skal deltage i FoU-aktiviteter som en del af deres lektorkvalificeringsforløb. Herudover arbejder de med målsætninger for adjunktens og lektorens FoU-aktivitet, som typisk vedrører andelen af adjunkter og lektorer, der skal være FoU-aktive, eller hvor meget tid de skal bruge på FoU-aktiviteter.

Professionshøjskolernes konkrete praksis for allokering af adjunkter og lektorer til FoU-aktiviteter varierer. Eksempelvis er det på Professionshøjskolen Absalon og Københavns Professionshøjskole lederne på de enkelte institutter eller centre, som tager beslutning om allokeringen, mens allokeringen på UC SYD foregår via interne calls én gang årligt, hvor institutionens medarbejdere kan søge om midler til at gennemføre FoU-projekter inden for institutionens forskningsprogrammer.

Professionshøjskolerne oplever forskellige udfordringer i forbindelse med allokeringen af adjunkter og lektorer til FoU-projekter. Flere professionshøjskoler oplever udfordringer med, at medarbejderne både skal planlægge tid til deres undervisningsopgave og til forskningsaktiviteter. Medarbejderne kan opleve det som et øget pres og som modsatrettede krav. Professionshøjskolerne kan også opleve det som en udfordring at forene medarbejdernes ønsker om deltagelse i FoU-projekter med institutionens behov og muligheder i forhold til bl.a. finansiering og efterspurgte forskningsprofiler.

Samarbejde om varetagelse af FoU-aktiviteter

Samarbejde med andre uddannelses- og vidensinstitutioner bidrager til kvalitet og muliggør større projekter

Professionshøjskolerne samarbejder med andre uddannelses- og vidensinstitutioner om FoU-aktiviteter. 73 % af professionshøjskolernes FoU-projekter med aktivitet i 2018 er gennemført med et universitet som samarbejdspartner, mens hhv. 16 % og 4 % er gennemført med andre professionshøjskoler eller et erhvervsakademi som samarbejdspartner. Samlet er 79 % af FoU-projekterne med aktivitet i 2018 gennemført i samarbejde med en eller flere videregående uddannelsesinstitutioner.

Kortlægningen af professionshøjskolernes FoU-projekter viser, at 16 % af FoU-projekterne med aktivitet i 2018 er gennemført i et samarbejde mellem flere professionshøjskoler. Typisk sker professionshøjskolernes indbyrdes samarbejde dog i regi af tværinstitutionelle enheder og netværk, som samler FoU-aktiviteter i sektoren. Det er fx Nationalt Videncenter om Udsatte Børn og Unge (NUBU) og Læremiddel.dk.

---

3 Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (2012): *Rammesætning af FFL-13 pulje til forskningstilknytning samt udviklings- og evidensbaseret (Frascati-manualen)*.

Professionshøjskolerne angiver forskellige motiver for at indgå i samarbejder med andre uddannelses- og vidensinstitutioner. Samarbejderne bidrager til kvaliteten, og eksempelvis har universiteterne forskningserfaring og specialiseret viden, som supplerer professionshøjskolernes fokus på anvendelse og professionspraksis. Herudover giver samarbejdet mulighed for, at professionshøjskolerne kan indgå i større projekter, ligesom det understøtter vidensdeling fra projekterne.

Hvad angår samarbejder med universiteter, redegør flere professionshøjskoler for, at de oplever, at der er sket en udvikling i rollefordelingen i deres samarbejde. I takt med at professionshøjskolerne har kapacitetsopbygget deres FoU-miljøer og bl.a. har fået flere forskningskvalificerede medarbejdere, er parterne blevet mere ligestillede i opgaveløsningen.

Praksissamarbejder sikrer relevans

Professionshøjskolerne samarbejder også med praksis i FoU-aktiviteter. 65 % af professionshøjskolernes FoU-projekter med aktivitet i 2018 er gennemført med en offentlig institution (fx sygehus eller kommuner), mens 19 % er gennemført med en virksomhed som samarbejdspartner. Samlet er 73 % af professionshøjskolernes FoU-projekter med aktivitet 2018 gennemført med en samarbejdspartner fra praksis.

Professionshøjskolerne redegør for, at praksispartnere kan være virksomheder, kommuner, regioner, styrelser, NGO'er, erhvervsklyngesamarbejde og brancheorganisationer. Professionshøjskolerne redegør for forskellige modeller for, hvordan praksis kan inddrages. Det kan fx være formelle projektsamarbejder, samarbejder, hvor praksis er genstandsfeltet i projekter, eller samarbejder, hvor den konkrete praksispartner formulerer specifikke udviklings- eller vidensbehov, som indgår i projektet. Professionshøjskolerne oplever, at samarbejder med praksis understøtter FoU-aktiviteternes relevans.

Prioritering og koordinering af FoU-aktiviteter

Kriterier for udvælgelse skal sikre faglig relevans og anvendelse af viden

I udvælgelsen af FoU-aktiviteter prioriterer alle professionshøjskoler, at FoU-aktiviteterne vedrører temaer, som ligger inden for de fagområder, der hører sig til professionshøjskolernes uddannelser. Eksempelvis har UC SYD fire forskningsprogrammer med temaer, der ligger inden for uddannelsernes fagområder: 1) Dagtilbud og skole, 2) Socialt arbejde, forvaltning og socialpædagogik, 3) Sundheds- og socialfaglig praksis og 4) Sundhedsfremme og læring. Herudover har professionshøjskolerne andre kriterier for udvælgelse af FoU-aktiviteter. De mest nævnte kriterier er, at FoU-aktiviteterne skal bidrage til uddannelser og praksis, som følger lovgivningen om, at FoU-aktiviteter på professionshøjskolerne skal tilvejebringe ny viden til anvendelse i den private såvel som den offentlige sektor. Andre væsentlige kriterier er høj forskningsfaglig kvalitet, mulighed for ekstern finansiering samt mulighed for samarbejde med andre uddannelses- og vidensinstitutioner eller praksis.

Forskningschefen er typisk med til at træffe den endelige beslutning om udvælgelse af FoU-aktiviteter. Den øverste direktion deltager også i udvælgelsen på nogle professionshøjskoler, fx i forbindelse med FoU-aktiviteter med store budgetrammer eller ved at udstikke rammer og retning for udvælgelsen.

En praksis for gennemførelse af litteraturreview eller anden kortlægning

Ved igangsættelsen af et FoU-projekt har alle professionshøjskoler en praksis, hvor de gennemfører litteraturreview eller anden form for kortlægning. Tre professionshøjskoler beskriver denne praksis som et krav eller som en fast procedure, og fire professionshøjskoler beskriver gennemførelsen af litteraturreview som "den typiske praksis". Denne praksis skal sikre, at FoU-projekterne tager udgangspunkt i eksisterende forskning, som de kan bygge videre på.

Koordinering gennem Forskningsstrategisk Initiativ for Danske Professionshøjskoler (FIDP) og tværinstitutionelle enheder og netværk

Professionshøjskolerne fremhæver to initiativer til intern koordinering af FoU-aktiviteter inden for sektoren. Det ene er FIDP, som har fokus på samarbejde og øget projektvolumen mht. praksis- og uddannelses-impact. Det har erstattet det tidligere Forskningspolitisk Udvalg, FPU. Det andet er tværinstitutionelle enheder og netværk, der samler FoU-aktiviteter i sektoren. Herudover har professionshøjskolerne forskellige initiativer til vidensdeling på tværs af sektoren, som fx UC Viden og seminar- og konferenceaktiviteter.

Omsætning af viden fra FoU-aktiviteter

Kobling mellem FoU og undervisning samt organisatoriske greb kan understøtte vidensomsætning til uddannelser

For at understøtte vidensomsætning til uddannelserne redegør professionshøjskolerne for forskellige greb. Professionshøjskolerne arbejder med at omsætte viden gennem underviserne, og de har derfor forskellige initiativer, der sikrer vidensdeling blandt underviserne, som fx faglige fora og arrangementer. Derudover arbejder professionshøjskolerne med forskellige organisatoriske greb, der kan understøtte vidensomsætningen. Det er fx at have en bemanding af FoU-projekter, der sikrer en bred involvering af undervisere, eller ved at de samme ledere er ansvarlige for både uddannelserne og FoU-aktiviteterne og herved kan sikre bedre kobling mellem FoU-aktiviteter og uddannelserne.

Professionshøjskolerne anvender forskellige greb til at sikre praksisrelevansen af FoU-aktiviteter

Professionshøjskolerne redegør for, at en forudsætning for at sikre vidensomsætning til praksis er, at FoU-aktiviteterne er relevante for praksis. Professionshøjskolerne fremhæver forskellige greb til at sikre dette, som fx at lade FoU-aktiviteterne tage udgangspunkt i en praksisudfordring eller at gennemføre FoU-aktiviteterne i samarbejde med praksis. Herudover redegør professionshøjskolerne for, at faglige arrangementer for praksis, efter- og videreuddannelsesaktiviteter samt formidling af viden fra FoU-projekter i tidsskrifter er gode greb til at understøtte vidensomsætning til praksis.

Kvalitetssikring af FoU-aktiviteter via forskellige tiltag

Professionshøjskolerne kvalitetssikrer deres FoU-aktiviteter gennem forskellige tiltag, herunder intern og ekstern sparring, forskningspolitiske retningslinjer for etisk forskning, evalueringsaktiviteter og ansættelse af forskningskyndige medarbejdere. Herudover anvender professionshøjskolerne internt peer-review, og ved publiceringer gennemgår publikationer eksternt peer-review.

Erhvervsakademiernes varetagelse af FoU-aktiviteter

Kortlægning af FoU-projekter i 2013-2018

Siden 2013 er der sket en stigning i omfanget af FoU-aktiviteter på erhvervsakademierne. Antallet af FoU-projekter er steget fra 31 i 2013 til 132 i 2017 og er derefter faldet til 113 i 2018. De samlede projektomkostninger på FoU-projekter, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, er steget fra 7 mio. kr. i 2013 til 29 mio. i 2017 og er derefter faldet til 22 mio. i 2018. Antallet af forbrugte FoU-årsværk er steget fra 62 i 2015 til 73 i 2016 og derefter faldet til 49 i 2017. Fra 2013 til 2018 er der sket en stigning i andelen af FoU-projekter, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, fra 58 % til 84 %, og den gennemsnitlige andel for hele perioden er 72 %. I samme periode er 58 % af erhvervsakademiernes FoU-projekter gennemført med en samarbejdspartner fra praksis, dvs. en virksomhed og/eller en offentlig institution

(fx sygehus eller kommune), mens 38 % er gennemført i samarbejde med en eller flere videregående uddannelsesinstitutioner. 15 % af FoU-projekterne er gennemført med en international samarbejdspartner. Flest FoU-projekter er relevante for uddannelsen til markedsføringsøkonom, nemlig 18 %, mens hhv. 12 % og 11 % er relevante for uddannelsen til multimediedesigner og uddannelsen i international handel og markedsføring.

Tilgang til varetagelse af FoU-aktiviteter

Organisatorisk placering af FoU-miljø har fokus på forankring i uddannelserne

Erhvervsakademierne beskriver, ligesom professionshøjskolerne, at de i stigende grad haft fokus på at øge den faglige integration mellem FoU-projekter og uddannelserne gennem en decentraliseringsproces. Eksempelvis har Erhvervsakademi SydVest fysisk flyttet en tidligere selvstændig vidensafdeling sammen med uddannelserne, samtidig med at denne afdeling har ændret funktion til nu at understøtte uddannelserne i deres håndtering af egne FoU-projekter.

Det er forskelligt, hvor centralt i organisationen erhvervsakademierne har valgt at placere FoU-miljøerne. Således har tre erhvervsakademier placeret FoU-miljøerne på institutionsniveau, et har placeret FoU-miljøerne på uddannelsesniveau, tre har placeret FoU-miljøerne på flere niveauer, og et har valgt en anden organisering. Fire erhvervsakademier har foretaget ændringer i organiseringen af FoU-miljøerne. Ligesom professionshøjskolerne oplever også erhvervsakademierne både styrker og svagheder ved de forskellige organisatoriske placeringer. Erhvervsakademiernes erfaring er, at en central placering på institutionsniveau understøtter en central styring af FoU-aktiviteterne og ensartethed i kvalitetssikringen. På den anden side er FoU-aktiviteterne ikke så tæt forankret i uddannelserne og til de undervisere, der ikke deltager i dem. Dette er derimod en af styrkerne ved den decentrale placering af FoU-miljøerne, hvor forankringen til uddannelserne understøtter aktiviteterens relevans og vidensomsætning. På den anden side giver denne organisering udfordringer med koordinering af FoU-aktiviteter på tværs af institutionen.

FoU-midler er også udmøntet til kapacitetsopbygning

Erhvervsakademierne har, foruden at udmønte FoU-midlerne til FoU-projekter, også udmøntet FoU-midlerne til andre aktiviteter, som kan understøtte FoU-projekterne. Erhvervsakademierne redegør for at have anvendt midler til kapacitetsopbygning og programorganisering, hvor FoU-aktiviteter er blevet samlet i programmer. Konkret har erhvervsakademierne anvendt midler til fx kvalitetsudviklingsarbejde og etablering af projektstyringsprocesser. Flere erhvervsakademier redegør for, at i takt med at kapacitetsopbygningen pågår, er midlerne i højere grad blevet anvendt til finansiering af FoU-projekter frem for kapacitetsopbygning.

Erhvervsakademierne har forskellig praksis for at allokere medarbejdere til FoU-aktiviteter

Når FoU-projekterne skal bemandes, arbejder alle erhvervsakademier, ligesom alle professionshøjskoler, inden for det formelle grundlag for lektorkvalificering og tager hensyn til, at adjunkter skal deltage i FoU-aktiviteter som en del af deres lektorkvalificeringsforløb. Herudover redegør de for forskellige målsætninger for adjunkters og lektors FoU-aktiviteter. Tre erhvervsakademier har målsætninger for andelen af undervisere, der er involveret i FoU-projekter, tre erhvervsakademier har målsætninger for mængden af arbejdstid, som medarbejderne bruger på FoU-aktiviteter eller Frascati-projekter, og et erhvervsakademi har målsætninger, der går på, at der skal afsættes halvdelen til årsværk pr. kompetencecenter pr. år til FoU-aktiviteter. Ét erhvervsakademi har ikke målsætninger for allokering af medarbejdere i FoU-projekter, men opgør derimod sine målsætninger i antallet af vidensprodukter på årsbasis.

Erhvervsakademierne beskriver forskellig praksis for allokering af adjunkter og lektorer til FoU-aktiviteter, som kan inddrages i tre overordnede modeller. På ét erhvervsakademi frikøbes medarbejdere til en central forskningsafdeling, på fire erhvervsakademier foregår allokeringen i dialog mellem en central forskningsenhed og uddannelserne, og på tre erhvervsakademier foregår allokeringen fra de enkelte uddannelser.

Erhvervsakademierne oplever forskellige udfordringer med allokeringen, som ligner de udfordringer, som professionshøjskolerne redegør for. Flere erhvervsakademier oplever, at der kan være planlægningsudfordringer ved, at de enkelte medarbejdere skal anvende deres tid på både undervisning og forskning. Derudover oplever flere erhvervsakademier, at der kan være udfordringer med at matche medarbejdernes præferencer med behovene for bemanning på FoU-projekter.

Samarbejde om varetagelse af FoU-aktiviteter

Bidrag til kvalitet og overlappende interesseområder motiverer til samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner

Erhvervsakademierne samarbejder med andre uddannelses- og vidensinstitutioner, herunder universiteter, professionshøjskoler, GTS-institutter og øvrige erhvervsakademier om FoU-aktiviteter. Derudover nævner nogle erhvervsakademier, at de samarbejder med andre nationale og internationale vidensinstitutioner. 32 % af erhvervsakademiernes FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018 er gennemført med et universitet som samarbejdspartner, mens hhv. 12 % og 7 % er gennemført med andre erhvervsakademier eller en professionshøjskole som samarbejdspartner. Samlet er 38 % gennemført i samarbejde med en eller flere videregående uddannelsesinstitutioner.

Erhvervsakademierne angiver forskellige motiver for at indgå i samarbejder med andre uddannelses- og vidensinstitutioner. Samarbejderne kan være motiveret af, at de bidrager til den videnskabelige kvalitet af FoU-aktiviteter og af overlappende interesseområder.

I samarbejdsrelationerne med universiteterne har universiteterne typisk en ekspertrolle, hvor de kvalificerer erhvervsakademiernes FoU-aktiviteter. Eksempelvis anvender Zealand "metodecoaches" fra Roskilde Universitet.

Praksissamarbejde sikrer relevans

Erhvervsakademier samarbejder også med praksis om FoU-aktiviteter. Erhvervsakademierne redegør for, at praksispartnere både kan være virksomheder, fagforbund, arbejdsgiverforeninger, brancheorganisationer, fonde og offentlige samarbejdspartnere. I perioden 2013-2018 er hhv. 39 % og 27 % af erhvervsakademiernes FoU-projekter gennemført med en virksomhed og/eller en offentlig institution (fx sygehus eller kommune) som samarbejdspartner. Samlet er mere end halvdelen (58 %) af erhvervsakademiernes FoU-projekter i perioden gennemført med en samarbejdspartner fra praksis.

Erhvervsakademierne beskriver forskellige greb til, hvordan praksis kan inddrages. Eksempelvis kan en virksomhedsudfordring være casen for et FoU-projekt, praksis kan være studieobjekt for et FoU-projekt, eller praksis kan være medskaber af ny viden. Erhvervsakademierne er motiveret af, at samarbejde med praksis er med til at understøtte praksisrelevansen af FoU-projekterne.

Prioritering og koordinering af FoU-aktiviteter

Kriterier for udvælgelse skal sikre faglig relevans og følger sektorens 10 principper for Frascati-projekter

I udvælgelsen af FoU-aktiviteter redegør syv erhvervsakademier for, at de har forskningstemaer, som de prioriterer ved udvælgelse af FoU-aktiviteter. Erhvervsakademierne beskriver, at forskningstemaerne ligger inden for uddannelsernes fagområder. Eksempelvis har Københavns Erhvervsakademi fire forskningsområder med dertilhørende fokusområder. På forskningsområdet design er fokusområderne cirkulær økonomi, smart production samt kultur og service. Herudover har erhvervsakademierne andre kriterier for udvælgelse af FoU-aktiviteter, som fx er, at FoU-aktiviteterne skal opfylde de 10 principper⁴, herunder at understøtte uddannelsernes vidensgrundlag og have relevans for praksis.

Det er praksis på alle erhvervsakademier, at uddannelsesledelsen er med til at træffe endelig beslutning om udvælgelse af FoU-aktiviteter.

Der er typisk en praksis for at gennemføre litteraturreview

Ved igangsættelsen af et FoU-projekt foretager erhvervsakademierne typisk en form for litteraturreview. Omfanget varierer dog fra projekt til projekt og kan spænde fra et desk study til et litteraturreview, som flere erhvervsakademier fremhæver, kun vil blive gennemført ved egentlige forskningsprojekter. Flere erhvervsakademier fremhæver, at begrænsede ressourcer er årsag til, at der ikke gennemføres et litteraturreview i alle projekter.

Koordinering gennem Forskningspolitisk Udvalg (FOPU) og flere initiativer til vidensdeling

Erhvervsakademierne har forskellige initiativer til koordinering af FoU-aktiviteter og fora til vidensdeling på tværs af sektoren. Erhvervsakademierne koordinerer som udgangspunkt deres FoU-aktiviteter i regi af Forskningspolitisk Udvalg, FOPU, som er nedsat af Danske Erhvervsakademier og består af erhvervsakademiernes forskningschefer/udviklings- og innovationschefer. Det er dog erhvervsakademiernes oplevelse, at sandsynligheden for identiske projekter er lille.

Herudover har erhvervsakademierne forskellige initiativer til vidensdeling på tværs af sektoren, som fx EA Viden og landsdækkende uddannelsesnetværk.

Omsætning af viden fra FoU-aktiviteter

For alle erhvervsakademier er vidensomsætning centralt i arbejdet med FoU-aktiviteter. Fokus på vidensomsætning fra FoU-projekter kan ligeledes genfindes i erhvervsakademiernes 10 principper for forskningsprojekter.

Vidensomsætning til uddannelser gennem undervisere og FoU-aktiviteter i undervisningen

For at understøtte vidensomsætning til uddannelserne redegør erhvervsakademierne for forskellige greb. For det første har erhvervsakademierne gode erfaringer med at lade underviserne deltage i FoU-aktiviteter. De kan, som medskabere af viden, formidle viden fra FoU-aktiviteter til de studerende på uddannelserne. Erhvervsakademierne har også gode erfaringer med at lade FoU-aktiviteter indgå i undervisningsforløb, hvor de studerende eksempelvis deltager i dataindsamling,

---

⁴ Erhvervsakademiernes Forskningspolitisk Udvalg har identificeret 10 principper, som kvalificerer forskningsprojekter på erhvervsakademierne.

og med at udvikle undervisningsmateriale på baggrund af FoU-aktiviteter, som kan indgå i undervisningen.

Virksomhedsinddragelse i FoU-projekter sikrer bedst vidensomsætning til praksis

For at understøtte vidensomsætning til praksis anvender erhvervsakademierne forskellige greb. Først og fremmest redegør alle erhvervsakademierne for, at inddragelse af praksis, typisk virksomheder, er den bedste kilde til at sikre vidensomsætning til praksis. Ved disse samarbejder får virksomhederne typisk en specifik viden, som er tilpasset den pågældende virksomhed. Det kan fx være løsningsforslag til en konkret udfordring i virksomheden. Derudover redegør erhvervsakademierne for, at andre effektive greb er at samarbejde med og formidle viden igennem brancheforeninger og netværk samt formidle viden i forskellige former for faglige fora og ved at skrive artikler til fagblade.

Kvalitetssikring af FoU-aktiviteter via forskellige tiltag

Erhvervsakademierne kvalitetssikrer deres FoU-aktiviteter gennem forskellige tiltag, herunder interne retningslinjer og godkendelsesprocedurer, intern og ekstern sparring og kompetenceudvikling af medarbejdere. Herudover kvalitetssikres videnskabelige produkter og publikationer gennem intern og/eller ekstern sparring og fagfællebedømmelse.

2 Indledning

2.1 Baggrund

I 2013 blev der lovgivningsmæssigt vedtaget, at professionshøjskolerne og erhvervsakademierne skal "varetage praksisnære og anvendelsesorienterede forsknings- og udviklingsaktiviteter i tæt samspil med det aftagende arbejdsmarked, øvrige uddannelses- og vidensinstitutioner og det omgivende samfund"⁵. Det følger videre af samme lovgivning, at forsknings- og udviklingsaktiviteterne (FoU-aktiviteterne) har til formål at tilvejebringe ny viden og konkrete løsninger på udfordringer inden for de erhverv og professioner, som professionshøjskolens og erhvervsakademiernes uddannelser er rettet mod. Målet med at tydeliggøre professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes opgave med at indsamle, bearbejde og formidle samt at producere relevant anvendelsesorienteret viden er dels, at relevant ny viden tilgår institutionernes uddannelsesudbud, dels at ny viden bringes direkte i anvendelse i erhverv og professioner.

Fra og med Finansloven for 2013 (FL2013) har professionshøjskolerne og erhvervsakademierne samlet modtaget et årligt tilskud (FL19-niveau var på 341,8 mio. kr.) til styrket udviklings- og evidensbaseret af professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelserne. Tilskuddet på finansloven udgør i 2019 samlet ca. 55,9 mio. kr. til erhvervsakademierne og samlet ca. 293,8 mio. kr. til professionshøjskolerne (inkl. Danmarks Medie- og Journalisthøjskole). Midlerne er givet til at styrke vidensgrundlaget i uddannelserne med krav om anvendelse til FoU-aktiviteter inden for rammen af Frascati-manualen.

FoU-aktiviteterne vedrører skabende arbejde foretaget på et systematisk grundlag med produktion af ny viden eller ny anvendelse som formål – typisk anvendelsesorienteret forskning med en meget væsentlig nyhedsværdi og generaliserbarhed.

Herudover udfører institutioner i henhold til lovgrundlaget en række aktiviteter, som forventes at falde uden for disse definitioner. Dette gælder fx aktiviteter, hvor allerede eksisterende forskningsviden eller anden viden indhentet fra praksis omsættes til udvikling af nye eller forbedrede produkter, metoder mv. Det omfatter desuden praksisdrevne innovationsaktiviteter i samarbejde med virksomheder om eksempelvis nye løsninger, omsætning af ny viden i uddannelser, vidensformidling mv.

---

⁵ Lov nr. 1614 af 26. december 2013.

2.2 Formål med evalueringen

Denne rapport indgår som en del af Uddannelses- og Forskningsministeriets samlede evaluering af professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes varetagelse af FoU-aktiviteter. Rapportens undersøgelsesspørgsmål er med udgangspunkt i evalueringens samlede formål kategoriseret under nedenstående fem temaer:

Professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes:

- Tilgang til varetagelse af FoU-aktiviteter
- Samarbejde om varetagelse af FoU-aktiviteter
- Prioritering og koordinering af FoU-aktiviteter
- Omsætning af viden fra FoU-aktiviteter til uddannelser og praksis
- Kvalitetssikring af FoU-aktiviteter.

2.3 Datagrundlag og metode

Rapporten er baseret på følgende tre datakilder:

1. Redegørelser fra alle professionshøjskoler og erhvervsakademier
2. Redegørelser fra Danske Professionshøjskoler og Danske Erhvervsakademier
3. Kortlægninger af FoU-projekter fra alle professionshøjskoler og erhvervsakademier.

Redegørelser

Professionshøjskolerne og erhvervsakademierne har udarbejdet individuelle redegørelser baseret på en række spørgsmål om institutionernes FoU-aktiviteter. I tillæg til institutionernes egne redegørelser har Danske Professionshøjskoler og Danske Erhvervsakademier redegjort for de to sektors koordinering af FoU-aktiviteter og deling af forskningsbaseret viden på sektor- og uddannelsesniveau. Afrapporteringen afspejler institutionernes og organisationernes egen vægtning og fremhævnning i besvarelsene og illustrerer dermed variationen i deres arbejde med FoU, men den viser ikke nødvendigvis et udtømmende billede af den eksisterende praksis.

Kortlægning

Til brug for kortlægningen af professionshøjskolernes FoU-projekter i perioden 2013-2018, har professionshøjskolerne leveret data for alle FoU-projekter med ekstern finansiering, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, alle ph.d.-projekter, uanset om projekterne har modtaget ekstern finansiering eller ej, samt alle øvrige kontraktliggjorte samarbejder med universiteter, hvilket også omfatter samarbejder, der ikke direkte vedrører forskning og udvikling inden for Frascati-manualens definition. Desuden er der kun leveret data for FoU-projekter, som har et samlet budget på mindst 100.000 kr., og kortlægningen er dermed ikke ensbetydende med et fuldstændigt overblik over alle professionshøjskolerers FoU-projekter i perioden.

Udgangspunktet for kortlægningen af erhvervsakademiernes FoU-projekter er et udtræk fra den fælles vidensportal EA Viden, hvor alle erhvervsakademiernes FoU-projekter, dvs. projekter inden

Indledning

for anvendt forskning og udvikling, innovationsprojekter og pædagogiske udviklingsprojekter, registreres. Udtrækket fra EA Viden er efterfølgende blevet både kvalitetssikret og yderligere beriget i et samarbejde mellem udvalgte ressourcepersoner og de enkelte institutioners kontaktpersoner, hvorfor det ikke er muligt på baggrund af et offentligt tilgængeligt udtræk fra EA Viden at genskabe kortlægningens resultater.

Læs mere om rapportens datagrundlag og metode i appendiks A.

3 Professionshøjskolernes FoU-aktiviteter

I det følgende afrapporterer vi besvarelserne fra professionshøjskolernes redegørelser. Vi gennemgår besvarelserne angående professionshøjskolernes tilgang til varetagelsen af FoU-aktiviteter, samarbejde om FoU-aktiviteter, prioritering og koordinering af FoU-aktiviteter og omsætning af viden fra FoU-aktiviteter.

3.1 Tilgang til varetagelse af FoU-aktiviteter

I dette afsnit ser vi nærmere på professionshøjskolernes tilgang til varetagelsen af FoU-aktiviteterne.

3.1.1 Udmøntning af FoU-midler

Professionshøjskolerne har siden 2013 modtaget finanslovsmidler til at styrke udviklings- og evidensbaseret på uddannelserne og bidrage til institutionernes mulighed for at varetage FoU-aktiviteter. Professionshøjskolernes midler til at gennemføre FoU-aktiviteter kan dog også have andre kilder og kan bl.a. komme fra fx tidligere globaliseringsmidler og ekstern finansiering.

Foruden at udmønte FoU-midlerne til FoU-projekter kan professionshøjskolerne også udmønte dem til andre formål, der understøtter institutionernes arbejde med FoU. Professionshøjskolerne redegør for, at de især har udmøntet FoU-midlerne til kapacitetsopbygning og programorganisering.

Alle professionshøjskoler har brugt FoU-midler på kapacitetsopbygning i perioden 2013-2018. Kapacitetsopbygningen har haft som mål at styrke de faglige forudsætninger og har typisk bestået af nyansættelser og/eller opkvalificering af medarbejdernes kompetencer. To professionshøjskoler fremhæver, at de desuden har valgt at opkvalificere bibliotekernes ydelser, mens en anden professionshøjskole også fremhæver at have brugt midler på tilknytning af professorer fra universiteter og hospitaler. Kapacitetsopbygning er én af flere måder at anvende de tildelte finanslovsmidler på inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling. Det blev nævnt i den rammesætning af finanslovsmidlerne, som Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående uddannelser udsendte i oktober 2012 i forbindelse med beslutningen om tilførsel af finanslovsmidler til styrket udviklings- og evidensbaseret.⁶

FoU-midlerne er også blevet brugt til programorganisering. Fem professionshøjskoler fremhæver i redegørelserne, at de har brugt midler på at etablere eller udvikle forskningsprogrammer. Tre af

---

⁶ Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (2012): *Rammesætning af FFL-13 pulje til forskningstilknøytning samt udviklings- og evidensbaseret (Frascati-manualen)*.

professionshøjskolerne beskriver, at de yderligere har ændret programorganiseringen undervejs. Eksempelvis har UC SYD ændret deres programorganisering ved fra 2017 at have en docent og programleder i hvert program, og forskningsprogrammerne har fået fokus på kvalitetssikring, sikring af ekstern finansiering, opbyggelse af netværk, kollegial sparring, vejledning og udvikling af projekter.

Ud over at udmønte midler til kapacitetsopbygning og programorganisering skriver seks professionshøjskoler, at de har brugt midler på vidensdeling i forskellige former. Fx nævner Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, at de holder såkaldte faglige saloner, hvor medarbejderne en til to gange månedligt inviteres til eksempelvis forelæsninger og debatter. Tre professionshøjskoler skriver desuden, at nogle af FoU-midlerne er udmøntet i etablering af administrative enheder, som fx hjælper med fundraising og FoU-ansøgninger.

3.1.2 Strategi for varetagelse af FoU-aktiviteter

Samtlige professionshøjskoler angiver, at de har en nedskrevet strategi for varetagelse af FoU-aktiviteter. Professionshøjskolerne arbejder strategisk for at styrke kvaliteten i FoU-aktiviteterne ved at opbygge en forskningsinfrastruktur og ved at styrke dialog og samarbejde med praksis og eksterne forskningsmiljøer. Disse elementer uddybes nedenfor.

Strategisk fokus på forskningsinfrastruktur og eksterne samarbejder

Alle professionshøjskoler beskriver, at deres øgede fokus på forskningsinfrastruktur har forbedret eller forventes at forbedre kvaliteten af FoU-aktiviteterne. Institutionerne har på forskellige måder arbejdet for at udvikle og forbedre forskningsinfrastrukturen, dvs. haft særligt fokus på at tilvejebringe og organisere rammer for FoU-aktiviteterne. Det er fx ved at ansætte docenter, have fokus på at involvere undervisere i FoU-aktiviteter og etablere forskningsprogrammer.

Størstedelen af professionshøjskolerne angiver, at deres strategier fokuserer på samarbejdet med praksis og eksterne forskningsmiljøer. Seks ud af syv professionshøjskoler nævner, at de har arbejdet eller forventer at arbejde med eksterne samarbejdspartnere. Fx har Københavns Professionshøjskoles strategiske fokus til hensigt at styrke mulighederne for samarbejde med anerkendte forskningsinstitutioner. VIA University College angiver, at deres fokus har medført, at FoU-projekterne har fået større volumen og impact.

Flere professionshøjskoler nævner desuden, at strategierne har sigtet mod at fokusere deres forskningsområder.

3.1.3 Organisatorisk placering af FoU-miljøer og -programmer

De enkelte FoU-miljøer og -programmer er organisatorisk placeret forskelligt på de syv professionshøjskoler, jf. tabel 3.1. På Danmarks Medie- og Journalisthøjskole og UC SYD er FoU-miljøerne placeret på institutionsniveau, på UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole og VIA University College er FoU-miljøerne placeret på fakultets-/områdeniveau, på Professionshøjskolen Absalon er FoU-miljøerne placeret på institut-/centerniveau, og Københavns Professionshøjskole og Professionshøjskolen UCN har placeret FoU-miljøerne på anden vis (se note ved tabel 3.1). Ingen professionshøjskoler angiver, at FoU-miljøerne er placeret på uddannelsesniveau, dvs. hvor FoU-miljøerne udelukkende er placeret på enkeltuddannelser.

TABEL 3.1

Aktuel organisatorisk placering af FoU-miljøerne

	Institutions-niveau	Fakultets-/områdeniveau	Institut-/centerniveau	Uddannelses-niveau	Anden organisering
Danmarks Medie- og Journalisthøjskole	X				
Københavns Professionshøjskole					X*
Professionshøjskolen Absalon			X**		
UC SYD	X				
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole		X			
Professionshøjskolen UCN					X***
VIA University College		X			

Kilde: Professionshøjskolernes redegørelser.

Note: *Københavns Professionshøjskole angiver, at FoU-aktiviteterne er forankret på de institutter, der er ansvarlige for grunduddannelserne. I alle tilfælde er udgangspunktet for FoU-aktiviteter dog de enkelte uddannelser, selvom aktiviteterne i nogle tilfælde organiseres på tværs af uddannelser af praktiske eller faglige hensyn. **Professionshøjskolen Absalon angiver, at FoU-aktiviteterne er forankret i de faglige centre, der er ansvarlige for grunduddannelserne. Udgangspunktet for FoU-aktiviteterne er dog de enkelte uddannelser/professioner, selvom aktiviteterne i nogle tilfælde organiseres på tværs af uddannelser af praktiske eller faglige hensyn. ***Professionshøjskolen UCN angiver, at FoU-miljøerne er placeret dels på institutionsniveau i form af fire tværgående forskningsprogrammer og dels gennem lokale aktiviteter på uddannelsesniveau.

Styrker og svagheder ved organiseringen

Professionshøjskolerne fremhæver forskellige styrker og svagheder ved de forskellige organiseringer, jf. tabel 3.2.

TABEL 3.1

Styrker og svagheder ved forskellig organisatorisk placering af FoU-miljøer

	Styrker	Svagheder
Institutionsniveau	<ul style="list-style-type: none"> FoU-aktiviteter kan koordineres smidigt Mulighed for gensidig tværgående påvirkning. 	<ul style="list-style-type: none"> Svært at opretholde en dybere dialog med de enkelte uddannelser Svært i forskningsmiljøerne at have indsigt i medarbejdernes kompetencer ift. behovet i FoU-aktiviteterne.
Fakultets-/områdeniveau	<ul style="list-style-type: none"> Mulighed for at optimere prioritering og specialisering af FoU-aktiviteter ud fra uddannelsernes ønsker og behov Giver gode betingelser for en praksisnær dialog. 	<ul style="list-style-type: none"> Svært at koordinere på tværs af FoU-miljøer og etablere stærke tværdisciplinære forskningsprogrammer og -centre FoU-aktiviteterne kan forstås forskelligt på tværs af områder.

	Styrker	Svagheder
Institut-/centerniveau	<ul style="list-style-type: none"> • Stærk og integreret videnskultur • Fremmer professionsrelevansen af FoU-aktiviteter og vidensomsætning til praksis. 	<ul style="list-style-type: none"> • Svært at udvikle FoU-projekter på tværs af professionsfelter, som kan sætte fokus på komplekse problemstillinger • Risiko for små fagmiljøer med lille forskningskvalificeret bemanding, hvilket kan give udfordringer mht. international publicering, tiltrækning af ekstern finansiering, kritisk sparring og ift. at skabe impact i uddannelser og praksis.
Anden organisering (FoU-miljøer er forankret til institutter ansvarlige for grunduddannelser, men med udgangspunkt i de enkelte uddannelser)	<ul style="list-style-type: none"> • Fremmer, at prioritering af FoU-programmer og -projekter modsvarer uddannelsernes vidensbehov • Kan lettere integrere forskning og undervisning. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skaber behov for aktiv koordinering mellem grunduddannelsesinstitutter og relevante videreuddannelsesenheder.
Anden organisering (FoU-miljøer er placeret på både institutions- og uddannelsesniveau)	<ul style="list-style-type: none"> • Mulighed for at sætte retning og skabe kritisk masse i FoU-projekter • FoU-projekter kan adressere væsentlige samfundsudfordringer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Der er afstand mellem de lokale uddannelser og programmerne • Monofaglige temaer, som er vigtige i uddannelsernes vidensgrundlag, dækkes ikke nødvendigvis 1:1 i de tværfaglige forskningsprogrammer.

Kilde: Professionshøjskolernes redegørelser.

Professionshøjskolernes erfaringer er, at en central placering giver gode forudsætninger for koordinering af FoU-aktiviteter, men dårlige forudsætningerne for en tæt dialog med uddannelserne med hensyn til FoU-aktiviteterne. En decentral organisering af FoU-aktiviteter giver derimod gode forudsætninger for en tæt dialog og kobling til uddannelserne, hvilket kan bidrage til FoU-aktiviteternes uddannelses- og praksisrelevans samt understøtte en stærk videnskultur. På den anden side udfordrer den decentrale placering koordinering af FoU-aktiviteter på tværs af institutionen, ligesom der er risiko for små fagmiljøer med lille forskningskvalificeret bemanding.

FoU-miljøerne er rykket tættere på uddannelserne

Alle professionshøjskoler, på nær Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, har ændret organiseringen af FoU-miljøerne i løbet af perioden i retning af at forankre FoU-miljøerne tættere på uddannelserne. Ændringerne er dog udmøntet på forskellig vis på de forskellige professionshøjskoler.

Eksempelvis har Københavns Professionshøjskole i forbindelse med fusionen af UCC og Metropol i 2018 valgt at forankre opgaverne i grunduddannelsesinstitutter for at skabe et stærkt organisatorisk udgangspunkt for vidensomsætning i undervisningen. Professionshøjskolen Absalon og UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole har, efter først at have fokuseret på kapacitetsopbygning, ændret organiseringen af FoU-miljøerne, således at de er placeret tættere på uddannelserne. Siden 2015 har Professionshøjskolen Absalon haft decentrale FoU-miljøer i faglige centre, som er tæt koblet til professionshøjskolens grunduddannelsesaktiviteter og efter- og videreuddannelse. UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole har oprettet en FoU-afdeling inden for hvert uddannelsesområde. Professionshøjskolerne begrundede decentraliseringen af FoU-miljøerne med, at der var behov for at skabe et stærkere organisatorisk udgangspunkt for omsætning af forskning og udvikling i undervisning.

Skærpelse af forskningsprogrammer

VIA University College, Professionshøjskolen UCN, UC SYD og Københavns Professionshøjskole nævner, at de har ændret i institutionernes forskningsprogrammer. For VIA University College har ændringerne medført færre og større programmer og projekter inden for hovedområderne. Tilsvarende er der etableret centre på tværs af professionshøjskolens områder, som fx et center om Læring og IT. Professionshøjskolen UCN har i perioden 2012-2014 etableret fire tværfaglige, institutionelle forskningsprogrammer med det sigte at skabe et tættere samarbejde med uddannelserne og etablere miljøer, som kan tiltrække ekstern finansiering. UC SYD har i 2016 valgt at erstatte sine daværende videnscentre med fire forskningsprogrammer. Dette blev gjort med henblik på at kunne producere samfundsrelevant viden og for at styrke forskningsmiljøerne ved at etablere målrettede ph.d.-uddannelsesforløb inden for programmerne. På Københavns Professionshøjskole er programmernes fokus på samfundsudfordringer blevet skærpet i forbindelse med fusionen. Der er derfor indført et krav om, at det skal præciseres, hvilke typer af professionsudøvelse som programmerne særligt vil arbejde på at styrke.

3.1.4 Allokeringen af adjunkter og lektorer til FoU-aktiviteter

Professionshøjskolerne redegør for forskellige praksisser for allokering af adjunkter og lektorer til FoU-aktiviteter. Alle professionshøjskolerne redegør for, at allokeringen af adjunkter til FoU-projekter tager hensyn til adjunkternes lektorkvalificeringsforløb, jf. det formelle grundlag⁷. Danmarks Medie- og Journalisthøjskole forklarer eksempelvis, at deres praksis for allokering tager udgangspunkt i adjunkternes lektorkvalificeringsforløb foruden underviserens faglige baggrund. Herudover beskriver professionshøjskolerne forskellige praksisser for allokering, som kan inddeles i fire allokeringmodeller. Bemærk at Professionshøjskolen UCN både allokerer ud fra model b og model c. Modellerne bliver beskrevet i det følgende.

Model a) Allokering i regi af institutter eller centre

Denne model benyttes af Professionshøjskolen Absalon og Københavns Professionshøjskole. Professionshøjskolen Absalon allokerer adjunkter og lektorer i regi af centrene i dialog mellem den FoU-faglige ledelse (docenter) og centerledelsen. Allokeringen har fokus på bedste kompetencematch, men søger samtidig at sikre en bredere medarbejderinvolvering. Københavns Professionshøjskole allokerer adjunkter og lektorer på institutniveau ved, at institutledelsen, typisk i samarbejde med docenterne, samarbejder om at bemande instituttets samlede opgaveportefølje, herunder FoU-aktiviteterne. Allokeringen tager højde for sikring af vidensomsætning til uddannelserne, videnskabelig kvalitet og praksiskendskab. Tværgående FoU-projekter koordineres på ledelsesniveau.

Model b) Allokering fra de enkelte uddannelser

Denne model benyttes af Professionshøjskolen UCN og UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole. Professionshøjskolerne beskriver, at allokeringen af adjunkter og lektorer foregår lokalt på uddannelserne. UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole uddyber, at det foregår med udgangspunkt i områdernes strategiske satsninger og medarbejdernes kompetencer og motivation.

---

⁷ BEK nr. 1065 af 04/07/2016: Bekendtgørelse om stillingsstruktur for undervisere ved erhvervsakademier, professionshøjskoler og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole. BEK nr. 1227 af 23/10/2018: Bekendtgørelse om lektorkvalificering, lektorbedømmelse og docentbedømmelse af undervisere ved erhvervsakademier, professionshøjskoler, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole og visse maritime uddannelsesinstitutioner.

Model c) Allokering i forskningsprogrammer

Denne model benyttes af UC SYD og Professionshøjskolen UCN. På UC SYD foregår allokeringen af adjunkter og lektorer i de fire forskningsprogrammer gennem interne calls, hvor medarbejdere én gang årligt kan søge om midler til at gennemføre FoU-projekter. Ansøgningerne vurderes af forskningschefen, docenter og koordinatorene for forskningsprogrammerne. På Professionshøjskolen UCN åbner deres fire institutionelle FoU-programmer ligeledes én gang årligt for ansøgninger til FoU-aktiviteter. Docenter og programledere coacher og vurderer projekters relevans og afgør en eventuel bevilling inden for en budgetramme. Herudover kan adjunkter og lektorer med en ph.d.-grad eller med forskningserfaring på tilsvarende niveau søge om medfinansiering fra centrale midler til fokuseret forskningstid på op til 24 måneder.

Model d) Allokering ud fra medarbejderprofiler

Denne model benyttes af VIA University College. Allokeringen foregår i forbindelse med rekruttering af nye undervisere. Ved nyansættelser er der således fokus på, om ansøgerne har relevante profiler til forskningsområdet. Allokeringen af nuværende adjunkter og lektorer foregår primært gennem et fælles internt rekrutteringskatalog i et samarbejde mellem FoU-ledelsen og uddannelsesledelsen ud fra kriterier såsom medarbejdernes kvalifikationer. Det interne rekrutteringskatalog sikrer et formaliseret samarbejde med uddannelserne omkring kvalificeret rekruttering til FoU-aktiviteter.

Udfordringer ved allokering

Professionshøjskolerne redegør for forskellige udfordringer ved allokeringen af adjunkter og lektorer. Fire professionshøjskoler fremhæver, at underviserne kan opleve udfordringer med at planlægge tid til både undervisning og forskning, og herved balancere mellem uddannelsesdrift og forskningsaktiviteter. Fx nævner Københavns Professionshøjskole, at undervisningsopgaver prioriteres højere end FoU-aktiviteter, selvom oplevelsen er, at denne udfordring er blevet mindre over tid. Tre professionshøjskoler beskriver, at bemanding ud fra kvalifikationer kan medføre, at nogle medarbejdere til tider oplever et øget pres og modsatrettede krav. Herudover beskriver flere professionshøjskoler, at det kan være en udfordring at forene medarbejdernes ønsker om FoU-deltagelse med institutionens behov og muligheder i forhold til bl.a. finansiering og efterspurgte forskningsprofiler.

Målsætninger for adjunkter og lektorsers FoU-aktivitet

Alle professionshøjskoler har en målsætning for andelen af adjunkter og lektorer, der skal være FoU-aktive, eller for hvor meget tid, de som minimum skal bruge på FoU-aktiviteter, foruden de krav der stilles til et lektorkvalificeringsforløb⁸. Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Professionshøjskolen Absalon og Professionshøjskolen UCN redegør for konkrete målsætninger, mens VIA University College, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole og UC SYD redegør for overordnede principper, som de tager afsæt i. Københavns Professionshøjskole er ved at udarbejde målsætninger, men forventningen er, at den kommende målsætning vedrører antal af undervisere, som er FoU-aktive.

Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Professionshøjskolen Absalon og Professionshøjskolen UCN har udarbejdet konkrete mål for FoU-aktiviteter. Danmarks Medie- og Journalisthøjskole angiver, at alle undervisere er sikret 10 % af deres arbejdstid til specifikke FoU-aktiviteter. Derudover kan adjunkter investere op til 250 timer i et specifikt FoU-projekt, hvor timeantallet afhænger af projektets strategiske relevans og projektets ramme. Professionshøjskolen Absalon har ligeledes

---

⁸ BEK nr. 1227 af 23.10.2018: Bekendtgørelse om lektorkvalificering, lektorbedømmelse og docentbedømmelse af undervisere ved erhvervsakademier, professionshøjskoler, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole og visse maritime uddannelsesinstitutioner.

en målsætning om, at alle undervisere er forskningsaktive, dvs. at minimum 10 % af deres arbejdstid er allokeret til FoU-aktiviteter. For at opnå dette arbejder Professionshøjskolen Absalon med at sikre en tilstrækkelig opgaveportefølje, eksempelvis gennem ekstern finansiering af projekter. Professionshøjskolen UCN har en målsætning om et bestemt antal medarbejdere inden for hvert uddannelsesområde, som bruger mere end 10 % af deres tid på FoU-aktiviteter.

VIA University College, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole og UC SYD er mindre specifikke i deres målsætninger for adjunkters og lektors FoU-aktiviteter. VIA University College og UC SYD har ikke afsat en specifik procentandel af arbejdstiden til FoU-aktiviteter, men arbejder for, at de ansatte er forskningsaktive, herunder at adjunkterne får opgaver, der gør, at de lever op til de krav, der står i bekendtgørelsen om lektorkvalificering. UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole angiver, at de har en intention om, at 25 % af adjunkters og lektors arbejdsopgaver over en længere periode er relateret til FoU-aktivitet. De arbejder derfor med modeller for, hvor meget forskere skal undervise, og hvor meget undervisere skal være med i FoU-aktiviteter.

3.2 Samarbejde om varetagelse af FoU-aktiviteter

I dette afsnit ser vi nærmere på professionshøjskolernes samarbejde om varetagelsen af FoU-aktiviteterne.

3.2.1 Samarbejder mellem professionshøjskolerne og øvrige uddannelses- og vidensinstitutioner

Alle professionshøjskoler samarbejder med andre uddannelses- og vidensinstitutioner om FoU-aktiviteter. Det er oftest universiteter og andre professionshøjskoler, som professionshøjskolerne samarbejder med. Samtlige professionshøjskoler har desuden FoU-samarbejder med udenlandske universiteter, vidensinstitutioner eller uddannelsesinstitutioner gennem eksempelvis EU-programmer eller nordiske samarbejder.

Professionshøjskolerne har strategiske overvejelser om at indgå i samarbejder og beskriver forskellige motiver for at indgå i samarbejder. UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole og Professionshøjskolen Absalon beskriver, at deres motivation for at indgå i FoU-samarbejder med andre uddannelses- og vidensinstitutioner udspringer af en målsætning om øget volumen og kvalitet af deres arbejde. Lignende har samarbejder for UC SYD været en forudsætning for at gennemføre de større FoU-projekter. VIA University College beretter, at samarbejder muliggør værdifuld udvikling og vidensdeling.

Samarbejde med universiteter

Professionshøjskolen Absalon og Københavns Professionshøjskole begrundet strategien om at indgå FoU-samarbejder med universiteter med, at universiteterne har forskningserfaring og specialiseret viden, som supplerer professionshøjskolernes fokus på anvendelse og professionspraksis. Danmarks Medie- og Journalisthøjskole redegør for, at samarbejder med universiteter både i Danmark, og særligt i udlandet, er vigtige, idet deres forskningsfelt ikke er tilstrækkeligt belyst af de danske universiteter. Professionshøjskolernes samarbejde med universiteterne er blandt andet etableret gennem partnerskaber om ph.d.-uddannelser og gennem delte ansættelser af docenter.

Fire professionshøjskoler beskriver, at de har oplevet en udvikling i rollefordelingen i FoU-samarbejder med universiteter i retningen af, at parterne er blevet mere ligestillede. Dette forklares med professionshøjskolernes kapacitetsopbygning, herunder en stigning i antallet af forskningskvalificerede medarbejdere. To professionshøjskoler uddyber, at deres rolle oftest består i at sikre samarbejde med og vidensspredning til praksis.

Samarbejde med andre professionshøjskoler og erhvervsakademier

Professionshøjskolerne fremhæver forskellige eksempler på tværgående samarbejder professionshøjskolerne imellem. Det er typisk større indsatser i form af fx strategiske samarbejder eller tværinstitutionelle enheder og netværk. Et eksempel er Læremiddel.dk, et partnerskab mellem Professionshøjskolen Absalon, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole og UC SYD, der er et nationalt videnscenter med det formål at udvikle og formidle viden om læremidlers betydning for læring og undervisning. I andre typer af FoU-aktiviteter samarbejder professionshøjskoler og erhvervsakademier på tværs i fælles redaktioner af videnskabelige tidsskrifter eller publicering af lærebøger.

Flere professionshøjskoler skriver, at de i FoU-samarbejder typisk indgår ligeværdigt med andre professionshøjskoler og erhvervsakademier, og at det varierer og afhænger af projektet, hvem der er projektleder.

Københavns Professionshøjskole fremhæver, at samarbejde med andre professionshøjskoler giver mulighed for effektiv vidensspredning og for at indgå i projekter, som institutionen ikke ville kunne løfte alene. Professionshøjskolen uddyber, at samarbejder med andre professionshøjskoler bidrager til at udvikle stærke FoU-miljøer, der danner grundlag for projekter af større skala.

3.2.2 Samarbejde med praksis om FoU-aktiviteter

Alle professionshøjskolerne samarbejder om FoU-aktiviteter med mange forskellige praksispartnere og nævner kommuner og regioner, små, mellemstore og store virksomheder, NGO'er, styrelser, erhvervsklynge-samarbejder og brancheorganisationer.

De strategiske overvejelser bag professionshøjskolernes samarbejde med praksis afspejler ambitionen om, at FoU-aktiviteterne har størst mulig relevans for praksis. Størstedelen af professionshøjskolerne understreger vigtigheden af, at FoU-aktiviteterne udspringer af et praksisbehov for ny viden og løsninger.

Praksis' rolle i FoU-aktiviteter

Samarbejde med praksis kan have forskellige udtryk mht., hvordan praksispartnere bliver inddraget i projektet og i processen. Der kan være formelle projektsamarbejder, hvor praksispartnere og professionshøjskolen er ligeværdige partnere i vidensproduktionen. I andre projektsamarbejder kan professionshøjskolen nedsætte en styregruppe bestående af repræsentanter fra praksis. Videre kan praksis være udgangspunktet for projekternes empiriske grundlag ved at være genstandsfelt for fx observationer eller interventioner i projektet, eller praksispartnere kan beskrive konkrete udviklings- og vidensbehov og efterfølgende validere og formidle projektets fund.

Fem professionshøjskoler fremhæver, at de bestræber sig på at inddrage praksis i størst mulig grad i FoU-aktiviteterne, fx ved at praksis har medindflydelse i processen og er medproducent af den nye viden. Københavns Professionshøjskole forklarer, at inddragelse af praksis i projektsamarbejder afhænger af, om praksis har tradition for forskning, som det er tilfældet med hospitaler, eller om der samarbejdes med et kommunalt område uden forskningstradition.

3.3 Prioritering og koordinering af FoU-aktiviteter

I dette afsnit ser vi nærmere på professionshøjskolernes prioritering og koordinering af FoU-aktiviteterne.

3.3.1 Udvælgelse og prioritering af FoU-aktiviteter

Samtlige professionshøjskoler fremhæver, at de har forskningstemaer eller -områder, som de prioriterer ved udvælgelse af FoU-aktiviteter.

Alle professionshøjskoler har fokus på forskningstemaer, der er forankret til institutionens uddannelsesaktiviteter og de dertilhørende fagområder. Alle professionshøjskoler har deres FoU-aktiviteter samlet i en række forskningsprogrammer eller forskningsprioriteringer. For størstedelen af professionshøjskolerne er programmerne/prioriteringerne forankret til en eller flere af institutionens uddannelser, som definerer indholdet i programmerne. Eksempelvis har Professionshøjskolen Absalon deres FoU-aktiviteter forankret i centre, hvor der er tilknyttet en eller flere grunduddannelser og de efter- og videreuddannelsesaktiviteter, som er tilknyttet disse. Professionshøjskolen UCN har en kombination af tværgående programmer og forskningstemaer, der er forankret til uddannelsernes egne monofaglige områder. Et eksempel på forskningstemaer, som er forankret til institutionens uddannelser, er UC SYDs fire forskningsprogrammer. De er 1) Dagtilbud og skole, 2) Socialt arbejde, forvaltning og socialpædagogik, 3) Sundheds- og socialfaglig praksis og 4) Sundhedsfremme og læring. Et andet eksempel er Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, som ligeledes har fire forskningsprogrammer: 1) Kommunikationsprofessionelles videnproduktion og videngrundlag, 2) Demokratisk offentlighed, 3) Modtagere, reception og effekt og 4) Content strategies.

Flere professionshøjskoler beskriver, at forskningstemaerne drøftes i samarbejde med flere forskellige aktører såsom undervisere, studerende, eksterne interessenter og samarbejdspartnere, inden de endelige forskningstemaer udvælges.

Kriterier for udvælgelse og prioritering

Alle professionshøjskoler har kriterier for udvælgelsen af deres FoU-aktiviteter. Følgende kriterier fremhæves af flere af professionshøjskolerne i deres redegørelser:

- Bidrag til praksis (samfund, professioner, erhverv)
- Bidrag til uddannelser
- Høj forskningsfaglig kvalitet
- Mulighed for ekstern finansiering
- Samarbejdsmuligheder (med praksis eller andre uddannelses- og vidensinstitutioner).

De hyppigst nævnte kriterier for udvælgelse og prioritering af FoU-aktiviteter er, at FoU-aktiviteterne skal bidrage til praksis og til uddannelserne. Professionshøjskolerne definerer bidrag til praksis bredt, som eksempelvis vidensdrevet innovation målrettet professioner, viden til praksis, løsninger på samfundsmæssige problemer eller udvikling af professionsfaglighed. Professionshøjskolerne definerer bidrag til uddannelserne som eksempelvis vidensomsætning til uddannelser, vidensbaseret af uddannelser og styrkelse af uddannelsernes vidensgrundlag.

Beslutning om endelig udvælgelse og prioritering

Professionshøjskolerne beskriver forskellige praksisser for at træffe beslutninger om prioritering og udvælgelse af FoU-aktiviteter. Praksissen afhænger af, hvordan FoU-aktiviteterne er tilrettelagt på de enkelte professionshøjskoler. Et fællestræk er dog, at forskningschefen typisk er inde over beslutningerne i større eller mindre grad, ligesom den øverste direktion også ofte deltager i de endelige beslutninger eller udstikker rammer og retninger. De forskellige praksisser er refereret i skematisk form i tabel 3.3.

TABEL 3.2

Praksisser for beslutning om udvælgelse og prioritering af FoU-aktiviteter

Institution	Praksisser
Københavns Professionshøjskole	Forskningsprogrammerne udvikles på institutter og besluttes af direktionen. Projekter inden for programmerne udvælges på institutniveau. Projekter med et budget på over 1 mio. kr. besluttes af den pågældende dekan eller direktøren.
Professionshøjskolen Absalon	Forskningsprogrammerne udvikles på centerniveau. Centerchefen prioriterer FoU-aktiviteter, som endeligt godkendes af forskningschefen og den ansvarlige direktør.
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole	Gennem budgetfordeling giver direktionen den overordnede ramme, som samtidig bidrager til en indholdsmæssige retning. Den endelige prioritering inden for de fem områder foretages i fællesskab mellem vicedirektøren, forskningschefer og uddannelseschefer.
Professionshøjskolen UCN	Ledelserne på de fire institutionelle tværgående programmer tager beslutning om fordeling af midlerne inden for programmerne. Herudover træffer forskningsdirektøren beslutning om ph.d.er, fokuseret forskningstid samt strategiske ph.d.er ⁹ – sidstnævnte i samarbejde med uddannelsesdirektøren. Derudover er der forskningsmidler til uddannelser, som prioriteres og udvælges af uddannelseschef/studieleder.
UC SYD	Forskningschefen udvælger og prioriterer i samarbejde med ledelsen, docenter og andre samarbejdspartnere. Den øvrige ledelse involveres, hvis det er økonomisk tunge eller strategisk vigtige projekter. Programledelsen og docenter involveres i mere faglige eller videnskabelige prioriteringer.
VIA University College	Programmer udvælges i hovedområderne efter indstilling fra chefgrupperne. De konkrete FoU-projekter udformes og udvikles af forskere i samarbejde med forskningsledelse med indflydelse af eksterne samarbejdsrelationer.
Danmarks Medie- og Journalisthøjskole	Udvælgelse og prioriteringer besluttes i et samarbejde mellem uddannelsescheferne, forskningschefen og institutionsledelsen.

Kilde: Professionshøjskolernes redegørelser.

9 Professionshøjskolen UCN arbejder med "strategiske ph.d.-forløb", hvor alle i institutionens ledelse en gang årligt kan indstille et felt, hvor Professionshøjskolen UCN vil have en særlig strategisk værdi ud af at opstarte en række ph.d.-forløb.

En praksis for litteraturreview af eksisterende forskning

Ved igangsættelsen af et FoU-projekt har professionshøjskolerne typisk en praksis for at gennemføre litteraturreview af eksisterende forskning på området eller andre former for kortlægning. Professionshøjskolerne redegør for, at denne praksis skal sikre, at projekterne tager udgangspunkt i eksisterende forskning, som de kan bygge videre på.

Tre professionshøjskoler redegør for, at det er et krav/fast procedure at gennemføre litteraturreview i forbindelse med igangsættelse af FoU-projekter. Fx er det et krav i forbindelse med ansøgningen på Professionshøjskolen UCN og UC SYD. På VIA University College har det været fast procedure siden 2013.

Københavns Professionshøjskole, Professionshøjskolen Absalon, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole skriver, at det er den typiske praksis at gennemføre litteraturreview. Eksempelvis redegør UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole for, at alle FoU-projekter tager udgangspunkt i eksisterende forskning, og at litteraturreview er almindeligt at gennemføre til dette formål.

Herudover påpeger fire professionshøjskoler, at forskningsprojekter med videnskabelige publiceringer stiller krav om litteraturreview, hvorfor de altid vil blive gennemført i forbindelse med disse projekter.

3.3.2 Koordinering af FoU-aktiviteter mellem professionshøjskolerne

Professionshøjskolerne har siden 2013 koordineret FoU-aktiviteterne gennem to formelle initiativer. Initiativerne skal mindske risikoen for, at der bliver gennemført parallelle FoU-projekter.

Det første initiativ er Forskningsstrategisk Initiativ for Danske Professionshøjskoler, FIDP. FIDP har erstattet det tidligere Forskningspolitisk Udvalg, FPU, efter en modning af sektorens arbejde med forskning. Mens FPU har haft fokus på koordinering og vidensdeling, har FIDP fokus på samarbejde og øget projektvolumen mht. praksis- og uddannelsesimpact. FIDP arbejder med tre indsatser: kompetenceudviklingsaktiviteter for FoU-nøglemedarbejdere, drive netværk for alle sektorens forskningschefer og -ledere samt koordinere synspunkter om centrale FoU-områder. Fremadrettet skal FIDP bidrage til sektorens arbejde med vidensdrevet innovation i praksis samt drive et fagligt FoU-netværk, der kan styrke vidensdeling, koordinering og samarbejde om FoU-aktiviteter.

Det andet initiativ er tværinstitutionelle enheder og netværk, som samler FoU-aktiviteter i sektoren. I nogle netværk indgår alle professionshøjskoler, mens kun nogle indgår i andre. Eksempler på enheder og netværk er Nationalt Videncenter om Udsatte Børn og Unge (NUBU), Læremiddel.dk, Læringsløft 2020 og Nationalt Center for Skoleforskning. Professionshøjskolerne redegør for, at flere af deres FoU-projekter beskæftiger sig med temaer, der er relaterede til de problemstillinger, som belyses i de tværinstitutionelle enheder og netværk. De oplever, at dette skaber mere robust viden og et bedre grundlag for samarbejde på tværs af professionshøjskolerne og samtidig styrker deres rolle som regionale videns- og uddannelsesaktører.

Deling af forskningsviden og forskningsbaseret viden i sektoren

Professionshøjskolerne redegør for fem overordnede initiativer til vidensdeling. Disse fremgår af tabel 3.4. Initiativerne til vidensdeling er knyttet op på det tværgående samarbejde, som finder sted i sektoren, som fx seminar- og konferenceaktiviteter, som har været planlagt af de tværinstitutionelle enheder og netværk, eller auditprocesser, som har været initieret af FPU. Foruden de fem initiativer har sektoren magasinet PROFVIDEN, som har fokus på, hvordan FoU-aktiviteter kan udvikle og løfte praksis, og hvordan ny viden kan indgå i undervisningen på professionshøjskolerne. Herudover deles viden gennem bidrag til forskellige fagblade.

TABEL 3.3

Initiativer til vidensdeling

Initiativ	Beskrivelse
Netværk i regi af FIDP	Netværk i regi af FIDP for alle sektorens forskningschefer og –ledere skal sikre en styrket vidensdeling mellem forskningsmiljøerne på tværs af professionshøjskolerne.
UC Viden	UC Viden er en fælles national portal og kilde til vidensdeling i og uden for sektoren. UC Viden blev lanceret som en fælles portal i 2013, men blev gradvist anvendt af professionshøjskolerne allerede fra 2010. Fremadrettet skal projektregistreringen styrkes på UC Viden. Ansvar for UC Viden er forankret i en styregruppe, hvor forskningschefer og bibliotekschefer er repræsenteret.
Seminar- og konferenceaktiviteter	Der har været afholdt en række seminar- og konferenceaktiviteter, som primært har været planlagt af de tværinstitutionelle enheder og netværk. Aktiviteterne har været rettet mod sektorens ledelse og forskningsfaglige medarbejdere og har haft fokus på øget vidensdeling og styrkelse af fælles fokus. Et eksempel er arbejdsseminaret ”Vidensomsætning i uddannelse og undervisning”, som blev afholdt i november 2018.
Auditprocesser i sektoren	FPU har initieret to auditprocesser med henblik på at styrke sektorens vidensregistrering. To repræsentanter fra to forskellige professionshøjskoler har besøgt en tredje professionshøjskole for at undersøge et tværgående emne. I 2013 var emnet forståelsen af Frascati-manualens definition af FoU ift. indberetning til DST. I 2014 var emnet kvaliteten af registrering i UC Viden samt vidensomsætning.
Strategiske indsatser i regi af Danske Professionshøjskoler	Sektoren har forskellige strategiske indsatser. Eksempelvis er fokus på uddannelser inden for 0-6 års-området samt på fremtidens læreruddannelse. Ved sidstnævnte har professionshøjskolerne fokus på langsigtet videreudvikling og opbygning af forskningsmiljøer og efter- og videreuddannelse. Herudover arbejder sektoren på at etablere indsatser inden for andre områder, hvor der er behov for omfattende vidensbaseret praksisinnovativ, som fx uddannelser inden for det sundhedsfaglige område.

Kilde: Redegørelse fra Danske Professionshøjskoler.

3.4 Omsætning af viden fra FoU-aktiviteter

I dette afsnit ser vi nærmere på professionshøjskolernes omsætning af viden fra FoU-aktiviteterne.

3.4.1 Strategi og erfaring med omsætning af viden fra FoU-aktiviteter til grunduddannelse, videre- og efteruddannelse

Alle professionshøjskolerne har strategiske overvejelser med hensyn til at fremme omsætning af viden fra FoU-aktiviteter i grunduddannelse, efter- og videreuddannelse. De strategiske overvejelser afspejler forskellige tilgange til at arbejde med at fremme omsætning af viden fra FoU-aktiviteter i grunduddannelse, efter- og videreuddannelse

Fokus på at koble FoU og undervisning

Professionshøjskolernes strategiske overvejelser afspejler, at de med forskellige greb arbejder med at koble FoU og undervisning. Flere professionshøjskoler fremhæver, at de arbejder med at styrke deling af viden fra FoU-aktiviteter mellem medarbejderne. Eksempelvis afholder VIA University College årligt et FoU-seminar inden for hovedområderne, hvor resultaterne fra FoU-projekter præsenteres og drøftes. Herudover nævner alle professionshøjskoler, at de har fokus på, at FoU-aktiviteterne indgår i uddannelsernes vidensgrundlag og i undervisningen. Fx har Professionshøjskolen Absalon fokus på både at omsætte viden fra egne FoU-aktiviteter og mere generelt at trække ny forsknings- og praksisviden ind i uddannelsernes udvikling, tilrettelæggelse og indhold. Ligeledes har Professionshøjskolen UCN et vedvarende strategisk fokus på at omdanne forskningsaktiviteter til at styrke vidensgrundlaget. Endelig fremhæver fire professionshøjskoler også, at de har fokus på at integrere FoU-projekterne i undervisningen eller at inddrage studerende i FoU-projekter.

Fokus på organisering af FoU-aktiviteter

Professionshøjskolernes strategiske overvejelser afspejler også, at de arbejder med at understøtte vidensomsætningen gennem organiseringen af FoU-aktiviteter. Det kan være ved allokering af medarbejdere, ledelsesorganisering og forankring af FoU-aktiviteter på professionshøjskolen. Tre professionshøjskoler fremhæver, at de arbejder med, at allokeringen af medarbejdere i FoU-aktiviteter skal understøtte vidensomsætningen. Eksempelvis arbejder Københavns Professionshøjskole for, at det er de samme medarbejdere, som både underviser og forsker. Herudover bliver vidensomsætningen understøttet på ledelsesniveau. Det kan fx være ved, at det er de samme ledere, som er ansvarlige for uddannelserne og FoU-aktiviteterne, som det er på Københavns Professionshøjskole, eller ved at styrke samarbejdet mellem forskningsledelsen og uddannelsesledelsen, som UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole arbejder med.

Gode virkemidler til at fremme omsætning af viden fra FoU-aktiviteter til uddannelser

Professionshøjskolerne har redegjort for deres erfaringer med, hvad der er gode virkemidler til at fremme omsætning af viden fra FoU-aktiviteter til grunduddannelse, efter- og videreuddannelse. Disse virkemidler lægger sig tæt op ad professionshøjskolernes strategiske overvejelser om vidensomsætning. De virkemidler, som flere professionshøjskoler nævner at have gode erfaringer med, oplistes nedenfor:

- **Undervisere deltager i FoU-aktiviteter:** Størstedelen af professionshøjskolerne fremhæver, at de har erfaringer med involvering af undervisere i FoU-aktiviteter som et godt virkemiddel til at fremme omsætning af viden. Lignende redegør en professionshøjskole for, at en intern survey har vist, at jo mere tid en underviser bruger på FoU-aktiviteter, jo mere tilbøjelig er underviseren til at inddrage litteratur fra professionshøjskolens egne FoU-aktiviteter i undervisningen.

- **Faglige fora og arrangementer:** Fem professionshøjskoler nævner, at de har gode erfaringer med, at forskellige former for faglige fora og arrangementer, såsom fyraftensmøder, journal clubs, debatmøder, tema- eller forskningsdage, fremmer vidensdeling og tilgængelighed af viden fra FoU-aktiviteter. Disse arrangementer og fora kan være rettet mod forskere, undervisere, studerende og praksis.
- **Involvering af studerende i FoU-aktiviteter:** Tre professionshøjskoler har gode erfaringer med at inddrage studerende i FoU-aktiviteter for at understøtte vidensomsætningen. En professionshøjskole har desuden erfaring med, at studerende får et højt udbytte af at sparre om fx metodeudfordringer på bachelor- eller diplomafgangsprojekter med FoU-aktive undervisere.
- **Kvalitetsarbejde:** To professionshøjskoler redegør for, at uddannelsernes kvalitetsarbejde fremmer refleksion over, hvordan viden fra FoU-aktiviteter kan omsættes til uddannelserne.

Ændringer af strategier for at fremme vidensomsætning

Alle professionshøjskolerne redegør for at have ændret institutionens strategi for at fremme omsætning af viden fra FoU-aktiviteter til grunduddannelse, efter- og videreuddannelse.

På Københavns Professionshøjskole, Professionshøjskolen Absalon og UC SYD har organisationsændringer, som har koblet FoU-aktiviteter tættere på uddannelserne, medført ændringer i strategierne for vidensomsætning. På Københavns Professionshøjskole er det senest sket som følge af fusionen mellem Metropol og UCC. Her er FoU-aktiviteterne blevet forankret i FoU-programmer, som ligger på grunduddannelserne. Dette skal understøtte, at FoU-aktiviteterne udspringer af og har fokus på praksisudfordringer og professionsudøvelse knyttet til de pågældende grunduddannelser. I 2015 gennemførte Professionshøjskolen Absalon en organisationsændring, hvor FoU-aktiviteterne blev forankret til grunduddannelse og efter- og videreuddannelse i en centerstruktur, som styrker vidensflowet mellem FoU-aktiviteter og uddannelsesaktiviteter. UC SYD er overgået fra at have videnscentre til at have forskningsområder, der afspejler professionsuddannelserne. Det styrkede fokus på vidensomsætning kommer til udtryk i professionshøjskolens strategiske rammekontrakt, hvor uddannelserne tilknyttes relevante faglige forskningsmiljøer.

For UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, Professionshøjskolen UCN og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole kommer ændringen til udtryk i form af nye strategier, som eksplicit fokuserer på omsætning af viden fra FoU-aktiviteter. På Danmarks Medie- og Journalisthøjskole er denne strategi nedskrevet som følge af institutionsakkrediteringsprocessen.

VIA University College redegør for, at de på baggrund af Rambølls analyse af vidensspredning fra 2015 har fokus på såvel vidensproduktion i FoU-aktiviteter som vidensomsætning. Det er begrundet med, at vidensomsætningen er betinget af kvalificeret vidensproduktion og vice versa.

3.4.2 Strategi og erfaring med omsætning af viden fra FoU-aktiviteter til praksis

Professionshøjskolerne har forskellige strategiske overvejelser mht. omsætning af viden fra FoU-aktiviteter til praksis. Der er dog især fokus på, at FoU-aktiviteterne er praksisrelevante, og på hvordan de kan omsættes til praksis.

Fokus på praksisrelevans

Fire professionshøjskoler nævner, at de har fokus på, at deres FoU-aktiviteter tager udgangspunkt i udfordringer i praksis for allerede ved projektstart at fremme, at der produceres praksisrelevant viden. Flere nævner også, at de har fokus på at gennemføre deres FoU-aktiviteter i samarbejde med praksis. Eksempelvis har UC SYD etableret partnerskaber og samarbejdsaftaler med kommuner og institutioner med henblik på at igangsætte praksisrelaterede projekter. UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole redegør for, at FoU-aktiviteter er koblet til de regionale vækststrategier og dermed følger, hvor praksis bevæger sig hen. Derudover tilstræbes det, at FoU-aktiviteterne er relevante for specifikke virksomheder. Danmarks Medie- og Journalisthøjskole beskriver, at de har en tæt kobling til aftagerne. I forbindelse med FoU-aktiviteter har de en tæt dialog med praksis, som indgår i valg og beslutninger om FoU-aktiviteter på uddannelserne.

Fokus på, hvordan viden kan omsættes til praksis

Professionshøjskolerne har i deres strategiske overvejelser om vidensomsætning til praksis også fokus på, hvordan viden kan omsættes til praksis. To professionshøjskoler nævner efter- og videreuddannelsesaktiviteter, hvor praktikere deltager, som en relevant vej til at omsætte viden fra FoU-aktiviteter til praksis. Disse professionshøjskoler redegør også for, at de har fokus på projekternes efterliv med hensyn til, hvordan projekterne kan skaleres, og hvordan viden og koncepter kan omsættes til praksis gennem formidlingsaktiviteter og udviklingssamarbejder med praksis.

Gode virkemidler til at fremme omsætning af viden fra FoU-aktiviteter til praksis

Professionshøjskolerne har redegjort for deres erfaringer med, hvad der er gode virkemidler til at fremme omsætning af viden fra FoU-aktiviteter til praksis. Disse virkemidler lægger sig tæt op ad professionshøjskolernes strategiske overvejelser om vidensomsætning til praksis. De virkemidler, som flere professionshøjskoler nævner at have gode erfaringer med, oplistes nedenfor:

- **Inddragelse af praksis i FoU-aktiviteter:** Fire professionshøjskoler fremhæver at have gode erfaringer med at inddrage praksis i FoU-projekter med hensyn til at understøtte omsætning af viden fra projektet til praksis. Det kan både være, når FoU-projekter bidrager med viden og løsninger på udfordringer i praksis, og ved direkte påvirkning gennem aktions- og interventionsforskning.
- **Faglige arrangementer:** Fire professionshøjskoler har gode erfaringer med, at forskellige former for faglige arrangementer, fx gåhjemmøder, temadage og konferencer, er gode virkemidler til at omsætte viden til praksis. Flere professionshøjskoler præciserer, at det er et godt redskab til at skabe opmærksomhed om ny viden eller til at understøtte vidensspredning.
- **Efter- og videreuddannelsesaktiviteter:** Tre professionshøjskoler nævner, at efter- og videreuddannelsesaktiviteter er et godt virkemiddel, idet deltagerne fungerer som en direkte kanal for omsætning af viden til praksis.
- **Formidling i (egne) tidsskrifter:** Tre professionshøjskoler fremhæver, at formidling af viden og resultater fra FoU-aktiviteter i tidsskrifter er gode formater til at omsætte viden til praksis. Professionshøjskolen UCN fremhæver fx deres to egne tidsskrifter, UCN-perspektiv og Cebrastriben, og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole fremhæver tidsskriftet Journalistica, som de udgiver i samarbejde med andre udbydere af journalistuddannelser, og deres eget onlinemedie MediaJournal.

3.5 Kvalitetssikring af FoU-aktiviteter

I dette afsnit ser vi nærmere på professionshøjskolernes kvalitetssikring af FoU-aktiviteterne.

Kvalitetssikring af FoU-aktiviteter

Professionshøjskolerne redegør for, at de kvalitetssikrer FoU-miljøernes aktiviteter gennem bl.a. samarbejde med eksterne fagfæller, følgegrupper, intern dialog, forskningspolitiske retningslinjer, evalueringer og afrapporteringer. Særligt kan det fremhæves, at størstedelen af professionshøjskolerne anvender ekstern sparring. De forskellige kvalitetssikringsaktiviteter uddybes nedenfor.

- **Ekstern sparring:** Størstedelen af professionshøjskolerne skriver, at de anvender sparring med eksterne til at kvalitetssikre deres FoU-aktiviteter. Det kan være gennem faglige følgegrupper bestående af enten forskere, praktikere eller en kombination af forskere og praktikere. Professionshøjskolen Absalon kvalitetssikrer eksempelvis nye løsninger udviklet i FoU-projekter i samarbejde med praksis i forhold til løsningens relevans, anvendelse og værdiskabelse. Herudover henviser Professionshøjskolen Absalon til et sektorsamarbejde om udvikling og kvalitetssikring af FoU-aktiviteter, som indbefatter den årlige vidensregnskabsproces og deltagelse i FoU-netværk.
- **Intern sparring:** Flere af professionshøjskolerne fremhæver intern faglige sparring og vidensudveksling som væsentlig for kvalitetssikringen. Dette foregår på flere professionshøjskoler som systematiseret praksis.
- **Forskningspolitiske retningslinjer:** Flere af professionshøjskolerne nævner, at kvalitetssikring understøttes gennem deres anvendelse af vedtagne forskningspolitiske retningslinjer for etisk forskning (Code of Conduct for Research Integrity).
- **Evaluering og opfølgning af FoU-aktiviteter:** Flere af professionshøjskolerne beskriver, at de kvalitetssikrer ved at evaluere og afrapportere deres FoU-aktiviteter. Professionshøjskolen Absalon foretager fx årligt en intern evaluering af FoU-aktiviteterne, og deres eksternt finansierede projekters kvalitet og relevans vurderes af bevillingsgivere. Professionshøjskolen UCN laver midtvejs-evalueringer af længerevarende FoU-aktiviteter, og Københavns Professionshøjskole og UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole laver en årlig opgørelse over deres FoU-arbejde. Desuden er Københavns Professionshøjskoles FoU-programmer underlagt ekstern fagfællebaseret evaluering og rådgivning hvert tredje år.
- **Kvalitetssikring gennem medarbejdernes kompetencer:** Flere professionshøjskoler fremhæver, at kvalitetssikringen også understøttes ved, at der er blevet ansat flere forskningskyndige medarbejdere. Fx er alle FoU-aktiviteter på Professionshøjskolen UCN tilknyttet en forskningskyndig vejleder, som kvalitetsvurderer indholdet.

Kvalitetssikring af FoU-publiceringer

Størstedelen af professionshøjskolerne redegør for, at de kvalitetssikrer publiceringer af FoU-resultater ved brug af intern og/eller ekstern peer-review af artikler, herunder at publikationer altid vil gennemgå eksternt peer-review ved publicering i videnskabelige tidsskrifter. Som et eksempel på intern review beskriver VIA University College, at forskningsledelsen kvalitetssikrer publikationer og produkter, der ikke er eksternt vurderet, gennem en kvalitetsprocedure. Ligeledes beretter Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, at deres publikationer og produkter bliver fremlagt og gennemgået ved møder i FoU-afdelingen, hvor de kvalitetssikres af interne fagfæller inden publicering. Desuden nævner Professionshøjskolen UCN og UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, at de fleste af deres publikationer kvalitetssikres gennem konferencedeltagelse.

3.6 Kortlægning af FoU-projekter i perioden 2013-2018

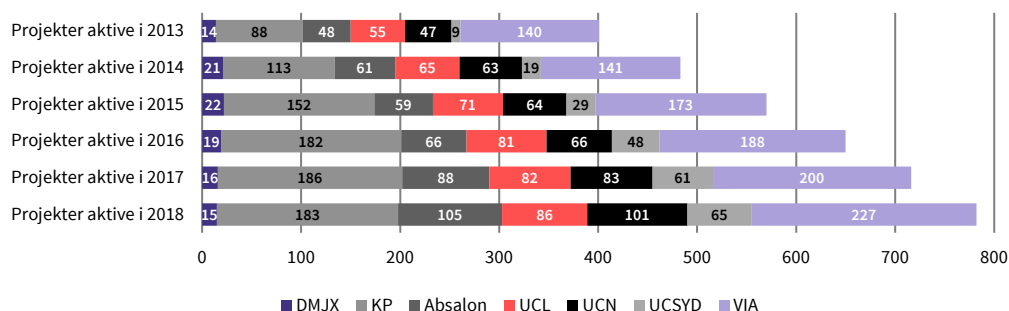
I dette afsnit kortlægger vi professionshøjskolernes FoU-aktiviteter på baggrund af det indberettede projektdata. Det må indledningsvist bemærkes, at det indberettede projektdata er afgrænset til FoU-projekter med ekstern finansiering, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, ph.d.-projekter samt alle øvrige kontraktliggjorte universitetssamarbejder, der har et samlet budget på mindst 100.000 kr., jf. appendiks A.

3.6.1 Udvikling i antal aktive FoU-projekter i perioden 2013-2018

Figur 3.1 og 3.2 viser, at der i perioden 2013-2018 er sket en stigning i antallet af professionshøjskolernes aktive FoU-projekter. I 2013 var der 401 aktive FoU-projekter, hvilket i 2018 var steget til 782 aktive FoU-projekter. Samtlige institutioner bidrager til denne stigning.

FIGUR 3.1

Antal FoU-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter aktivitetsår og institution

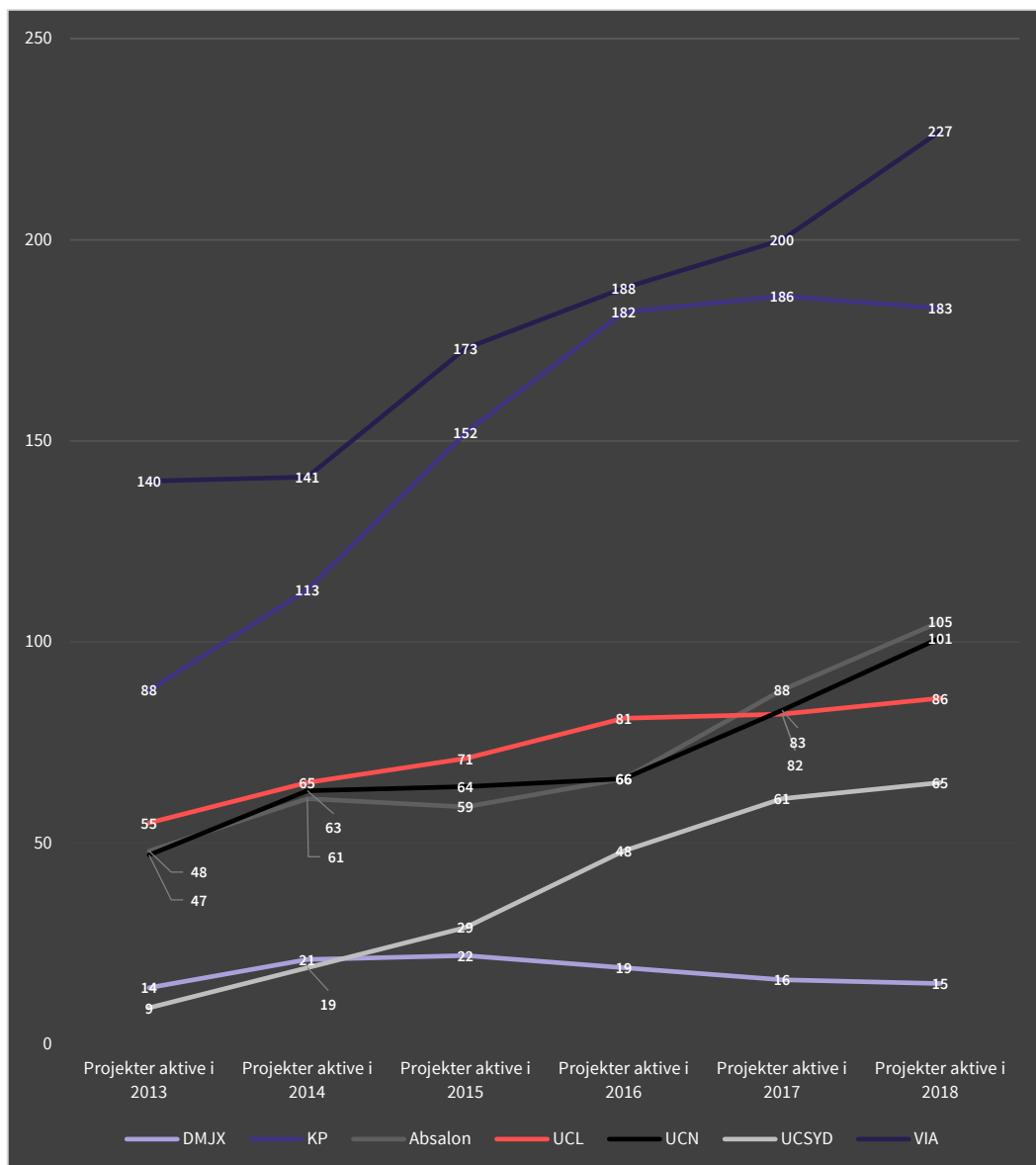

Kilde: Indberetning fra professionshøjskoler (projektdata).

Note: Data inkluderer alene FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, der opfylder ét eller flere af de fastsatte afgrænsningskriterier, jf. appendiks A. Det samme projekt optræder flere gange i opgørelsen, hvis det er aktivt i flere år. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX), Københavns Professionshøjskole (KP), Professionshøjskolen Absalon (Absalon), UC SYD (UCSYD), UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL), Professionshøjskolen UCN (UCN), VIA University College (VIA). N = 1.508.

FIGUR 3.2

Antal FoU-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter aktivitetsår og institution

Kilde: Indberetning fra professionshøjskoler (projektdata).

Note: Data inkluderer alene FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, der opfylder ét eller flere af de fastsatte afgrænsningskriterier, jf. appendiks A. Det samme projekt optræder flere gange i opgørelsen, hvis det er aktivt i flere år. Ved tætliggende datanavne i samme aktivitetsår er der indsat etiketlinjer i figuren. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX), Københavns Professionshøjskole (KP), Professionshøjskolen Absalon (Absalon), UC SYD (UCSYD), UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL), Professionshøjskolen UCN (UCN), VIA University College (VIA). N = 1.508.

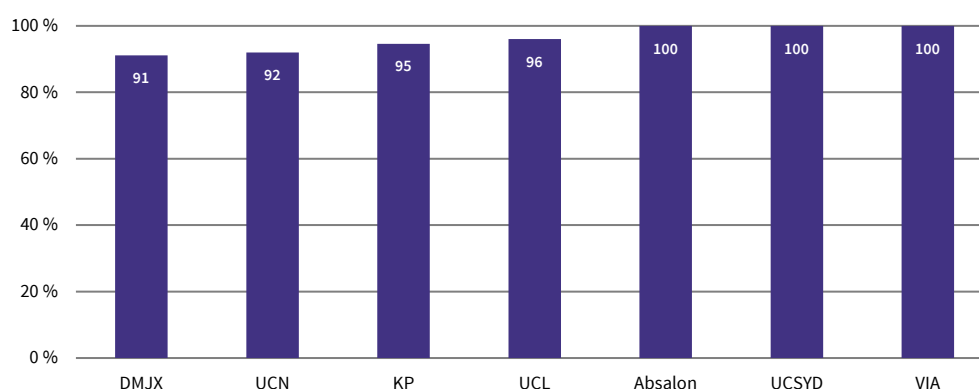
3.6.2 Udvikling i andel FoU-projekter, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling

Figur 3.3 viser andelen af de enkelte professionshøjskolars FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling. Af alle ak-

tive FoU-projekter i 2013 falder 98 % inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, mens det samme gælder for 96 % af alle aktive FoU-projekter i 2018. Den gennemsnitlige andel for hele perioden er 97 %. Den forholdsvis store andel af aktive FoU-projekter, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, afspejler, at det indhentede projektdata netop er afgrænset til FoU-projekter med ekstern finansiering, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, ph.d.-projekter samt alle øvrige kontraktliggjorte universitetssamarbejder, jf. appendiks A.

FIGUR 3.3

Andel FoU-projekter i perioden 2013-2018, som falder inden for Frascati-definitionen af forskning og udvikling. Fordelt efter institution

Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (projektdata).

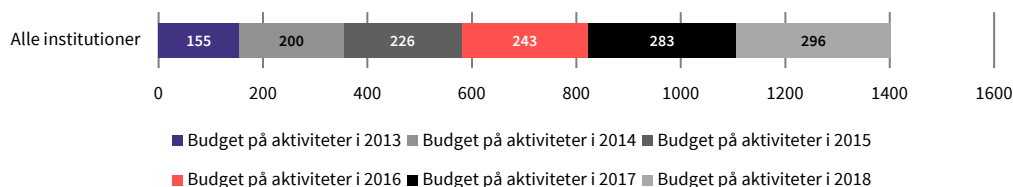
Note: Data inkluderer alene FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, der opfylder ét eller flere af de fastsatte afgrænsningskriterier, jf. appendiks A. Det samme projekt optræder flere gange i opgørelsen, hvis det er aktivt i flere år. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX), Københavns Professionshøjskole (KP), Professionshøjskolen Absalon (Absalon), UC SYD (UCSYD), UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL), Professionshøjskolen UCN (UCN), VIA University College (VIA). N = 1.508.

3.6.3 Udvikling i størrelsen af FoU-projekternes budgetter

Figur 3.4 viser, at professionshøjskolernes samlede projektomkostninger, dvs. summen af FoU-projekternes budgetter, er steget fra 155 mio. kr. i 2013 til 296 mio. kr. i 2018. Figur 3.5 viser, at størstedelen af institutionerne bidrager til denne stigning, på nær Professionshøjskolen Absalon, der efter et fald fra 28 mio. kr. i 2013 til 13 mio. kr. i 2015, havde en samlet projektomkostning på 21 mio. kr. i 2018. Igen må det bemærkes, at det indhentede projektdata er afgrænset til FoU-projekter med ekstern finansiering, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, ph.d.-projekter samt alle øvrige kontraktliggjorte universitetssamarbejder, jf. appendiks A.

FIGUR 3.4

Budget på FoU-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter aktivitetsår, opgjort i mio. kr.

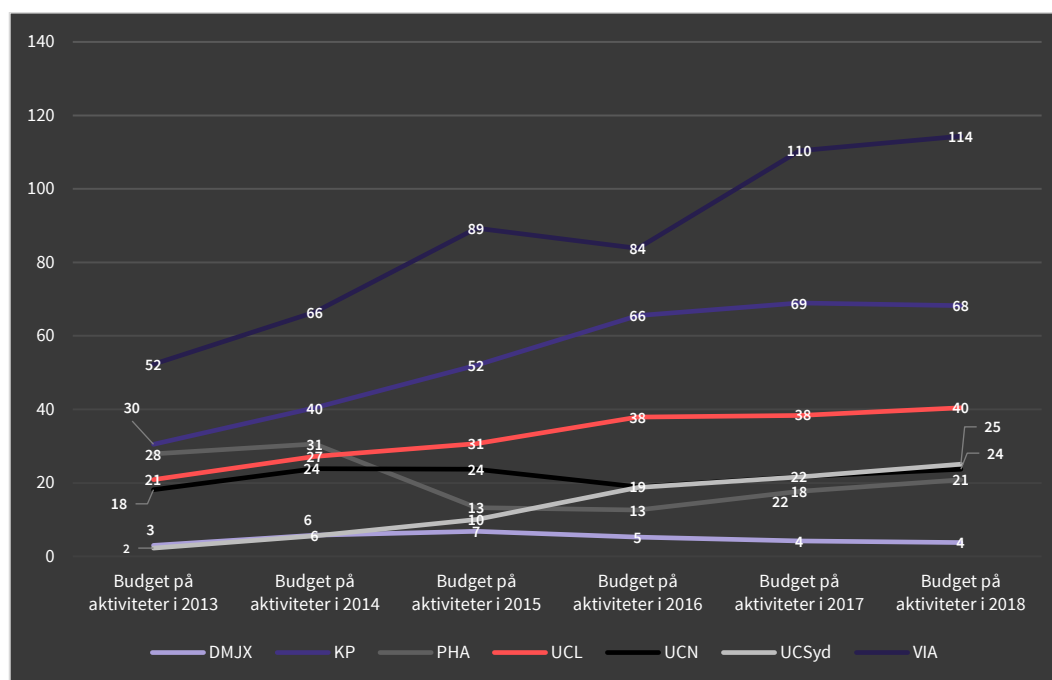

Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (projektdata).

Note: Data inkluderer alene FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, der opfylder ét eller flere af de fastsatte afgrænsningskriterier, jf. appendiks A. Det samlede projektbudget er fordelt ligeligt for de år, hvor projektet er aktivt. For afsluttede og afbrudte projekter er de realiserede omkostninger indberettet. Det samme gælder, i det omfang det har været muligt, for igangværende projekter, hvor budgetterede omkostninger ellers er indregnet. Projektbudgetterne kan inkludere finansiering fra finanslovstilskuddet til FoU-aktiviteter, eksterne bevillinger mv. I figuren henviser alle institutioner til følgende: Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX), Københavns Professionshøjskole (KP), Professionshøjskolen Absalon (Absalon), UC SYD (UCSYD), UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL), Professionshøjskolen UCN (UCN), VIA University College (VIA). N = 1.508.

FIGUR 3.5

Budget på FoU-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter aktivitetsår og institution, opgjort i mio. kr.

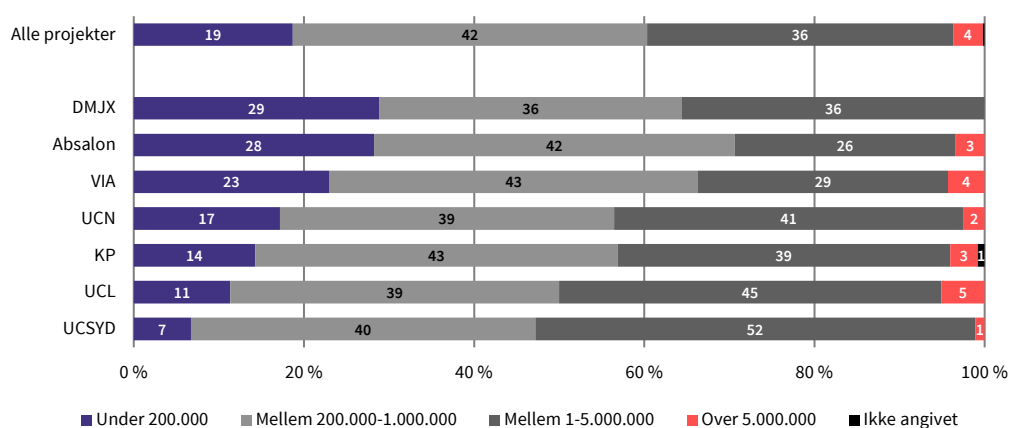
Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (projektdata).

Note: Data inkluderer alene FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, der opfylder ét eller flere af de fastsatte afgrænsningskriterier, jf. appendiks A. Det samlede projektbudget er fordelt ligeligt for de år, hvor projektet er aktivt. For afsluttede og afbrudte projekter er de realiserede omkostninger indberettet. Det samme gælder, i det omfang det har været muligt, for igangværende projekter, hvor budgetterede omkostninger ellers er indregnet. Projektbudgetterne kan inkludere finansiering fra finanslovstilskuddet til FoU-aktiviteter, eksterne bevillinger mv. Ved tætliggende data-navne i samme aktivitetsår er der indsat etiketlinjer i figuren. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX), Københavns Professionshøjskole (KP), Professionshøjskolen Absalon (Absalon), UC SYD (UCSYD), UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL), Professionshøjskolen UCN (UCN), VIA University College (VIA). N = 1.508.

Figur 3.6 viser, at størstedelen af professionshøjskolernes FoU-projekter i perioden 2013-2018 har haft en projektomkostning på 200.000-1.000.000 kr. Figuren viser også, at UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole og UC SYD sammenlignet med de øvrige institutioner har en større andel store FoU-projekter med projektomkostninger over 1 mio. kr., og at Danmarks Medie- og Journalisthøjskole og Professionshøjskolen Absalon sammenlignet med de øvrige institutioner har en større andel små FoU-projekter med projektomkostninger under 200.000 kr.

FIGUR 3.6

Andel af budgetter på FoU-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter institution og budgetstørrelse

Kilde: Indberetning fra Danske Professionshøjskoler (projektdata).

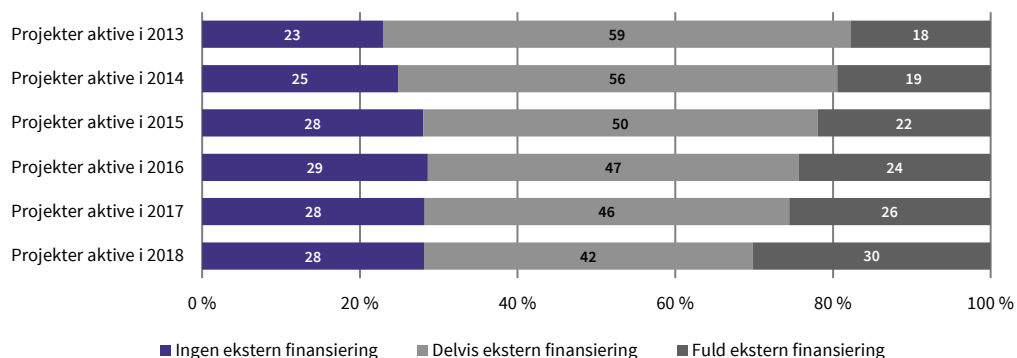
Note: Data inkluderer alene FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, der opfylder ét eller flere af de fastsatte afgrænsningskriterier, jf. appendiks A. For afsluttede og afbrudte projekter er de realiserede omkostninger indberettet. Det samme gælder, i det omfang det har været muligt, for igangværende projekter, hvor budgetterede omkostninger ellers er indregnet. Projektbudgetterne kan inkludere finansiering fra finanslovstilskuddet til FoU-aktiviteter, eksterne bevillinger mv. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX), Københavns Professionshøjskole (KP), Professionshøjskolen Absalon (Absalon), UC SYD (UCSYD), UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL), Professionshøjskolen UCN (UCN), VIA University College (VIA). N = 1.508.

3.6.4 Udvikling i den eksterne finansiering af FoU-projekter

Figur 3.7 viser, at der i perioden 2013-2018 er sket en stigning i andelen af professionshøjskolernes aktive FoU-projekter, som er fuldt eksternt finansieret, fra 18 % i 2013 til 30 % i 2018. Andelen af aktive FoU-projekter, som ingen ekstern finansiering har, er i samme periode steget fra 23 % i 2013 til 28 % i 2018. Også her må det bemærkes, at det indhentede projektdata er afgrænset til FoU-projekter med ekstern finansiering, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, ph.d.-projekter samt alle øvrige kontraktliggjorte universitetssamarbejder, jf. appendiks A. Således viser figuren alene noget om forholdet mellem ekstern og intern finansiering af de medtagne FoU-aktiviteter og ikke noget generelt om forholdet mellem eksternt og internt finansierede FoU-projekter på hverken sektor- eller institutionsniveau.

FIGUR 3.7

Andel af budgetter på FoU-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter aktivitetsår og graden af ekstern finansiering

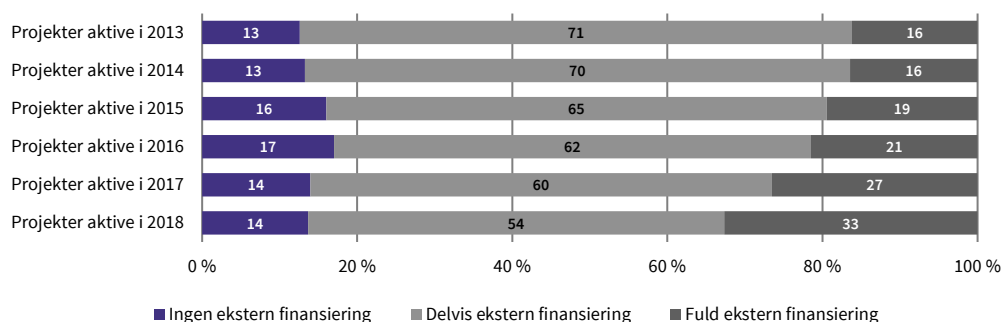
Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (projektdata).

Note: Data inkluderer alene FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, der opfylder ét eller flere af de fastsatte afgrænsningskriterier, jf. appendiks A. Det samme projekt optræder flere gange i opgørelsen, hvis det er aktivt i flere år. For afsluttede og afbrudte projekter er de realiserede omkostninger indberettet. Det samme gælder, i det omfang det har været muligt, for igangværende projekter, hvor budgetterede omkostninger ellers er indregnet. Ingen ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering svarer til 0 % af det samlede budget på et projekt. Fuldstændig ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering svarer til 100 % af det samlede budget på et projekt. Delvis ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering er større end 0 % og mindre end 100 %. N = 1.508.

Figur 3.8 viser andele af den samlede økonomiske volumen af FoU-projekter i perioden 2013-2018. Figuren viser, at FoU-projekter med fuld ekstern finansiering tegner sig for en stigende andel af den samlede økonomiske volumen, fra 16 % i 2013 til 33 % i 2018. FoU-projekter uden ekstern finansiering tegner sig samtidig for en stabil andel af den økonomiske volumen i perioden.

FIGUR 3.8

Andel af den samlede økonomiske volumen af FoU-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter aktivitetsår og graden af ekstern finansiering

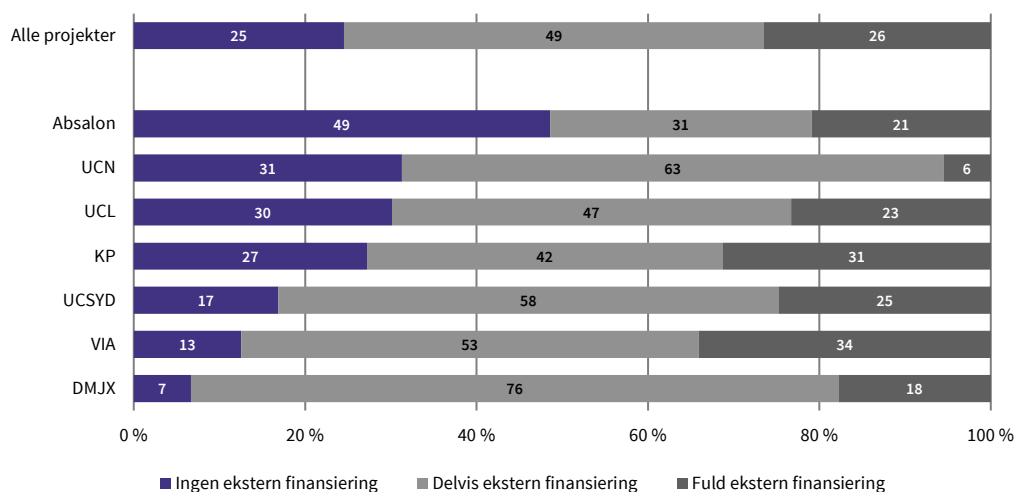
Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (projektdata).

Note: Data inkluderer alene FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, der opfylder ét eller flere af de fastsatte afgrænsningskriterier, jf. appendiks A. Det samme projekt optræder flere gange i opgørelsen, hvis det er aktivt i flere år. For afsluttede og afbrudte projekter er de realiserede omkostninger indberettet. Det samme gælder, i det omfang det har været muligt, for igangværende projekter, hvor budgetterede omkostninger ellers er indregnet. Ingen ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering svarer til 0 % af det samlede budget på et projekt. Fuldstændig ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering svarer til 100 % af det samlede budget på et projekt. Delvis ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering er større end 0 % og mindre end 100 %. N = 1.508.

Figur 3.9 viser, at 26 % af professionshøjskolernes FoU-projekter i perioden 2013-2018 er fuldt eksternt finansieret, mens 25 % af FoU-projekterne i samme periode ingen ekstern finansiering har. Andelen dækker over flere forskelle mellem institutionerne, hvor især VIA University College og Københavns Professionshøjskole sammenlignet med de øvrige institutioner har en stor andel FoU-projekter med fuld ekstern finansiering. Her må det imidlertid igen må det bemærkes, at det indhentede projektdata er afgrænset til FoU-projekter med ekstern finansiering, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, ph.d.-projekter samt alle øvrige kontraktliggjorte universitetssamarbejder, jf. appendiks A. Således viser figuren alene noget om forholdet mellem ekstern og intern finansiering af de medtagne FoU-aktiviteter og ikke noget generelt om forholdet mellem eksternt og internt finansierede FoU-projekter på hverken sektor- eller institutionsniveau.

FIGUR 3.9

Andel af budgetter på FoU-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter institution og graden af ekstern finansiering

Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (projektdata).

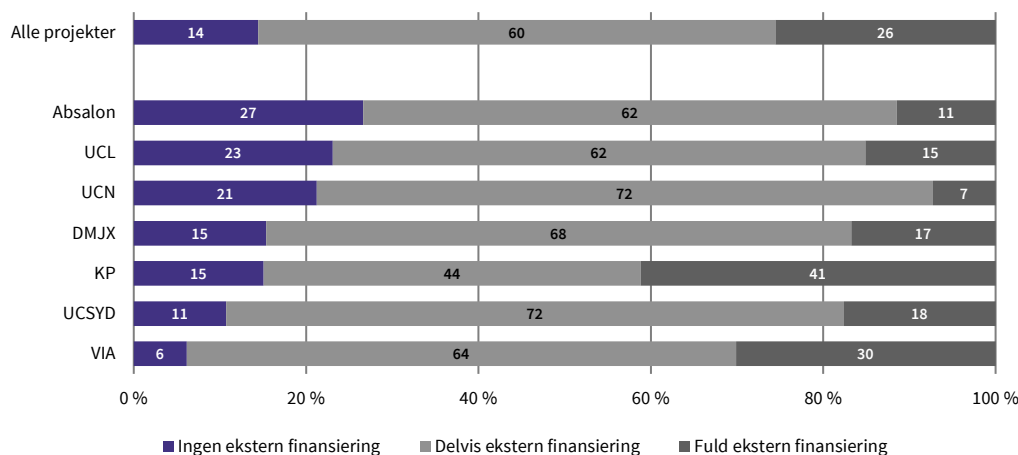
Note: Data inkluderer alene FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, der opfylder ét eller flere af de fastsatte afgrænsningskriterier, jf. appendiks A. For afsluttede og afbrudte projekter er de realiserede omkostninger indberettet. Det samme gælder i det omfang, det har været muligt, for igangværende projekter, hvor budgetterede omkostninger ellers er indregnet. Ingen ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering svarer til 0 % af det samlede budget på et projekt. Fuld ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering svarer til 100 % af det samlede budget på et projekt. Delvis ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering er større end 0 % og mindre end 100 %. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX), Københavns Professionshøjskole (KP), Professionshøjskolen Absalon (Absalon), UC SYD (UCSYD), UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL), Professionshøjskolen UCN (UCN), VIA University College (VIA). N = 1.508.

Figur 3.10 viser, at FoU-projekter med fuld ekstern finansiering tegner sig for 26 % af den samlede økonomiske volumen af professionshøjskolernes FoU-projekter i perioden 2013-2018, mens FoU-projekter uden ekstern finansiering tegner sig for 14 %. Andelen dækker over flere forskelle mellem institutionerne, hvor FoU-projekter med fuld ekstern finansiering især tegner sig for en stor andel af den samlede økonomiske volumen på Københavns Professionshøjskole sammenlignet med de øvrige institutioner, mens FoU-projekter uden ekstern finansiering især tegner sig for en stor andel af den samlede økonomiske volumen på Professionshøjskolen Absalon.

FIGUR 3.10

Andel af den samlede økonomiske volumen af FoU-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter institution og graden af ekstern finansiering

Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (projektdata).

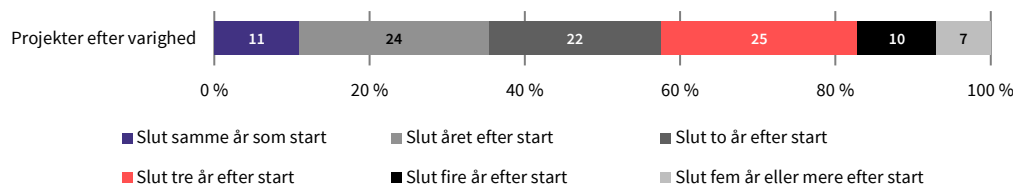
Note: Data inkluderer alene FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, der opfylder ét eller flere af de fastsatte afgrænsningskriterier, jf. appendiks A. For afsluttede og afbrudte projekter er de realiserede omkostninger indberettet. Det samme gælder i det omfang, det har været muligt, for igangværende projekter, hvor budgetterede omkostninger ellers er indregnet. Ingen ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering svarer til 0 % af det samlede budget på et projekt. Fuld ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering svarer til 100 % af det samlede budget på et projekt. Delvis ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering er større end 0 % og mindre end 100 %. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX), Københavns Professionshøjskole (KP), Professionshøjskolen Absalon (Absalon), UC SYD (UCSYD), UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL), Professionshøjskolen UCN (UCN), VIA University College (VIA). N = 1.508.

3.6.5 Varigheden af FoU-projekterne

Figur 3.11 viser, at 35 % af professionshøjskolernes FoU-projekter i perioden 2013-2018 afsluttes samme år, som de har projektstart (11 %) eller året efter (24 %). 22 % afsluttes to år efter året, hvor de har projektstart, mens 42 % afsluttes tre eller flere år efter.

FIGUR 3.11

Andel af FoU-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter varighed

Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (projektdata).

Note: Data inkluderer alene FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, der opfylder ét eller flere af de fastsatte afgrænsningskriterier, jf. appendiks A. Varigheden er beregnet som forskellen på de indberettede år for projekternes afslutning og opstart, hvor en forskel på 0 svarer til "Slut samme år som start", en forskel på 1 svarer til "Slut året efter start" etc. N = 1.508.

3.6.6 Uddannelser, som FoU-projekterne er relevante for

Tabel 3.5 er opgjort på baggrund af oplysninger om den uddannelse, som FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018 primært er relevante for. Tabellen viser, at læreruddannelsen med 416 relevante FoU-projekter er den uddannelse, som flest FoU-projekter er relevante for. Herefter kommer sygeplejerske- og pædagoguddannelsen med hhv. 176 og 166 FoU-projekter.

TABEL 3.4

De 10 uddannelser, som flest FoU-projekter er relevante for

	Andel FoU-projekter med primær relevans for uddannelsen	Antal FoU-projekter med primær relevans for uddannelsen
Læreruddannelsen	28 %	416
Sygeplejerskeuddannelsen	12 %	176
Pædagoguddannelsen	11 %	166
Socialrådgiveruddannelsen	5 %	80
Fysioterapeutuddannelsen	5 %	68
Engineering	4 %	61
Professionsbachelor i ernæring og sundhed	3 %	41
Animation	2 %	37
Ergoterapeutuddannelsen	2 %	37
Journalistuddannelsen	2 %	30

Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (projektdata).

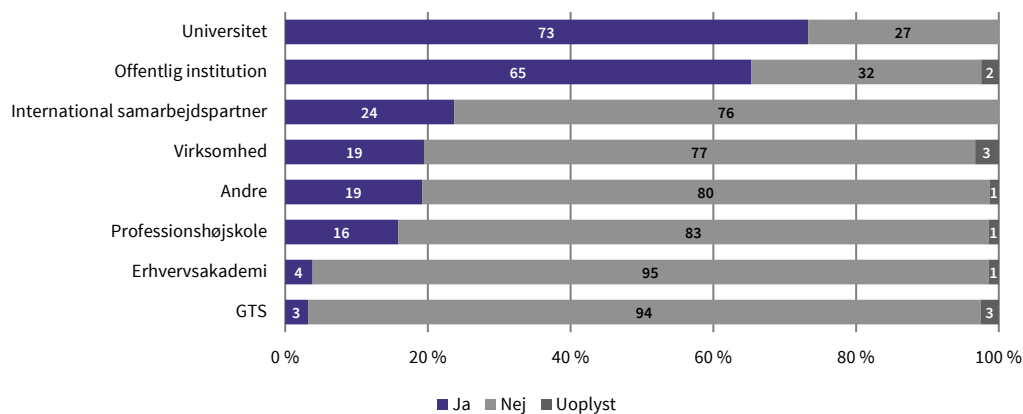
Note: Data inkluderer alene FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, der opfylder ét eller flere af de fastsatte afgrænsningskriterier, jf. appendiks A. Kun projekter, hvor én uddannelse er noteret som primær relevant, er med i opgørelsen, og tabellen viser de 10 uddannelser, som har flest FoU-projekter med primær relevans. N = 1.508.

3.6.7 Samarbejdspartnere i projekterne

Figur 3.12 viser, at 73 % af professionshøjskolernes FoU-projekter med aktivitet i 2018 er gennemført med et universitet, mens 65 % er gennemført med en offentlig institution som samarbejdspartner. Figuren viser også, at 24 % af FoU-projekterne er gennemført med en eller flere internationale samarbejdspartnere.

FIGUR 3.12

Andel FoU-projekter i 2018. Fordelt efter type af samarbejdspartnere

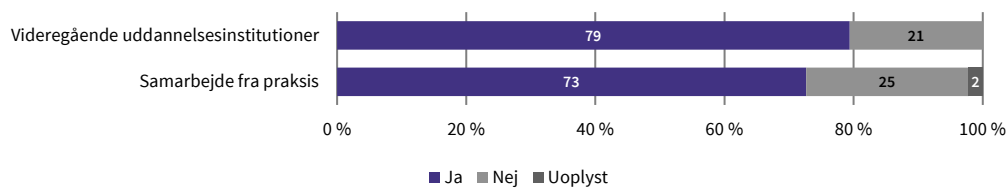
Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (projektdata).

Note: Data inkluderer alene FoU-projekter med aktivitet i 2018, der opfylder ét eller flere af de fastsatte afgrænsningskriterier, jf. appendiks A. Det samme projekt optræder flere gange i opgørelsen, hvis det har haft tilknyttet flere typer samarbejdspartnere. N = 782.

Figur 3.13 viser, at 79 % af professionshøjskolernes FoU-projekter med aktivitet i 2018 er gennemført med en videregående uddannelsesinstitution som samarbejdspartner (universitet, erhvervsakademi eller professionshøjskole), og at 73 % er gennemført med en samarbejdspartner fra praksis (virksomheder eller offentlige institutioner).

FIGUR 3.13

Andel FoU-projekter 2018. Fordelt efter type af samarbejdspartnere

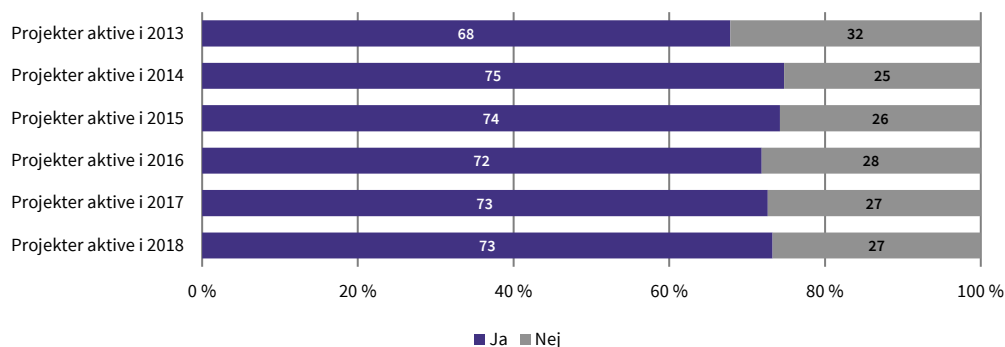
Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (projektdata).

Note: Data inkluderer alene FoU-projekter med aktivitet i 2018, der opfylder ét eller flere af de fastsatte afgrænsningskriterier, jf. appendiks A. Det samme projekt optræder flere gange i opgørelsen, hvis det har haft tilknyttet flere typer samarbejdspartnere. Samarbejdspartnere fra praksis dækker over virksomheder og offentlige institutioner. Videregående uddannelsesinstitutioner dækker over universiteter, erhvervsakademier og professionshøjskoler. N = 782.

Figur 3.14 viser, at andelen af FoU-projekter, der er gennemført med et universitet som samarbejdspartner, er steget fra 68 % i 2013 til 73 % i 2018. Allerede fra 2013 til 2014 sker der en stigning fra 68 % til 75 %, hvorefter andelen falder frem mod de 73 % i 2018.

FIGUR 3.14

Andel FoU-projekter med universitetssamarbejde i perioden 2013-2018. Fordelt efter aktivitetsår

Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (projektdata).

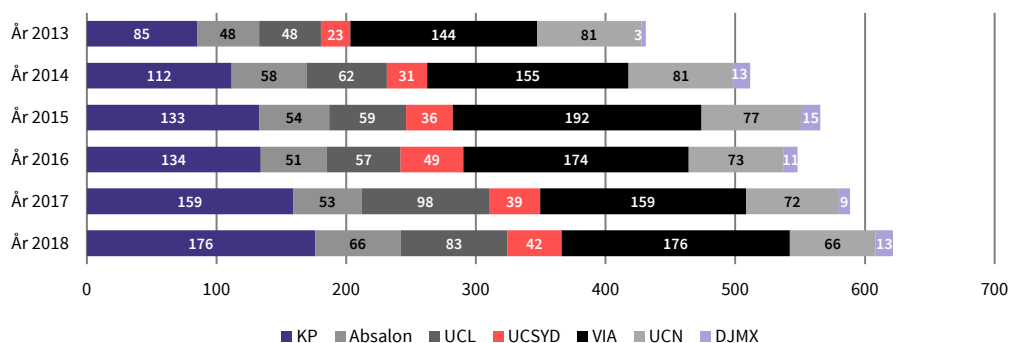
Note: Data inkluderer alene FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, der opfylder ét eller flere af de fastsatte afgrænsningskriterier, jf. appendiks A. Det samme projekt optræder flere gange i opgørelsen, hvis det har haft aktivitet over flere år. N = 1508.

3.6.8 Antal FoU-årsværk i perioden 2013-2018

Figur 3.15 viser, at antallet af professionshøjskolernes FoU-årsværk er steget fra 432 i 2013 til 622 i 2018.

FIGUR 3.15

Antal FoU-årsværk i perioden 2013-2018. Fordelt efter institutioner og år

Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (institutionsdata).

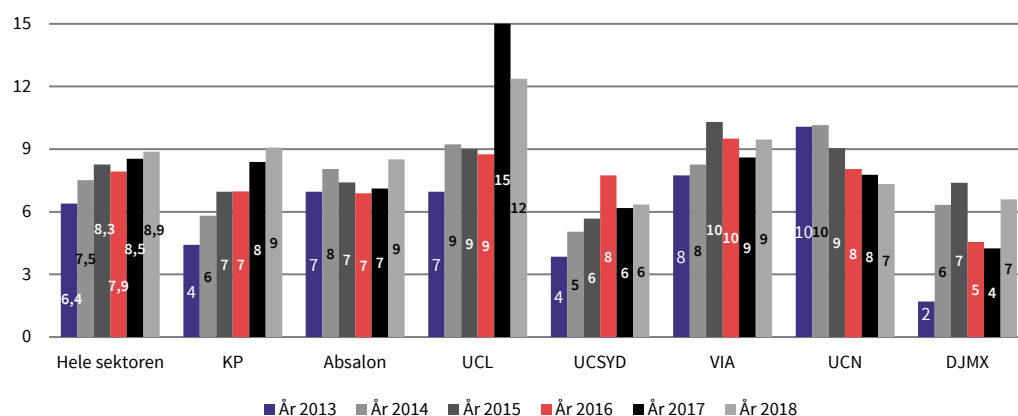
Note: I figuren er anvendt følgende forkortelser: Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX), Københavns Professionshøjskole (KP), Professionshøjskolen Absalon (Absalon), UC SYD (UCSYD), UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL), Professionshøjskolen UCN (UCN), VIA University College (VIA).

3.6.9 Antal FoU-årsværk pr. 1.000 STÅ i perioden 2013-2018

Figur 3.16 viser, at antallet af professionshøjskolernes FoU-årsværk pr. 1.000 STÅ er steget fra 6,4 i 2013 til 8,9 i 2018. Ser man på de enkelte institutioner, er det Københavns Professionshøjskole, Professionshøjskolen Absalon, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, UC SYD, VIA University College og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, der bidrager til stigningen.

FIGUR 3.26

Antal FoU-årsværk pr. 1.000 STÅ. Fordelt efter institutioner og år

Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (institutionsdata).

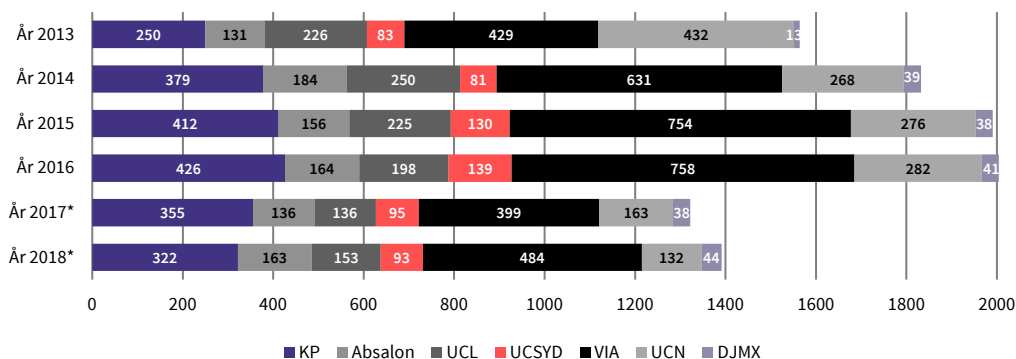
Note: I figuren er anvendt følgende forkortelser: Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX), Københavns Professionshøjskole (KP), Professionshøjskolen Absalon (Absalon), UC SYD (UCSYD), UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL), Professionshøjskolen UCN (UCN), VIA University College (VIA).

3.6.10 Antal FoU-aktive medarbejdere i perioden 2013-2018

Figur 3.17 viser, at antallet af professionshøjskolernes FoU-aktive medarbejdere er steget fra 1.322 i 2017 til 1.391 i 2018. Ser man på de enkelte institutioner, er det særligt VIA University College, der bidrager til stigningen. På grund af ændringen i Danmarks Statistiks grænseværdi for forskningsaktivitet fra 5 % til 10 % af medarbejdernes arbejdstid kan værdierne for 2017 og 2018 ikke sammenlignes med tidligere år.

FIGUR 3.17

Antal FoU-aktive medarbejdere. Fordelt efter institution og år

Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (institutionsdata).

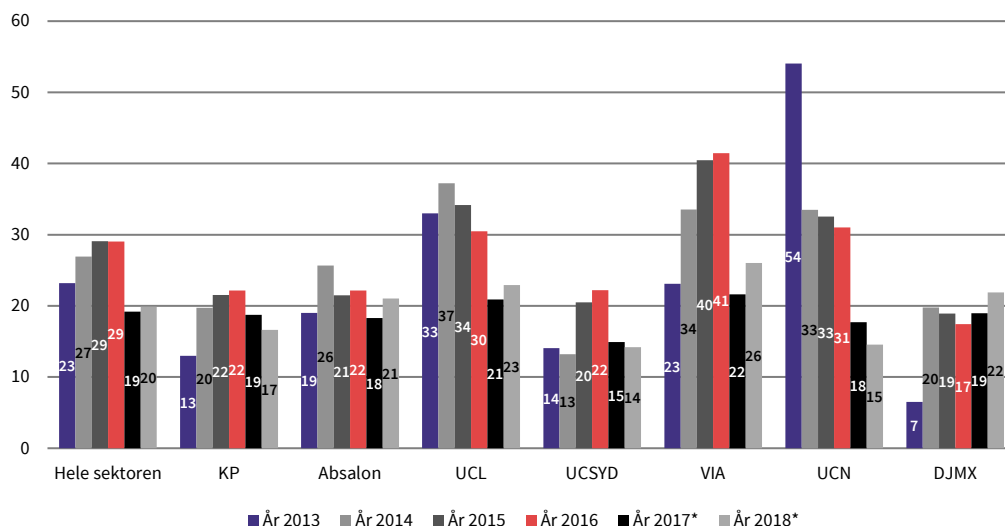
Note: På grund af ændringen i Danmarks Statistiks grænseværdi for forskningsaktivitet fra 5 % til 10 % af medarbejdernes arbejdstid kan værdierne for 2017 og 2018 ikke sammenlignes med tidligere år. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX), Københavns Professionshøjskole (KP), Professionshøjskolen Absalon (Absalon), UC SYD (UCSYD), UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL), Professionshøjskolen UCN (UCN), VIA University College (VIA).

3.6.11 Antal FoU-aktive medarbejdere pr. 1.000 STÅ i perioden 2013-2018

Figur 3.18 viser, at antallet af professionshøjskolernes FoU-aktive medarbejdere pr. 1.000 STÅ er steget fra 19 i 2017 til 20 i 2018. Ser man på de enkelte institutioner, er det særligt Professionshøjskolen Absalon, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, VIA University College og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, der bidrager til stigningen. På grund af ændringen i Danmarks Statistiks grænseværdi for forskningsaktivitet fra 5 % til 10 % af medarbejdernes arbejdstid kan værdierne for 2017 og 2018 ikke sammenlignes med tidligere år.

FIGUR 3.38

Antal FoU-aktive medarbejdere pr. 1.000 STÅ. Fordelt efter institution og år

Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (institutionsdata).

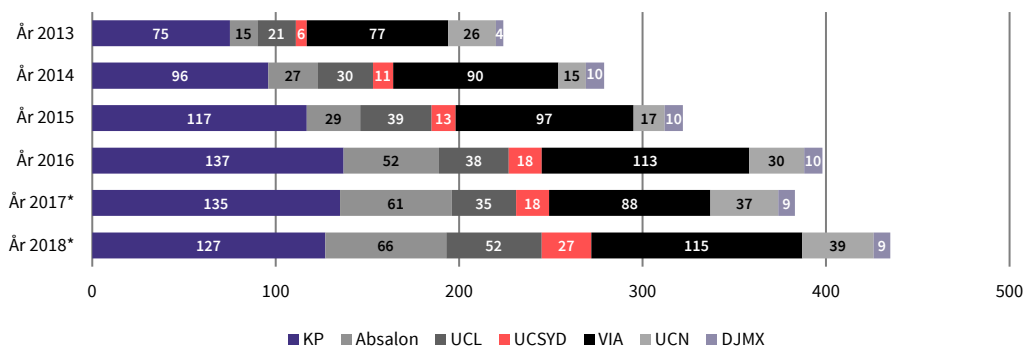
Note: På grund af ændringen i Danmarks Statistiks grænseværdi for forskningsaktivitet fra 5 % til 10 % af medarbejdernes arbejdstid kan værdierne for 2017 og 2018 ikke sammenlignes med tidligere år. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX), Københavns Professionshøjskole (KP), Professionshøjskolen Absalon (Absalon), UC SYD (UCSYD), UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL), Professionshøjskolen UCN (UCN), VIA University College (VIA).

3.6.12 Antal FoU-aktive medarbejdere med ph.d.-grad i perioden 2013-2018

Figur 3.19 viser, at antallet af professionshøjskolernes FoU-aktive medarbejdere med en ph.d.-grad er steget fra 383 i 2017 til 435 i 2018. Ser man på de enkelte institutioner, er det særligt UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, UC SYD og VIA University College, der bidrager til stigningen. På grund af ændringen i Danmarks Statistiks grænseværdi for forskningsaktivitet fra 5 % til 10 % af medarbejdernes arbejdstid kan værdierne for 2017 og 2018 ikke sammenlignes med tidligere år.

FIGUR 3.19

Antal FoU-aktive medarbejdere med ph.d. Fordelt efter institution og år

Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (institutionsdata).

Note: På grund af ændringen i Danmarks Statistiks grænseværdi for forskningsaktivitet fra 5 % til 10 % af medarbejdernes arbejdstid kan værdierne for 2017 og 2018 ikke sammenlignes med tidligere år. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX), Københavns Professionshøjskole (KP), Professionshøjskolen Absalon (Absalon), UC SYD (UCSYD), UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL), Professionshøjskolen UCN (UCN), VIA University College (VIA).

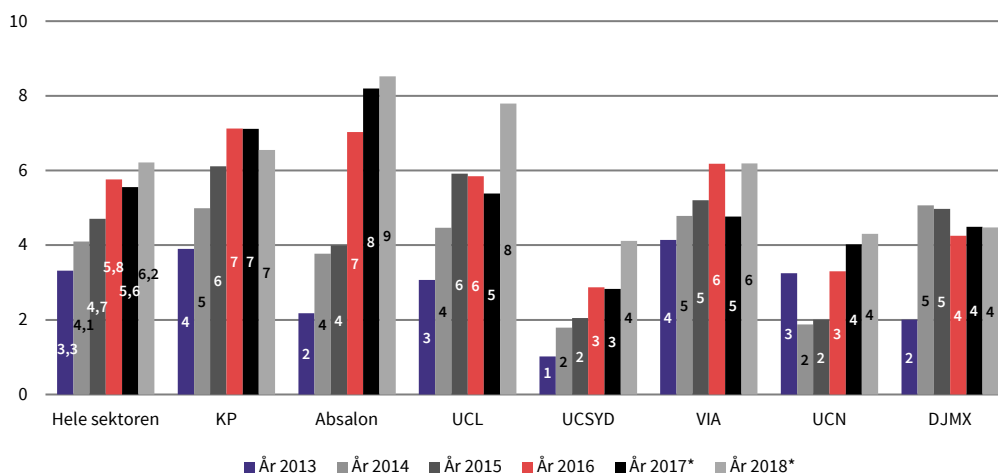
3.6.13 Antal FoU-aktive medarbejdere med ph.d.-grad pr. 1.000 STÅ i perioden 2013-2018

Figur 3.20 viser, at antallet af professionshøjskolernes FoU-aktive medarbejdere med en ph.d.-grad pr. 1.000 STÅ er steget fra 5,6 i 2017 til 6,2 i 2018. Ser man på de enkelte institutioner, er det kun Københavns Professionshøjskole og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, som ikke bidrager til stigningen. På grund af ændringen i Danmarks Statistiks grænseværdi for forskningsaktivitet fra 5 % til 10 % af medarbejdernes arbejdstid kan værdierne for 2017 og 2018 ikke sammenlignes med tidligere år.

FIGUR 3.20

Antal FoU-aktive medarbejdere med ph.d.-grad pr. 1000 STÅ. Fordelt efter institution og år

Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (institutionsdata).

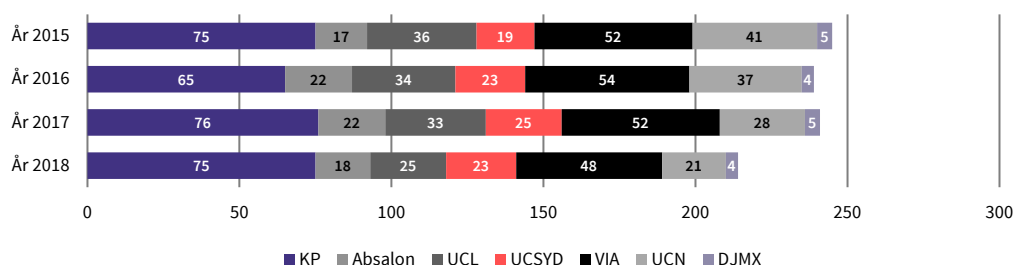
Note: På grund af ændringen i Danmarks Statistiks grænseværdi for forskningsaktivitet fra 5 % til 10 % af medarbejdernes arbejdstid kan værdierne for 2017 og 2018 ikke sammenlignes med tidligere år. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX), Københavns Professionshøjskole (KP), Professionshøjskolen Absalon (Absalon), UC SYD (UCSYD), UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL), Professionshøjskolen UCN (UCN), VIA University College (VIA).

3.6.14 Antal ph.d.-studerende i perioden 2015-2018

Figur 3.21 viser, at det samlede antal ph.d.-studerende ved professionshøjskolerne er faldet fra 245 i 2015 til 214 i 2018. Ser man på de enkelte institutioner, er det særligt nedgangen på UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole og Professionshøjskolen UCN, som bidrager til faldet.

FIGUR 3.21

Antal ph.d.-studerende. Fordelt efter institution og år

Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (institutionsdata).

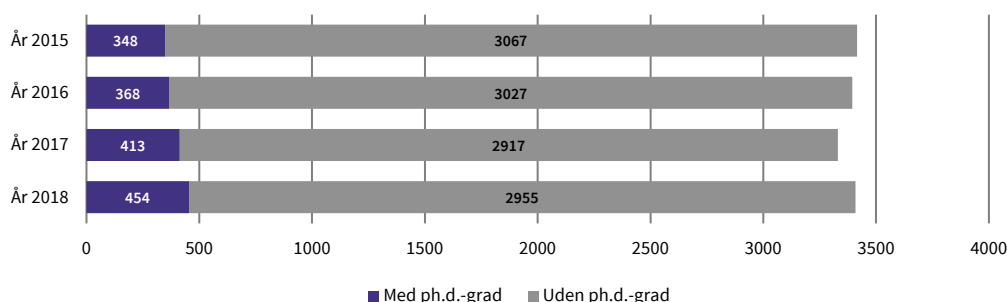
Note: I figuren er anvendt følgende forkortelser: Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX), Københavns Professionshøjskole (KP), Professionshøjskolen Absalon (Absalon), UC SYD (UCSYD), UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL), Professionshøjskolen UCN (UCN), VIA University College (VIA).

3.6.15 Antal adjunkter, lektorer og docenter i perioden 2015-2018

Figur 3.22 viser, at antallet af ansatte adjunkter og lektorer ved professionshøjskolerne har været nogenlunde konstant i perioden fra 2015-2018. I 2015 var antallet af ansatte adjunkter og lektorer 3.415 mod 3.409 i 2018. Figuren viser også, at antallet af ansatte adjunkter og lektorer med en ph.d.-grad er steget fra 348 i 2015 til 454 i 2018.

FIGUR 3.22

Antal ansatte adjunkter og lektorer. Fordelt efter år og ph.d.-grad

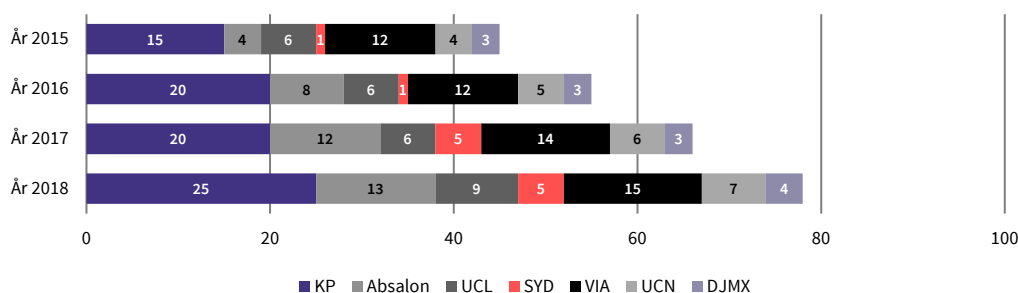

Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (institutionsdata).

Figur 3.23 viser, at antallet af ansatte docenter er steget fra 45 i 2015 til 78 i 2018. Figuren viser også, at alle enkeltinstitutioner bidrager til stigningen. Jf. den gældende stillingsstruktur på professionshøjskolerne har alle docenter en ph.d.-grad eller tilsvarende.

FIGUR 3.23

Antal ansatte docenter. Fordelt efter institution og år

Kilde: Indberetning fra professionshøjskolerne (institutionsdata).

Note: I figuren er anvendt følgende forkortelser: Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX), Københavns Professionshøjskole (KP), Professionshøjskolen Absalon (Absalon), UC SYD (UCSYD), UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL), Professionshøjskolen UCN (UCN), VIA University College (VIA).

3.7 Væsentlige innovationsaktiviteter

I henhold til lovgrundlaget gennemfører institutionerne ud over forsknings- og udviklingsaktiviteter også tilgrænsende innovationsaktiviteter, som falder uden for Frascati-manualens definitioner. For at illustrere denne type aktiviteter har professionshøjskolerne beskrevet fem af de væsentligste eller mest omfattende innovationsaktiviteter, som de har gennemført i perioden 2013-2018. De fremgår af tabel 3.6.

Innovationsaktiviteterne har især haft fokus på eksternt samarbejde, men varierer ellers i omfang og karakter. Alle professionshøjskoler skriver, at de har samarbejdet med eksterne parter om innovationsaktiviteter. Nogle projekter har flere eksterne samarbejdspartnere, som fx et projekt på Danmarks Medie- og Journalisthøjskole om at øge unges modstandskraft over for ekstremistisk online-propaganda og forebygge radikaliserings via internettet og sociale medier. Det blev udført i samarbejde med Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, Medierådet for Børn og Unge, Styrelsen for International Rekruttering og Integration samt PET.

Der er også eksempler på innovationsaktiviteter, hvor studerende inddrages i opgaveløsningen. Fire institutioner beskriver projekter, hvor de studerende inddrages fx ved at skulle løse en konkret opgave med et praksisnært fokus, der er stillet af en ekstern part. Københavns Professionshøjskole fremhæver fx projektet PriHu, hvor studerende får mulighed for at øve praktiske færdigheder med teknologi i virkelighedstro omgivelser i virksomheder, og hvor virksomhederne til gengæld får feedback på den teknologi, som de studerende benytter.

TABEL 3.6

De fem væsentligste innovationsaktiviteter i perioden 2013-2018

	1	2	3	4	5
Danmarks Medie- og Journalisthøjskole	Kompetenceprojekt	E-læring Værktøjskassen	Mobilisering af unge til indsats mod online-mobilisering	Creative Maker Space	Internationale programmer for studenter-Udveksling
Københavns Professionshøjskole	Praxis- og Innovationshuset (PriHu)	Future Classroom Lab (FCL)	Copenhagen Honours College (CHC)	Madfællesskaber for Unge	Tegnsprogsordbogen
Professionshøjskolen Absalon	Regionale udviklings- og erhvervsfremmende aktiviteter	Udvikling af massive open online courses (MOOCs)	Praksisnære innovationsprojekter	UCSJ Læring	Flere større projekter om teknologikompetencer, herunder innovationsaktiviteter koblet til FoU-projekter som fx VIOL
UC SYD	Hoppeline	Universitetsskoleprojektet	Sekretariatsfunktion for Schools for Health in Europe Network Foundation	Inklusionskompasset	Playful Learning
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole	Kompetence-Hub 2.0	InnoEvent	48 timer	InnoRace	Building Interfaces for Social Inclusion (BISI)

	1	2	3	4	5
Professionshøjskolen UCN	Dreamsteps	Next Step	KompenHub 2.0	Solution HUB	NeRO
VIA University College	Studenter-væksthuse*	Aktiviteter på uddannelserne, jf. VIAs Strategi 2018-2020 om at alle VIAs studerende skal modtage undervisning i entreprenørskab og innovation i deres uddannelse	Tværfaglige elementer/innovationsuger for studerende	Kompetenceudvikling af undervisere, herunder mastermoduler i samarbejde med hhv. Roskilde Universitet og Aalborg Universitet	Udvikling af curriculære og co-curriculære undervisningsforløb i VIA og i samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner

Kilde: Professionshøjskolernes redegørelser.

Note: *VIA University College har fokuseret på at udvikle et studenterhus ved hvert af institutionens otte campusser. Studenterhuse tilbyder de studerende at deltage i aktiviteter om entreprenørskab og innovation, fx gennem workshops, talentprogrammer og praksisnære innovationssamarbejder med eksterne partnere, hvorfor der indgår flere innovationsaktiviteter i regi af studenterhuse.

4 Erhvervsakademiernes FoU-aktiviteter

I det følgende afrapporterer vi besvarelserne fra erhvervsakademiernes redegørelser. Vi gennemgår besvarelserne angående erhvervsakademiernes tilgang til varetagelsen af FoU-aktiviteter, samarbejde om FoU-aktiviteter, prioritering og koordinering af FoU-aktiviteter og omsætning af viden fra FoU-aktiviteter.

4.1 Tilgang til varetagelse af FoU-aktiviteter

I dette afsnit ser vi nærmere på erhvervsakademiernes tilgang til varetagelsen af FoU-aktiviteterne.

4.1.1 Udmøntning af FoU-midlerne

Erhvervsakademierne har siden 2013 modtaget finanslovsmidler til at styrke udviklings- og evidensbaseret på uddannelserne og bidrage til institutionernes mulighed for at varetage FoU-aktiviteter. Som for professionshøjskolerne kan erhvervsakademiernes midler til at gennemføre FoU-aktiviteter dog også have andre kilder og kan bl.a. komme fra fx tidligere globaliseringsmidler og ekstern finansiering.

Foruden at udmønte FoU-midlerne til FoU-projekter kan erhvervsakademierne også udmønte dem til andre formål, der understøtter institutionernes arbejde med FoU. Erhvervsakademierne redegør for, at de især har udmøntet FoU-midlerne til kapacitetsopbygning samt programorganisering, hvor FoU-projekter er blevet samlet i programmer.

Alle erhvervsakademier redegør for, at de har brugt FoU-midler til kapacitetsopbygning i perioden 2013-2018. Midlerne er fx brugt til kvalitetsudviklingsarbejde, etablering af projektstyringsprocesser og etablering af en udviklingsafdeling. Fem erhvervsakademier redegør for, at udmøntningen har ændret sig i perioden, fx i retningen mod mere finansiering af FoU-projekter frem for kapacitetsopbygning i takt med, at kapacitetsopbygningen pågår.

4.1.2 Strategi for varetagelse af FoU-aktiviteter

Erhvervsakademierne har i regi af Forskningspolitisk Udvalg, som tidligere nævnt, udarbejdet 10 principper, som kvalificerer forskningsprojekter på erhvervsakademierne. Herudover redegør syv af de otte erhvervsakademier for at have udarbejdet en strategi for varetagelse af FoU-aktiviteter, og ét erhvervsakademi er ved at udarbejde en strategi for varetagelse af FoU-aktiviteter. Erhvervsakademiernes strategiske fokusområder handler om at skabe bedre rammer for FoU-arbejdet, udvælge og udforme relevante projekter samt fremme vidensomsætning. Erhvervsakademierne oplever, at de strategiske fokusområder har øget kvaliteten af arbejdet med de konkrete FoU-aktiviteter. Disse strategiske fokusområder uddybes nedenfor.

Strategisk fokus på rammer, relevante FoU-aktiviteter og vidensomsætning

Erhvervsakademierne oplever, at deres strategier har skærpet fokus på at skabe gode organisatoriske rammer for at kunne udvælge og gennemføre FoU-aktiviteter. Helt konkret nævnes ledelsesdialog og modeller for allokering af timer til forskellige typer af projekter som gode organisatoriske rammer.

Fem erhvervsakademier angiver, at deres strategier har fokus på at identificere relevante FoU-aktiviteter. Eksempelvis beskriver Cphbusiness, at de strategisk arbejder med at, at FoU-projekterne er tænkt ind i vidensarbejdet på uddannelserne gennem at identificere videnshuller, som FoU-projekterne kan adressere. Erhvervsakademi Dania beskriver, at de strategisk arbejder med at øge projekternes relevans gennem samarbejde med eksterne miljøer.

Flere erhvervsakademier beskriver, at strategierne har fokus på vidensomsætning. Erhvervsakademierne nævner fx halvårlige vidensdage, projektpræsentationer og deltagelse i netværk med det lokale erhvervsliv med henblik på vidensomsætning.

4.1.3 Organisatorisk placering af FoU-miljøer og -programmer

De enkelte FoU-miljøer og -programmer er organisatorisk placeret forskelligt på de otte erhvervsakademier, jf. tabel 4.1. På Erhvervsakademi MidtVest, Erhvervsakademi SydVest og Erhvervsakademi Aarhus er FoU-miljøerne placeret på institutionsniveau, på IBA Erhvervsakademi Kolding er FoU-miljøerne placeret på uddannelsesniveau, på Cphbusiness, Zealand og Københavns Erhvervsakademi er FoU-miljøerne placeret på flere niveauer, og Erhvervsakademi Dania har en organisering, hvor FoU-miljøerne er placeret i såkaldte videnuiverser, som er en central struktur.

TABEL 4.1

Aktuel organisatorisk placering af FoU-miljøerne

	Institutionsniveau	Uddannelsesniveau	På flere niveauer	Anden organisering
Cphbusiness			X	
Erhvervsakademi Dania				X*
Erhvervsakademi MidtVest	X			
Zealand			X	
Erhvervsakademi SydVest	X			
Erhvervsakademi Aarhus	X			
IBA Erhvervsakademi Kolding		X		
Københavns Erhvervsakademi			X	

Kilde: Erhvervsakademiernes redegørelser.

Note: *Erhvervsakademi Dania angiver, at FoU-aktiviteterne er forankret i videnuiverser, som er enheder, der arbejder tværgående med vidensgrundlaget for beslægtede uddannelser.

Styrker og svagheder ved organiseringen

Erhvervsakademierne fremhæver forskellige styrker og svagheder ved de forskellige organiseringer, jf. tabel 4.2.

TABEL 4.2

Styrker og svagheder ved forskellig organisatorisk placering af FoU-miljøer

	Styrker	Svagheder
Institutionsniveau	<ul style="list-style-type: none"> • Klar ansvarsfordeling og synlighed omkring forskningsopgaven, bemanning og løbende kvalitets-sikring i projekterne • Deltagelse af undervisere i FoU-aktiviteter på tværs af uddannelser og afdelinger.	<ul style="list-style-type: none"> • FoU-aktiviteter er længere væk fra de undervisere, som ikke deltager i projekter • Midler og aktiviteter bliver ikke nødvendigvis ligeligt fordelt mellem uddannelserne. Hvis projekter er medarbejderinitieret, kan fordeling afhænge af, hvilke uddannelser der har flest innovative medarbejdere.
Uddannelsesniveau	<ul style="list-style-type: none"> • Tæt kobling til uddannelserne, som understøtter vidensdeling og vidensomsætning • FoU-aktiviteter kan indgå som en del af uddannelsernes vidensarbejde • Sikrer projekter af høj relevans for uddannelser og praksis.	<ul style="list-style-type: none"> • Manglende synergi og koordinering mellem de enkelte FoU-aktiviteter • Det er typisk undervisere, som deltager i FoU-aktiviteter. Dette kan udfordre, at der kan planlægges tilstrækkelig tid til FoU-aktiviteten, og der er risiko for, at den nedprioriteres.
På flere niveauer / Anden organisering	<ul style="list-style-type: none"> • FoU-aktiviteter kan foregå i de faglige miljøer og herved lettere blive integreret i vidensmiljøet • FoU-aktiviteter kan blive ramstyrede centralt, hvilket kan sikre både ensartethed og central kvalitetssikring.	<ul style="list-style-type: none"> • Det er typisk undervisere, som deltager i FoU-aktiviteter. Dette kan udfordre, at der kan planlægges tilstrækkelig tid til FoU-aktiviteten, og der er risiko for, at den nedprioriteres.

Kilde: Erhvervsakademiernes redegørelser.

Erhvervsakademiernes erfaringer er, at en central placering af FoU-miljøet sikrer en central styring af FoU-aktiviteterne og en ensartethed i kvalitetssikringen af projekterne. På den anden side er FoU-aktiviteterne organisatorisk ikke tæt koblet til uddannelserne og de undervisere, som ikke deltager i de enkelte FoU-aktiviteter. Dette er derimod en af fordelene ved en decentral organisering af FoU-miljøer, som giver mulighed for, at FoU-aktiviteterne kan kobles tæt til uddannelserne og herved understøtte FoU-projekter af høj relevans og vidensomsætning til uddannelserne. På den anden side giver denne model udfordringer med koordinering af FoU-aktiviteter på tværs af institutionen.

FoU-miljøerne er rykket tættere på uddannelserne

Fire erhvervsakademier redegør for, at de har foretaget ændringer i den organisatoriske placering af FoU-miljøerne i perioden i retning af at understøtte faglig integration.

Erhvervsakademi SydVest har fysisk flyttet en tidligere selvstændig vidensafdeling sammen med uddannelserne for at sikre en faglig integration mellem afdelingens aktiviteter og uddannelsernes vidensgrundlag. Den tidligere vidensafdeling bidrog selv med udviklingsmedarbejdere i projekter,

hvorfor underviserne kun i mindre omfang deltog i projekterne. Med den nye organisering fra 2018 blev afdelingen fysisk placeret sammen med uddannelserne og ændrede samtidig funktion, så den i dag fungerer som en tværgående servicefunktion, som understøtter uddannelserne i deres projekthåndtering.

Zealand har øget den faglige integration på tværs af erhvervsakademiets fem campusser ved i 2016 at etablere såkaldte videnklynger, som skal styrke uddannelsernes vidensgrundlag.

Erhvervsakademi Dania gennemgik i 2016 en omorganisering. Det skyldes, at erhvervsakademiet oplevede, at den tidligere organisering udfordrede koordinering og kvalificering af de nye arbejdsopgaver, der fulgte med kravene til forsknings- og udviklingsaktiviteter og lektorgodkendelser. Erhvervsakademiet har i dag videnuniverser, campusser og centrale fællesfunktioner, hvor videnuniverserne er centrale i ft. arbejdet med forskningsforpligtelsen og sikrer forankring til de faglige felter, som uddannelserne retter sig imod.

Københavns Erhvervsakademi oplevede udfordringer med at skabe forbindelser mellem en central forsknings- og innovationsafdeling og de faglige miljøer, hvorfor forskningsaktiviteterne er blevet tilknyttet erhvervsakademiets fire programmer for fuldtidsuddannelse for herved at opbygge et system, som løbende kan sikre vidensgrundlaget. Herudover har KEA ansat fire docenter, som skal skabe en stærk faglig kobling mellem Forsknings- og innovationsenheden og uddannelsesmiljøerne.

Flere af erhvervsakademierne har også oprustet ledelsesmæssigt i perioden, fx ved at ansætte en forskningschef, en udviklings- og innovationschef el.lign. eller ved at fremme den ledelsesmæssige integration.

4.1.4 Allokeringen af adjunkter og lektorer til FoU-aktiviteter

Erhvervsakademierne redegør for forskellige praksisser for allokering af adjunkter og lektorer til FoU-aktiviteter. Alle erhvervsakademierne redegør for, at allokeringen af adjunkter tager hensyn til, at adjunkterne skal deltage i FoU-aktiviteter som en del af deres lektorkvalificeringsforløb, jf. det formelle grundlag¹⁰. Herudover har erhvervsakademierne forskellige praksisser for allokering. Disse kan inddeles i tre allokeringmodeller, om end der er variation inden for hver model. Modellerne bliver beskrevet i det følgende.

Model a) Allokering til central forskningsafdeling

Denne model benyttes af Erhvervsakademi Aarhus. Erhvervsakademiet angiver, at forskningsindsatsen bemandes af undervisere, som frikøbes til at arbejde i erhvervsakademiets forskningsafdeling. De indgår i afdelingen i 1,5-3 år, hvor 75 % af deres tid bruges på forskningsaktiviteter, mens de sidste 25 % af deres tid er øremærket opgaver i de enkelte uddannelsesområder.

Model b) Allokering i samarbejde mellem central forskningsenhed og uddannelserne

Denne model benyttes af Erhvervsakademi Dania, Erhvervsakademi MidtVest og Erhvervsakademi SydVest. IBA Erhvervsakademi Kolding benytter også denne model i projekter, hvor lektorer delta-

---

¹⁰ BEK nr. 1065 af 04/07/2016: Bekendtgørelse om stillingsstruktur for undervisere ved erhvervsakademier, professionshøjskoler og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole. BEK nr. 1227 af 23/10/2018: Bekendtgørelse om lektorkvalificering, lektorbedømmelse og docentbedømmelse af undervisere ved erhvervsakademier, professionshøjskoler, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole og visse maritime uddannelsesinstitutioner.

ger. Allokeringen sker i et samarbejde mellem en central enhed og uddannelserne, konkret gennem dialog mellem de uddannelsesansvarlige og en central forskningsenhed. Hos Erhvervsakademi MidtVest og IBA Erhvervsakademi Kolding er det fx forskningsafdelingen, der indstiller, og uddannelsescheferne, der efterfølgende træffer en beslutning. Andre steder sker det i dialog mellem vidensenheder og uddannelsesledere.

Model c) Allokering fra de enkelte uddannelser

Denne model benyttes af Zealand, Cphbusiness og Københavns Erhvervsakademi, som allokerer fra uddannelserne. Fx beskriver Zealand, at en eller flere undervisere kan tage initiativ til et projekt, som herved opstår i fagmiljøerne, hvorefter de estimerer det forventede tidsforbrug sammen med forskningsafdelingen, som også træffer beslutning om det endelige ressourceforbrug. På Cphbusiness foregår allokeringen ved, at områdeledelsen på uddannelserne beslutter allokeringen ud fra fx kompetencer og ønsker om opgaver. På Københavns Erhvervsakademi er det uddannelseschefernes opgave at allokere medarbejdere til FoU-projekter.

Udfordringer ved allokering

Erhvervsakademierne redegør for forskellige udfordringer ved allokeringen af adjunkter og lektorer. For det første oplever flere erhvervsakademier, ligesom flere professionshøjskoler, at der kan være udfordringer for den enkelte medarbejder med at planlægge tid til både undervisning og forskning. Det skyldes, at arbejdsbelastningen ved både undervisning og forskning ikke nødvendigvis er jævnt fordelt over året. For det andet oplever flere erhvervsakademier, ligesom flere professionshøjskoler, at det kan være vanskeligt at matche medarbejderens præferencer og behovene for bemanding på FoU-aktiviteterne. Sidst oplever et erhvervsakademi, som allokerer medarbejdere til en central forskningsenhed (model a), at de centralt placerede medarbejdere kan udvikle en præference for at forske.

Målsætninger for adjunkter og lektorers FoU-aktivitet

Alle erhvervsakademier, på nær Zealand¹¹, redegør for en målsætning for andelen af adjunkter og lektorer, der skal være FoU-aktive, eller for hvor meget tid en FoU-aktiv adjunkt eller lektor minimum skal bruge på FoU-aktiviteter, foruden kravene til adjunkternes deltagelse i FoU-aktiviteter som en del af deres lektorkvalificeringsforløb. Erhvervsakademiernes målsætninger for adjunkters og lektorers FoU-aktivitet er forskellige, ligesom målene måles på forskellige måder.

Cphbusiness, Erhvervsakademi SydVest og Erhvervsakademi MidtVest har målsætninger for *andelen af undervisere*, der er involveret i FoU-projekter. På Cphbusiness udgør andelen af fastansatte undervisere, der deltager i FoU-aktiviteter med minimum 5 % af deres årsnorm, 39 % i 2018. Erhvervsakademiets mål er, at 40 % skal deltage i FoU-aktiviteter i 2021. Erhvervsakademi SydVest redegør for, at andelen af undervisere, der deltager i FoU-aktiviteter, skal udvikle sig ift. baseline i 2016, som var 47 %. Erhvervsakademi MidtVest har kvalitetsmål, som forpligter en vis andel af adjunkter og lektorer til at deltage i FoU-projekter.

Københavns Erhvervsakademi, Erhvervsakademi Dania og IBA Erhvervsakademi Kolding definerer deres målsætning ud fra *mængden af arbejdstid*, deres medarbejdere bruger på FoU-aktiviteter eller Frascati-projekter. Eksempelvis har Københavns Erhvervsakademi et mål om at allokere 20 % af adjunkters og lektorers tid til udviklingsaktiviteter, som både inkluderer udvikling af undervisning

---

¹¹ Zealand opgør sine mål i antal vidensprodukter på årsbasis. Den årlige målsætning fordeles og vægtes på videnklynger bl.a. betinget af den pågældende videnklynge størrelse.

samt forsknings- og innovationsaktiviteter, og IBA Erhvervsakademi Kolding har et mål om, at mindst 7,5 % af underviserens arbejdstid bruges på Frascati-projekter i 2019.

Erhvervsakademis Aarhus' målsætning er, at der allokeres 1,5-2 årsværk pr. kompetencecenter pr. år til FoU-aktiviteter.

Opfyldelse af målsætninger for FoU-aktivitet

Flere erhvervsakademier uddyber, hvordan de sikrer opfyldelse af deres målsætninger for adjunktens og lektorens FoU-aktivitet.

IBA Erhvervsakademi Kolding og Erhvervsakademi Dania redegør for, at de sikrer adjunkternes deltagelse i et FoU-projekt ved adjunktplaner og interne dialoger. IBA Erhvervsakademi Kolding faciliterer dialog mellem uddannelsescheferne og erhvervsakademiets forsknings-, udviklings- og innovations-afdeling samt møder med rektor, udviklingsdirektør og videnchef. Erhvervsakademi Dania arrangerer statusamtaler mellem adjunkterne, vejlederen og campuschefen, hvor adjunktens tidsdisponering mellem forskellige aktiviteter vurderes. Erhvervsakademiet har derudover nedsat en arbejdsgruppe, som skal udvikle standarder for de enkelte underviseres arbejdstidsplanlægning og skabe tydelighed og gennemsigtighed mht., hvordan tidsallokeringen til projekter foregår. Cphbusiness sikrer målopfyldelsen ved bl.a. at monitorere og følge op på FoU-aktiviteterne. Erhvervsakademi SydVest sikrer målsætningen ved, at uddannelsescheferne er forpligtede til at allokere ressourcer til, at underviserne kan indgå i forsknings-, udviklings- og innovationsaktiviteter.

4.2 Samarbejde om varetagelse af FoU-aktiviteter

I dette afsnit ser vi nærmere på erhvervsakademiernes samarbejde om varetagelsen af FoU-aktiviteterne.

4.2.1 Samarbejder mellem erhvervsakademier og øvrige uddannelses- og vidensinstitutioner

Erhvervsakademierne samarbejder med både universiteter, professionshøjskoler, GTS-institutter og øvrige erhvervsakademier om FoU-projekter. Derudover samarbejder erhvervsakademierne med andre nationale og internationale vidensinstitutioner. Fx har Erhvervsakademi SydVest Erasmus+-projekter, Københavns Erhvervsakademi samarbejder med Global Fashion Agenda, og Zealand samarbejder med innovationsnetværk.

Erhvervsakademierne har strategiske overvejelser om at indgå i samarbejder og beskriver forskellige motiver for at indgå i sådanne. For det første kan samarbejder bidrage til kvaliteten i FoU-projekter, som fx Københavns Erhvervsakademi og Cphbusiness fremhæver. For det andet kan samarbejder være motiveret af overlappende interesseområder. Fx indgår Zealand hovedsageligt samarbejder med universiteter og øvrige erhvervsakademier, fordi de matcher erhvervsakademiets interesseområde inden for det teknisk-merkantile område. For det tredje kan innovationsprojekter give anledning til samarbejder. Erhvervsakademi Aarhus samarbejder ofte med professionshøjskoler, GTS-institutter og andre erhvervsakademier om innovationsprojekter, som typisk er eksternt finansieret. Endelig kan samarbejder faciliteres i regi af Danske Erhvervsakademier. Erhvervsakademi SydVest redegør eksempelvis for, at deres samarbejde med andre erhvervsakademier oftest foregår i netværk under Danske Erhvervsakademier. Erhvervsakademiet fremhæver i øvrigt, at de hovedsageligt ønsker at indgå samarbejde om FoU-aktiviteter på tværs af erhvervsakademisektoren, da erfaringen er, at det skaber større værdi i uddannelserne.

Samarbejde med universiteter

Alle erhvervsakademierne har haft samarbejder med universiteter i Danmark og/eller udlandet, som enten har haft formel eller uformel karakter.

Det generelle billede af erhvervsakademiernes samarbejde med universiteter er, at universiteterne typisk har en ekspertrolle i samarbejdet og kvalificerer erhvervsakademiernes projekter. Fx beskriver Erhvervsakademi Dania og Erhvervsakademi Aarhus, at samarbejdet typisk består i sparring med universitetsforskere, som kvalificerer projekternes temaer, problemstillinger og videnskabelige metoder og udpeger nøglet litteratur. Erhvervsakademi Dania har indgået en rammeaftale med Aalborg Universitet, som muliggør etableringen af mere eller mindre formelle samarbejdsrelationer med de enkelte institutter på universitetet om sparring på erhvervsakademiernes projekter. Erhvervsakademi Aarhus oplever, at erhvervsakademiets samarbejde med Aarhus Universitet betyder, at de står forskningsmæssigt stærkere. Zealand beskriver, at repræsentanter fra universiteterne har indgået som "metodecoaches" på deres projekter. Her er det håbet, at denne rolle i fremtiden også kan varetages af interne vidensmedarbejdere med videnskabelige kvalifikationer, mens der kan fastholdes et fagligt samarbejde med universiteterne med henblik på at etablere et mere symmetrisk og kvalitativt ligeværdigt samarbejde om vidensproduktion.

Zealand har indgået et formelt samarbejde med RUC i form af en treårig partnerskabsaftale suppleret af etårige handlingsplaner. Erhvervsakademi Dania oplever, at der kan være udfordringer med at etablere deciderede samarbejdsaftaler med universiteterne om konkrete projekter, idet det kræver, at FoU-projektet falder inden for et aktuelt bevilget forskningstema hos universiteterne.

Erhvervsakademi SydVest redegør for, at de fremadrettet vil have mindre fokus på at samarbejde med universiteterne og i stedet have fokus på især at samarbejde inden for erhvervsakademisektoren. I perioden 2013-2019 har erhvervsakademiets strategi været at indgå samarbejde med universiteter om FoU-aktiviteter for at sikre en vis tyngde i eksempelvis forskningsprojekterne. Denne strategi har dog ændret sig til et overvejende fokus på samarbejde med øvrige erhvervsakademier, da erfaringen er, at det skaber større værdi for uddannelserne.

Samarbejde med andre uddannelses- og vidensinstitutioner

Erhvervsakademierne har forskellige erfaringer med samarbejde med andre uddannelses- og vidensinstitutioner og beskriver derfor forskellige former for disse samarbejder. Cphbusiness redegør for to samarbejdsformer for FoU-projekter. I den ene form har FoU-projektet en fælles projektledelse, og opgaverne fordeles ud mellem samarbejdspartnerne. I den anden form formidler og vidensomsætter Cphbusiness forskningsprojektets resultater til uddannelser og erhverv. Erhvervsakademi MidtVest er typisk projektejer og tovholder på sine FoU-aktiviteter, og omvendt beskriver Erhvervsakademi SydVest og IBA Erhvervsakademi Kolding, at de sjældent eller aldrig leder projekterne pga. begrænsede ressourcer. Københavns Erhvervsakademi har forskellige erfaringer med samarbejde med andre uddannelses- og vidensinstitutioner, men arbejder i videst muligt omfang på at indgå i et ligeværdigt samarbejde.

4.2.2 Samarbejder med praksis om FoU-aktiviteter

Alle erhvervsakademier samarbejder med praksis i FoU-projekter. Erhvervsakademierne har gennemført FoU-aktiviteter med en række forskellige praksissamarbejdspartnerne, herunder SMV'er og større virksomheder, fagforbund, arbejdsgiverforeninger, brancheorganisationer, fonde og offentlige samarbejdspartnerne, som fx Aarhus Universitetshospital.

Erhvervsakademierne beskriver, at deres strategi bag indgåelsen af samarbejder med praksis om FoU-aktiviteter udspringer af ambitionen om, at projekterne skal have størst mulig relevans for

praksis. Zealand uddyber, at samarbejdet med praksis kvalificerer deres FoU-projekter, og Erhvervsakademi SydVest beskriver, at et samarbejde med praksis sikrer, at viden fra praksis indgår i projektet, men også at viden fra projektet formidles tilbage til praksis. Tilsvarende beskriver IBA Erhvervsakademi Kolding, at samarbejde med praksis gør, at FoU-aktiviteterne tager udgangspunkt i konkrete problemstillinger i praksis, at projekterne bliver løsningsorienterede, og at der er et tilbageblik af viden til praksis. Erhvervsakademi SydVest beskriver, at praksissamarbejde har stor værdi for deres studerende både under og efter uddannelsen. Ifølge Københavns Erhvervsakademi skal FoU-aktiviteterne bidrage til at løse konkrete udfordringer for praksis, og deres innovationsprojekter udspringer derfor af branchebehov, ligesom deres forskningsprojekter sigter mod at løse et vidensbehov i brancher og uddannelser.

Praksis' rolle i FoU-aktiviteter

Rollefordelingen i erhvervsakademiernes samarbejde med praksis varierer fra erhvervsakademi til erhvervsakademi, men også fra projekt til projekt. Virksomhedens udfordring kan være casen for et FoU-projekt. Praksis kan også være studieobjektet for et FoU-projekt, hvor erhvervsakademiet indhenter data fra virksomheden og efterfølgende formidler resultaterne af en analyse af dette. Praksis kan også inddrages i vidensudviklingen og blive medskabere af ny viden.

Nogle erhvervsakademier fremhæver, at det varierer, om samarbejdet er initieret af virksomheden eller af erhvervsakademiet. Både Erhvervsakademi MidtVest og Erhvervsakademi SydVest oplever dog, at de oftest leder projekter i samarbejde med praksis. Erhvervsakademi MidtVest fremhæver samtidig, at både virksomheden og erhvervsakademiet har indflydelse på projektets indhold.

4.3 Prioritering og koordinering af FoU-aktiviteter

I dette afsnit ser vi nærmere på erhvervsakademiernes prioritering og koordinering af FoU-aktiviteterne.

4.3.1 Udvælgelse og prioritering af FoU-aktiviteter

Syv erhvervsakademier redegør for, at de har forskningstemaer eller -områder, som de prioriterer ved udvælgelse af FoU-aktiviteter. Temaerne skal alle steder være relevante for uddannelserne, og uddannelserne indgår i udvælgelsesprocessen. Fx beskriver Erhvervsakademi Dania, at de analyserer uddannelsernes vidensgrundlag, og denne analyse danner baggrund for udvælgelse af forskningstemaer. Københavns Erhvervsakademi er i gang med at videreudvikle det analytiske grundlag for valg af forskningstemaer. Det er hensigten, at denne igangværende proces skal føre til en fast praksis. Erhvervsakademiet har fire forskningsprogrammer, hvortil der i 2019 udarbejdes fokusområder. Dette er allerede gjort på designområdet, hvor fokusområderne er cirkulær økonomi, smart produktion samt kultur og service.

Nogle af erhvervsakademierne skriver, at de også inddrager uddannelsernes aftagererhverv og udviklingstendenser på arbejdsmarkedet i udvælgelsen af forskningstemaerne. Eksempelvis er Cph-business opmærksom på megatrends, som kan medføre store ændringer i virksomhedernes forretningsmodeller, samt på anvendelsen af ny teknologi.

Kriterier for udvælgelse og prioritering

Erhvervsakademierne beskriver, at de har kriterier for udvælgelsen af deres FoU-aktiviteter. Følgende kriterier fremhæver flere af erhvervsakademierne i deres redegørelser:

- De 10 principper for forskningsprojekter (Frascati-projekter)¹² udarbejdet af Forskningspolitisk Udvalg (FOPU) (herunder understøtte uddannelsernes vidensgrundlag)
- Relevans for aftagerfelt og erhverv
- Relevant ift. erhvervsakademiets strategi.

Først og fremmest fremhæver flere erhvervsakademier, at de 10 principper danner rammen for FoU-projekter. Særligt fremhæver størstedelen af erhvervsakademierne, at FoU-projekterne skal understøtte uddannelsernes vidensgrundlag. Eksempelvis skriver Zealand, at FoU-projekterne skal styrke uddannelsernes vidensgrundlag, ved at der skal kunne ske et tilbageløb til uddannelserne fra projekterne. Ligeledes fremhæver halvdelen af erhvervsakademierne, at FoU-projekterne også skal være relevante for aftagerfeltet og de erhverv, som uddannelserne retter sig mod. To erhvervsakademier fremhæver yderligere, at FoU-projekterne skal have relevans ift. institutionens strategi.

Herudover har Erhvervsakademi SydVest fokus på, at det enkelte projekt skal dække flere uddannelser frem for at være defineret inden for et fastsat tema eller område. Dette skyldes begrænsede ressourcer til FoU-aktiviteter, som skal dække en bred uddannelsesportefølje.

Beslutning om endelig udvælgelse og prioritering

Erhvervsakademierne beskriver forskellige praksisser for at træffe beslutninger om udvælgelse og prioritering af FoU-aktiviteterne. Fælles for alle erhvervsakademier er dog, at uddannelsesledelsen er med i beslutningen om udvælgelse og prioritering af FoU-aktiviteter. De forskellige praksisser er refereret i skematisk form i tabel 4.3.

TABEL 4.3

Praksisser for beslutning om udvælgelse og prioritering af FoU-aktiviteter

Erhvervsakademi	Praksis
Cphbusiness	De tværgående enheder Innovation bistår områderne med at kvalificere projekterne. Herefter foretager den faglige områdeledelse udvælgelse og prioritering af projekterne, som efterfølgende indstilles til og skal godkendes af direktionen.
Erhvervsakademi Dania	FoU-projekter godkendes af forsknings- og udviklingsafdelingen, som i samarbejde med det enkelte videnuivers fastlægger relevansen af projektet.

¹² De 10 principper er følgende: 1. Projekterne skal være inden for Frascati-rammen og dermed skabe ny viden eller omsætte eksisterende viden i ny kontekst. 2. Projekternes relevans og forskningsdesign skal beskrives, begrundes og dokumenteres. 3. Projekternes formål skal være at belyse eller bidrage til løsning af aktuelle udfordringer i akademiernes aftagervirksomheder. 4. Projekternes formål skal være at understøtte vidensgrundlaget i en eller flere uddannelser. 5. Projekterne skal følge videnskabelig skik og brug, sådan som de defineres i det pågældende fagfelt. 6. Projekterne gennemføres af institutionens medarbejdere og inddrager evt. studerende. 7. Projekternes resultater skal formidles, så de kan skabe værdi for uddannelser og virksomheder. 8. Projekterne skal gerne involvere en eller flere virksomheder. 9. Projekterne skal gerne udføres i samarbejde med private eller offentlige vidensinstitutioner, der tilfører viden og kompetence til projektet. 10. Projekterne skal formidles på eaviden.dk.

Erhvervsakademi	Praksis
Erhvervsakademi MidtVest	Forslag til FoU-projekter drøftes af teamet, udviklingskonsulenten, uddannelseschefen og chefkonsulenten for forskning og udvikling efter behov. Uddannelseschefen træffer endelig beslutning om, hvorvidt et projekt skal igangsættes.
Zealand	Udvælgelse og prioritering af FoU-projekter sker som et trepartssamarbejde mellem vidensmedarbejderne (adjunkter/lektorer), videnklyngerne og afdelingernes ledelser samt CfEU (Center for Erhverv og Udvikling).
Erhvervsakademi SydVest	Chefen for Viden & Erhverv og uddannelsescheferne finder relevante temaer og projekter. Endelig udvælgelse og prioritering sker i et samarbejde mellem chefen for Viden & Erhverv og direktionen.
Erhvervsakademi Aarhus	Udvælgelse og prioritering af FoU-projekter sker ud fra dialog mellem forsknings- og innovationschefen og uddannelseschefen. Den endelige projektbeskrivelse godkendes formelt med deltagelse af uddannelseschef, forsknings- og innovationschef, projektchef og projektleder/forsker.
IBA Erhvervsakademi Kolding	Uddannelseschefen foretager udvælgelse og prioritering i samarbejde med FUI/Videnschefen.
Københavns Erhvervsakademi	FoU-projekter skal godkendes af de relevante uddannelseschefer, hvorefter Forskning & Innovation hjælper med udarbejdelsen af projektbeskrivelse mv. og endelig kvalitetssikrer godkender projekter.

Kilde: Erhvervsakademiernes redegørelser.

Praksis for litteraturreview af eksisterende forskning

Alle erhvervsakademier beskriver, at de typisk foretager en form for litteraturstudie i begyndelsen af et projekt, hvor omfanget af litteraturstudiet varierer fra projekt til projekt. Eksempelvis skriver Erhvervsakademi Dania, at der altid vil blive gennemført et desk study i projekternes indledende fase med henblik på at fastlægge eksisterende viden, men at et litteraturreview kun vil blive gennemført, når projekterne foregår inden for de mere klassiske forskningsfelter, hvor der er et match med eksisterende forskning. To erhvervsakademier beskriver, at begrænsede ressourcer er årsag til, at der ikke gennemføres et litteraturreview i alle projekter, som i stedet kan være begrænsede litteraturstudier. På Erhvervsakademi Aarhus udmøntes litteraturstudiet i en faglig artikel på tre til fem sider, som lægges tilgængeligt på EA Viden. Herved kan andre undervisere få et overblik over den nyeste viden på området. Københavns Erhvervsakademi udarbejder litteraturstudier for projekter, der falder inden for Frascati-protokollen. Desuden sikrer Københavns Erhvervsakademi, at forskningsprojekter bygger på den nyeste viden, og at en publikation kan passere peer-review. I innovationsprojekter er fokus typisk ikke på at hente viden fra forskningskanaler, men derimod på at tage udgangspunkt i en problemstilling i praksis, som Københavns Erhvervsakademi i sig selv anser for at være reel og værd at arbejde systematisk med.

Flere erhvervsakademier nævner, at de samarbejder med forskere fra universiteter i forbindelse med litteraturstudier.

4.3.2 Koordinering af FoU-aktiviteter mellem erhvervsakademierne

Erhvervsakademierne koordinerer som udgangspunkt FoU-aktiviteter i regi af Forskningspolitisk Udvalg (FOPU). FOPU er nedsat af Danske Erhvervsakademier, og alle erhvervsakademierne er repræsenteret ved deres forskningschef/udviklings- og innovationschef. På vegne af rektorkollegiet varetager FOPU sektorens interesse inden for forskning, udvikling og innovation, herunder at sikre synlighed og erfaringsudveksling om FoU-projekter i sektoren. På møder i FOPU-regi diskuteres

nye projekter, som indgår i fælles erfaringsudveksling. Ligeledes har FOPU udarbejdet projektportalen EA Viden, der giver et samlet overblik over sektorens forsknings, udviklings- og innovationsprojekter (FUI-projekter). FOPU understøtter således koordinering af FoU-aktiviteter på forskellige måder.

Det er erhvervsakademiernes oplevelse, at der er lille sandsynlighed for, at der bliver gennemført identiske projekter på de forskellige institutioner. Genstandsfeltet for erhvervsakademiernes forskningsforpligtelse er stort, men erhvervsakademierne vurderer, at sektorens samlede projektportefølje er lille pga. det begrænsede bevillingsniveau. Institutionerne har derfor heller ikke oplevet uhensigtsmæssige overlap. Tværtimod er det sektorens synspunkt, at lignende projekter, der bygger videre på eksisterende, valideret viden, vil være en styrke, da sektoren ikke udfører grundforskning.

Deling af forskningsviden og forskningsbaseret viden i sektoren

Erhvervsakademierne redegør for forskellige fora for vidensdeling. Disse fremgår af tabel 4.4. Foruden nedenstående fora, der understøtter vidensdeling på tværs af sektoren, beskriver erhvervsakademierne, at det ligger i projekternes formidlingsopgave at sikre, at viden når ud til de relevante uddannelser og studerende på den pågældende institution.

TABEL 4.4

Fora til vidensdeling

Fora	Beskrivelse
EA Viden	På EA Viden deles vidensprodukter fra FoU-projekter. Erhvervsakademierne arbejder løbende med at udbrede kendskabet til portalen.
Vidensdeling i landsdækkende uddannelsesnetværk	Det er kutyme at vidensdele og erfaringsudveksle om potentielle og igangværende projekter i de fleste af de landsdækkende uddannelsesnetværk.
Årlige uddannelseskonerer	Der foregår vidensudveksling mellem erhvervsakademierne til de årlige uddannelseskonerer, hvor undervisere mødes for at udvikle på studieordningen. Her videndes om igangværende projekter, ligesom undervisere får inspiration til egne projekter.
Masterclasses	Erhvervsakademierne har igangsat fælles masterclasses for medarbejdere, der skal gennemføre FUI-projekter. På disse masterclasses foregår peer-to-peer-sparring på projektformuleringer, hvilket sikrer vidensdeling og kvalificering af projekter.

Kilde: Redegørelse fra Danske Erhvervsakademier.

4.4 Omsætning af viden fra FoU-aktiviteter

I dette afsnit ser vi nærmere på erhvervsakademiernes omsætning af viden fra FoU-aktiviteterne.

4.4.1 Strategi og erfaring med omsætning af viden fra FoU-aktiviteter til grunduddannelse, videre- og efteruddannelse

Forskningspolitisk Udvalg (FOPU) har udarbejdet 10 principper for forskningsprojekter (Frascati-projekter) (som beskrevet i afsnit 4.3.1). Principperne indgår i erhvervsakademiernes fælles forskningsgrundlag, "Forskning, udvikling og innovation på erhvervsakademierne"¹³, der beskriver de overordnede rammer for erhvervsakademiernes arbejde med forskning, udvikling og innovation ud fra lovgivningen og Frascati-rammen. Principperne vedrører bl.a. omsætning af viden fra FoU-aktiviteter.

Erhvervsakademierne beskriver, at de 10 principper på forskellig vis danner rammen for arbejdet med FoU-projekterne. Cphbusiness og IBA Erhvervsakademi Kolding har eksempelvis indarbejdet principperne i institutionernes strategi. På andre erhvervsakademier indgår principperne i koncepter, procedurer og godkendelseskriterier. Københavns Erhvervsakademi redegør for, at principperne på forhånd var indeholdt i erhvervsakademiets arbejde med at kvalitetssikre forsknings- og innovationsprojekter. Zealand beskriver tre spor for formidling, som kan genfindes i de 10 principper: FoU-projekter skal formidles på EA Viden og til virksomheder, skal være relevante for uddannelsernes vidensgrundlag og skal have et tilbageløb til uddannelserne.

Gode virkemidler til at fremme omsætning af viden fra FoU-aktiviteter til uddannelser

Alle erhvervsakademierne har erfaringer med gode virkemidler til at fremme omsætning af viden fra FoU-aktiviteter til grunduddannelse, efter- og videreuddannelse. Flere erhvervsakademier påpeger, at en vigtig forudsætning for at fremme vidensomsætning er, at projekterne har relevans for de pågældende uddannelser. Ligeledes fremhæver to erhvervsakademier, at det er vigtigt at gøre sig overvejelser om målsætninger og målgruppen for vidensomsætningen for at sikre den bedste formidling. De virkemidler, som flere erhvervsakademier nævner at have gode erfaringer med, oplistes nedenfor:

- **Undervisere deltager i FoU-aktiviteter:** Flere erhvervsakademier nævner gode erfaringer med at involvere undervisere i FoU-aktiviteter, idet undervisere, som medskabere af viden, kan formidle viden fra FoU-aktiviteter til de studerende på uddannelserne.
- **Vidensdeling blandt undervisere:** Flere erhvervsakademier nævner gode erfaringer med, at forskellige former for faglige fora, arrangementer og netværk er gode til at sikre vidensdeling blandt undervisere, som kan være kanal til vidensomsætning til uddannelserne.
- **FoU-projekter indgår i undervisningsforløb:** Erhvervsakademierne nævner gode erfaringer med at lade FoU-projekter indgå i undervisningsforløb. Det kan eksempelvis være ved at inddrage de studerende i projektets dataindsamling. Erfaringer er, at de studerendes læring kan styrkes ved, at de studerende bliver motiverede ved at deltage i selve vidensgenereringen.
- **Udvikling af materialer til brug i undervisningen:** Flere erhvervsakademier har gode erfaringer med at udvikle materialer på baggrund af FoU-projekter, som kan indgå i undervisningen. Det kan fx være artikler, prototyper og undervisningscases.

---

13 Forskningspolitisk Udvalg under Danske Erhvervsakademier (2012).

4.4.2 Strategi og erfaring med omsætning af viden fra FoU-aktiviteter til praksis

Erhvervsakademierne har forskellige strategiske overvejelser mht. omsætning af viden fra FoU-projekter til praksis. Alle erhvervsakademiernes overvejelser går på vigtigheden i at inddrage virksomheder i FoU-projekterne for at sikre omsætning af viden til praksis. Flere erhvervsakademier skriver, at det inden for de enkelte projekter skal beskrives, hvordan vidensomsætning til praksis vil foregå.

Inddragelse af praksis vil typisk være ved, at virksomhederne bidrager med en praksisproblemstilling til FoU-projektet. Efterfølgende kan virksomheden bruge den nye praksisrelaterede viden. Københavns Erhvervsakademi oplever, at samarbejder med virksomhederne er den metode, som har størst effekt mht. at omsætte viden til praksis.

Gode virkemidler til at fremme omsætning af viden fra FoU-aktiviteter til praksis

Erhvervsakademierne har redegjort for deres erfaringer med, hvad der er gode virkemidler til at fremme omsætning af viden fra FoU-aktiviteter til praksis. De gode virkemidler ligger i tråd med deres strategiske overvejelser om at inddrage virksomheder og erhverv i FoU-projekter. De virkemidler, som flere erhvervsakademier nævner at have gode erfaringer med, oplystes nedenfor.

- **Samarbejde med virksomheder i FoU-projekter:** Erhvervsakademierne har gode erfaringer med, at vidensomsætning til praksis fremmes, når de indgår samarbejder med virksomheder i FoU-projekter, jf. erhvervsakademiernes strategiske overvejelser. Erhvervsakademierne påpeger, at ved disse samarbejder får virksomhederne typisk en specifik viden, som er tilpasset deres virksomheder. Dette gør det nemmere at indoptage og anvende viden, fremfor hvis det havde været viden af mere generel karakter.
- **Samarbejde og formidling via brancheorganisationer og netværk:** Størstedelen af erhvervsakademierne har gode erfaringer med at bruge brancheorganisationer og netværk. Fx har Københavns Erhvervsakademi gode erfaringer med at have samarbejder på brancheniveau, idet en erhvervsfond eller brancheorganisation vil kunne bringe den nye viden i spil.
- **Faglige fora, arrangementer, messer mv.:** Flere erhvervsakademier har god erfaring med at formidle viden i forskellige fora. Det kan fx være på konferencer og messer via oplæg og workshops.
- **Artikler i fagblade:** Tre erhvervsakademier fremhæver, at populærvidenskabelige artikler i fagblade og branchemagasiner kan være en god måde til at omsætte viden fra FoU-projekter til praksis.

4.5 Kvalitetssikring af FoU-aktiviteter

I dette afsnit ser vi nærmere på erhvervsakademiernes kvalitetssikring af FoU-aktiviteterne.

Kvalitetssikring af FoU-aktiviteter

Erhvervsakademierne kvalitetssikrer deres FoU-aktiviteter via forskellige tiltag for at sikre et højt fagligt og videnskabeligt niveau. Disse tiltag er oplyst nedenfor.

- **Interne retningslinjer og godkendelsesprocedurer:** Flere erhvervsakademier kvalitetssikrer via interne retningslinjer og godkendelsesprocedurer. Erhvervsakademi Dania, Zealand, Københavns Erhvervsakademi og IBA Erhvervsakademi Kolding har standarder, procedurer og rammer for deres FoU-aktiviteter. Cphbusiness har tidligere haft retningslinjer for både videnskabelighed og vidensomsætning, men læner sig nu op ad erhvervsakademiernes fælles forskningsgrundlag

”Forskning, udvikling og innovation på erhvervsakademierne”. Flere erhvervsakademier nævner løbende status- og evalueringsmøder som kvalitetssikrende, og Erhvervsakademi MidtVest har to gange årligt en skriftlig evaluering af deres projekter.

- **Intern og ekstern sparring:** Alle erhvervsakademier sikrer FoU-projekternes videnskabelige niveau gennem intern og/eller ekstern sparring. Intern sparring foregår fx på Zealand og IBA Erhvervsakademi Kolding på videndage med faglig sparring, og på Københavns Erhvervsakademi i forskningsprojekter og innovationsprojekter, hvor en intern docent typisk vil være sparringspartner. Derudover anvender flere erhvervsakademier styregrupper. Ekstern sparring er et eksempel på, hvordan erhvervsakademierne kan samarbejde med universiteterne om FoU-projekter. Konkrete eksempler på ekstern sparring på projekter er, at Erhvervsakademi Dania trækker på relationer i forskningsverdenen i projektformuleringsfasen, og at Zealand anvender såkaldte ”metodecoaches” fra universiteterne til at sikre projekternes faglige og metodiske niveau.
- **Kompetenceudvikling af medarbejdere:** Flere erhvervsakademier fremhæver, at kvaliteten og det videnskabelige niveau af deres projekter sikres gennem kompetenceudvikling af medarbejdere. Kompetenceudviklingen kan eksempelvis foregå via erhvervsakademiernes fælles masterclasses (se afsnit 4.3.2), som introducerer adjunkter og lektorer til videnskabeligt arbejde. Erhvervsakademierne opkvalificerer også deres medarbejdere gennem workshops og kurser. Erhvervsakademi Aarhus arrangerer fx læringsdage med oplæg om videnskabelig metode fra universitetsforskere. Ligeledes nævnes lektorkvalificeringsforløb som en af vejene til at kvalificere FoU-aktiviteter.

Kvalitetssikring af FoU-produkter

Flere erhvervsakademier redegør for, at deres videnskabelige produkter og publikationer kvalitetssikres gennem intern og/eller ekstern sparring og fagfællebedømmelse. Eksempelvis redegør Erhvervsakademi Dania for, at de har fagfællebedømmelser, hvor de inddrager egne forskere, relevante vidensinstitutioner og virksomhedsrepræsentanter. Lignende forklarer Zealand, at vidensprodukter, fx working papers, som bl.a. uploades på EA Viden, kvalitetssikres af metodecoaches fra universiteter. Derudover fremhæver Zealand, at erhvervsakademierne arbejder på at få etableret en fælles faglig peer-reviewing på tværs af erhvervsakademierne.

Hvad angår forskningsartikler, som publiceres i internationale videnskabelige tidsskrifter, forklarer Zealand, at de kvalitetssikres i reviewprocessen, der leder til publicering. Erhvervsakademiet påpeger dog, at de forholdsvis sjældent publicerer forskningsartikler, og når det sker, er det typisk medarbejdere med en ph.d.-uddannelse, som kan løfte denne opgave.

4.6 Kortlægning af FoU-projekter på erhvervsakademierne

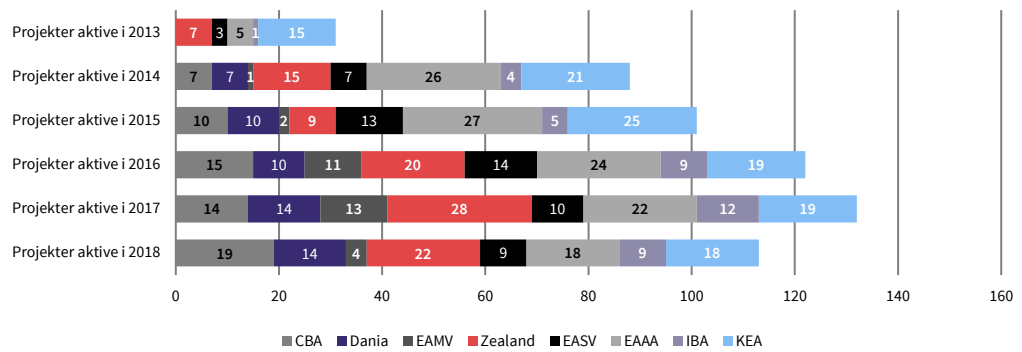
I dette afsnit kortlægger vi erhvervsakademiernes FoU-aktiviteter på baggrund af det indberettede projektdata, jf. appendiks A.

4.6.1 Udvikling i antal aktive FoU-projekter i perioden 2013-2018

Figur 4.1 og 4.2 viser, at der i perioden 2013-2018 er sket en stigning i antallet af erhvervsakademiernes aktive FoU-projekter. I 2013 var der 31 aktive FoU-projekter, hvilket i 2018 var steget til 113 aktive FoU-projekter. Samtlige institutioner bidrager til denne stigning.

FIGUR 4.1

Antal FoU-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter aktivitetsår og institution

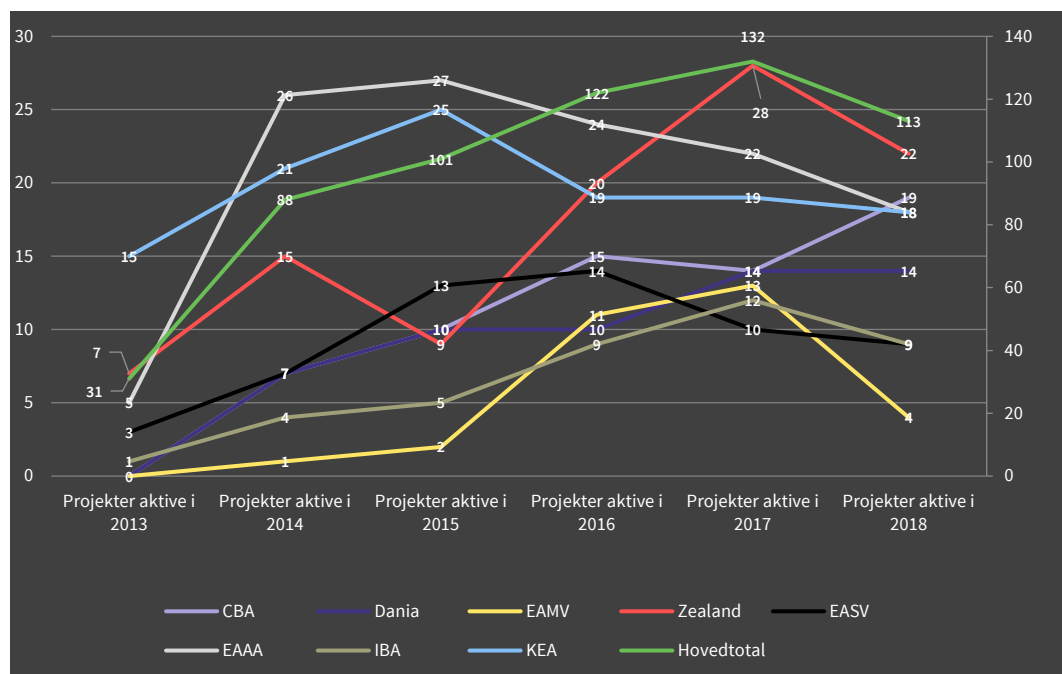

Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (projektdata).

Note: Data omfatter alle FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, på nær projekter på EAL, jf. appendiks A. Samme projekt optræder flere gange i opgørelsen, hvis det er aktivt over flere år. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Cphbusiness (CBA), Erhvervsakademi Dania (Dania), Erhvervsakademi MidtVest (EAMV), Zealand (Zealand), Erhvervsakademi SydVest (EASV), Erhvervsakademi Aarhus (EAAA), IBA Erhvervsakademi Kolding (IBA), Københavns Erhvervsakademi (KEA). N = 262.

FIGUR 4.2

Antal FoU-projekter i perioden. Fordelt efter aktivitetsår og institution

Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (projektdata).

Note: Data omfatter alle FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, på nær projekter på EAL, jf. appendiks A. Ved tætliggende datanavne i samme aktivitetsår er der indsat etiketlinjer i figuren. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Cphbusiness (CBA), Erhvervsakademi Dania (Dania), Erhvervsakademi MidtVest (EAMV), Zealand (Zealand), Erhvervsakademi SydVest (EASV), Erhvervsakademi Aarhus (EAAA), IBA Erhvervsakademi Kolding (IBA), Københavns Erhvervsakademi (KEA). N = 262.

4.6.2 Udvikling i andel FoU-projekter, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling

Figur 4.3 viser andelen af de enkelte erhvervsakademiernes FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling. I den fælles vidensportal EA Viden, som er udgangspunktet for kortlægningen af erhvervsakademiernes FoU-projekter, registrerer erhvervsakademierne ikke kun projekter, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, men også tilgrænsende innovationsaktiviteter, dvs. innovationsprojekter og pædagogiske udviklingsprojekter. Af alle aktive projekter i 2013 falder 58 % inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, mens det samme gælder for 84 % af alle aktive projekter i 2018, og den gennemsnitlige andel for hele perioden er 72 %.

FIGUR 4.3

Andel FoU-projekter i perioden 2013-2018, som falder inden for Frascati-definitionen af forskning og udvikling. Fordelt efter institution

Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (projektdata).

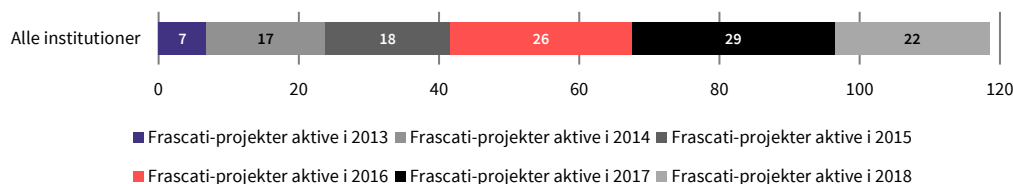
Note: Data omfatter alle FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, på nær projekter på EAL, jf. appendiks A. Samme projekt optræder flere gange i opgørelsen, hvis det er aktivt over flere år. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Cphbusiness (CBA), Erhvervsakademi Dania (Dania), Erhvervsakademi MidtVest (EAMV), Zealand (Zealand), Erhvervsakademi SydVest (EASV), Erhvervsakademi Aarhus (EAAA), IBA Erhvervsakademi Kolding (IBA), Københavns Erhvervsakademi (KEA). N = 262.

4.6.3 Udvikling i størrelsen af FoU-projekternes budgetter

Figur 4.4 viser, at erhvervsakademiernes samlede projektomkostninger, dvs. summen af FoU-projekternes budgetter, er steget fra 7 mio. i 2013 til 22 mio. i 2018. Figur 4.5 viser, at samtlige institutioner bidrager til denne stigning, på nær Københavns Erhvervsakademi, der i 2018 havde en samlet projektomkostning på 5,2 mio. kr. mod 5,6 mio. i 2013. Data for erhvervsakademiernes FoU-projekters budgetter er imidlertid afgrænset til kun at gælde projekter, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, jf. appendiks A, og hertil kommer manglende oplysninger for 12 af de relevante projekter.

FIGUR 4.4

Budget på FoU-Frascati-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter aktivitetsår, opgjort i mio. kr.

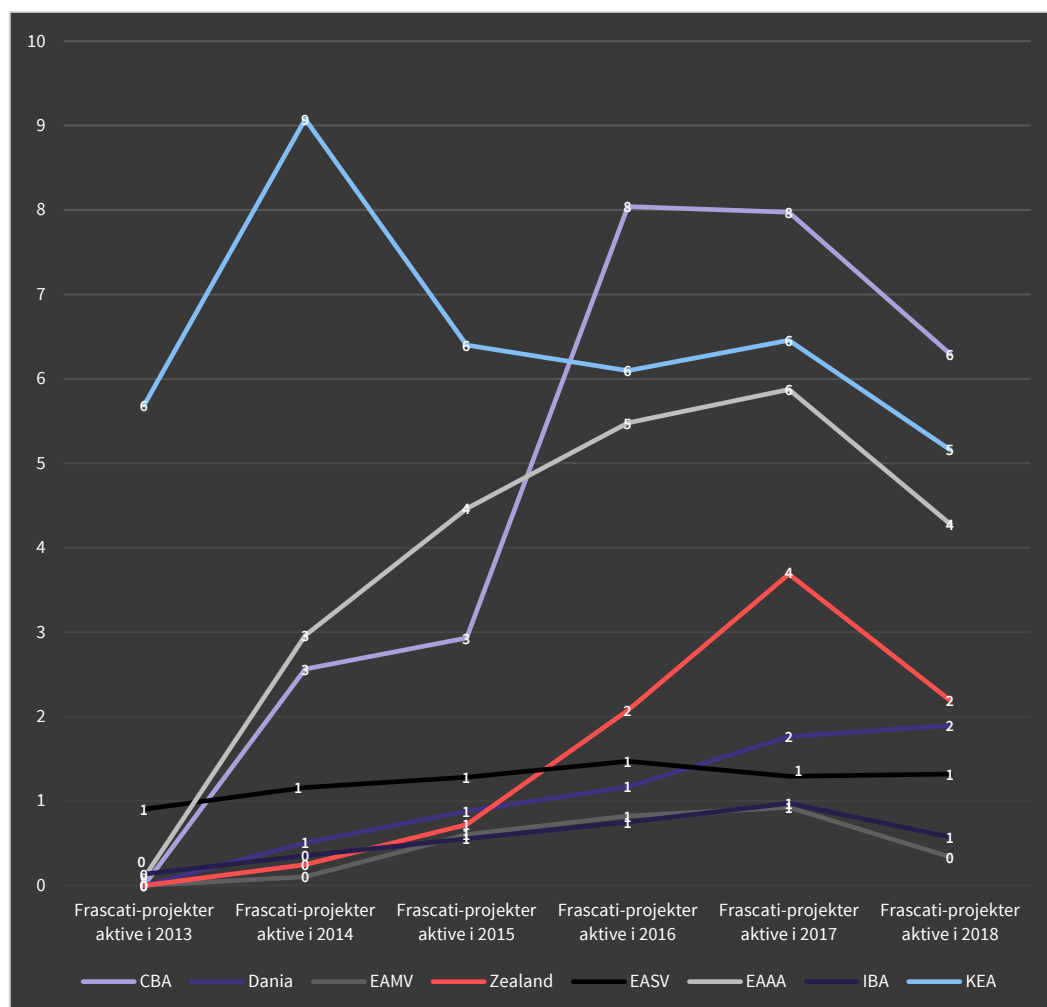

Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademiene (projektdata).

Note: Data omfatter alle FoU-Frascati-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, på nær projekter på EAL, jf. appendiks A. Det samlede projektbudget er fordelt ligeligt for de år, hvor projektet er aktivt. For afsluttede og afbrudte projekter er de realiserede omkostninger indberettet. Det samme gælder i det omfang, det har været muligt, for igangværende projekter, hvor budgetterede omkostninger ellers er indregnet. Projektbudgetterne kan inkludere finansiering fra finanslovstilskuddet til FoU-aktiviteter, eksterne bevillinger mv. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Cphbusiness (CBA), Erhvervsakademi Dania (Dania), Erhvervsakademi MidtVest (EAMV), Zealand (Zealand), Erhvervsakademi Syd-Vest (EASV), Erhvervsakademi Aarhus (EAAA), IBA Erhvervsakademi Kolding (IBA), Københavns Erhvervsakademi (KEA). N = 176.

FIGUR 4.5

Budget på FoU-Frascati-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter aktivitetsår og institution, opgjort i mio. kr.

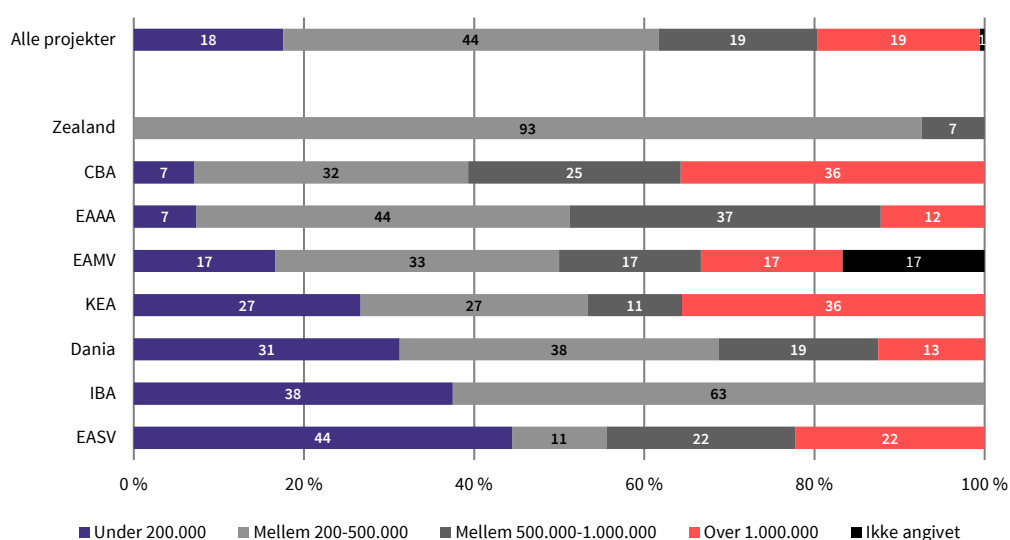
Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (projektdata).

Note: Data omfatter alle FoU-Frascati-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, på nær projekter på EAL, jf. appendiks A. Det samlede projektbudget er fordelt ligeligt for de år, hvor projektet er aktivt. For afsluttede og afbrudte projekter er de realiserede omkostninger indberettet. Det samme gælder i det omfang, det har været muligt, for igangværende projekter, hvor budgetterede omkostninger ellers er indregnet. Projektbudgetterne kan inkludere finansiering fra finanslovtilskuddet til FoU-aktiviteter, eksterne bevillinger mv. Ved tætliggende datanavne i samme aktivitetsår er der indsat etiketlinjer i figuren. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Cphbusiness (CBA), Erhvervsakademi Dania (Dania), Erhvervsakademi MidtVest (EAMV), Zealand (Zealand), Erhvervsakademi SydVest (EASV), Erhvervsakademi Aarhus (EAAA), IBA Erhvervsakademi Kolding (IBA), Københavns Erhvervsakademi (KEA). N = 176.

Figur 4.6 viser, at størstedelen af erhvervsakademiernes FoU-projekter i perioden 2013-2018 har haft en projektkostning på 200.000-500.000 kr. Figuren viser også, at Erhvervsakademi SydVest sammenlignet med de øvrige institutioner har en større andel små FoU-projekter med projektkostninger under 200.000 kr., og at Cphbusiness og Københavns Erhvervsakademi sammenlignet med de øvrige institutioner har en større andel store FoU-projekter med projektkostninger over 1 mio. kr. Igen må det nævnes, at data for erhvervsakademiernes FoU-projekters budgetter er afgrænset til kun at gælde projekter, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, jf. appendiks A.

FIGUR 4.6

Andel af budgetter på FoU-Frascati-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter institution og budgetstørrelse

Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (projektdata).

Note: Data omfatter alle FoU-Frascati-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, på nær projekter på EAL, jf. appendiks A. For afsluttede og afbrudte projekter er de realiserede omkostninger indberettet. Det samme gælder i det omfang, det har været muligt, for igangværende projekter, hvor budgetterede omkostninger ellers er indregnet. Projektbudgetterne kan inkludere finansiering fra finanslovtilskuddet til FoU-aktiviteter, eksterne bevillinger mv. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Cphbusiness (CBA), Erhvervsakademi Dania (Dania), Erhvervsakademi MidtVest (EAMV), Zealand (Zealand), Erhvervsakademi SydVest (EASV), Erhvervsakademi Aarhus (EAAA), IBA Erhvervsakademi Kolding (IBA), Københavns Erhvervsakademi (KEA). N = 188.

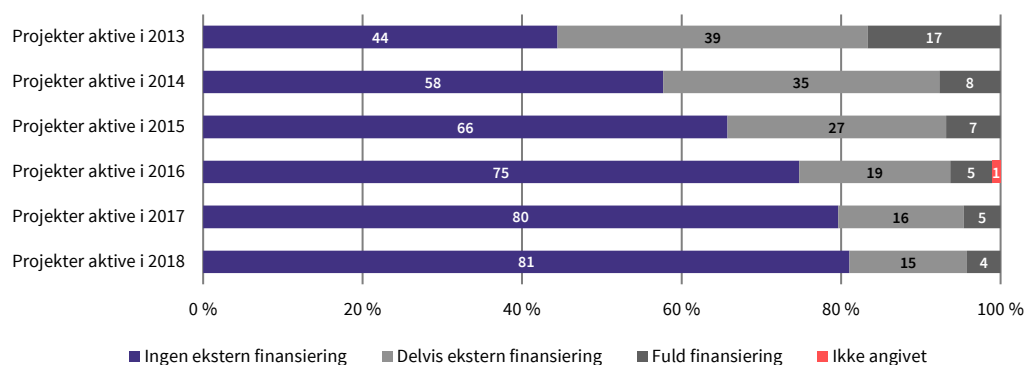
4.6.4 Udvikling i den eksterne finansiering af FoU-projekter

Figur 4.7 viser, at der i perioden 2013-2018 er sket et fald i andelen af erhvervsakademiernes aktive FoU-projekter, som er fuldt eksternt finansieret, fra 17 % i 2013 til 4 % i 2018. Andelen af aktive FoU-projekter, som ingen ekstern finansiering har, er i samme periode steget fra 44 % i 2013 til 81 %. Her må det nævnes, at data for erhvervsakademiernes FoU-projekters budgetter – og herunder andelen af den eventuelle eksterne finansiering – er afgrænset til kun at gælde projekter, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, jf. appendiks A, og figuren viser således ikke noget generelt om forholdet mellem eksternt og internt finansierede FoU-projekter på hverken sektor- eller institutionsniveau. Det er derfor muligt, at afgrænsningen af data er en del af forklaringen på det tilsyneladende fald i andelen af fuldt eksternt finansierede FoU-projekter, da en stor del af finansieringen af projekterne antages at komme fra midlerne på finansloven til styrket udviklings- og evidensbaseret af professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelserne. Det

bemærkes desuden, at erhvervsakademiernes samlede projektomkostninger, dvs. summen af FoU-projekternes budgetter, er steget fra 7 mio. i 2013 til 22 mio. i 2018, jf. figur 4.4.

FIGUR 4.7

Andel af budgetter på FoU-Frascati-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter aktivitetsår og graden af ekstern finansiering

Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (projektdata).

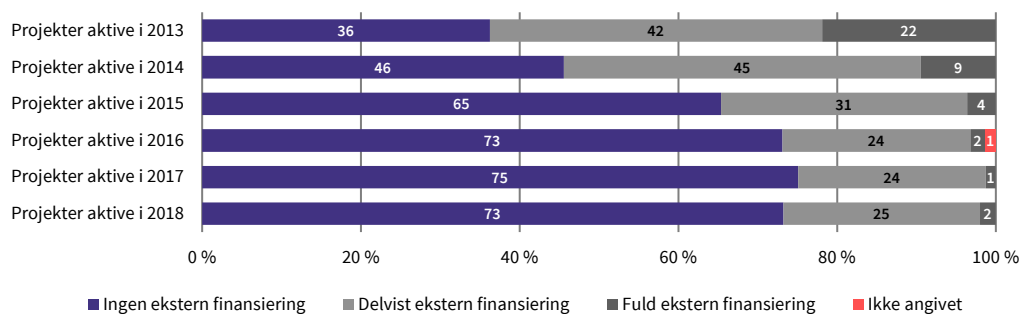
Note: Data omfatter alle FoU-Frascati-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, på nær projekter på EAL, jf. appendiks A. For afsluttede og afbrudte projekter er de realiserede omkostninger indberettet. Det samme gælder i det omfang, det har været muligt, for igangværende projekter, hvor budgetterede omkostninger ellers er indregnet. Samme projekt optræder flere gange i opgørelsen, hvis det er aktivt over flere år. Ingen ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering svarer til 0 % af det samlede budget på et projekt. Fuld ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering svarer til 100 % af det samlede budget på et projekt. Delvis ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering er større end 0 % og mindre end 100 %. N = 188.

Figur 4.8 viser andele af den samlede økonomiske volumen af FoU-projekter i perioden 2013-2018. Figuren viser, at FoU-projekter med fuld ekstern finansiering tegner sig for en faldende andel af den samlede økonomiske volumen, fra 22 % i 2013 til 2 % i 2018. FoU-projekter uden ekstern finansiering tegner sig samtidig for en stigende andel af den økonomiske volumen i perioden, fra 36 % i 2013 til 73 % i 2018. Igen må det nævnes, at data for erhvervsakademiernes FoU-projekters budgetter – og herunder andelen af den eventuelle eksterne finansiering – er afgrænset til kun at gælde projekter, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, jf. appendiks A, hvilket kan være en del af forklaringen på den viste udvikling. Det bemærkes desuden, at erhvervsakademiernes samlede projektomkostninger, dvs. summen af FoU-projekternes budgetter, er steget fra 7 mio. i 2013 til 22 mio. i 2018, jf. figur 4.4.

FIGUR 4.8

Andel af den samlede økonomiske volumen af FoU-Frascati-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter aktivitetsår og graden af ekstern finansiering

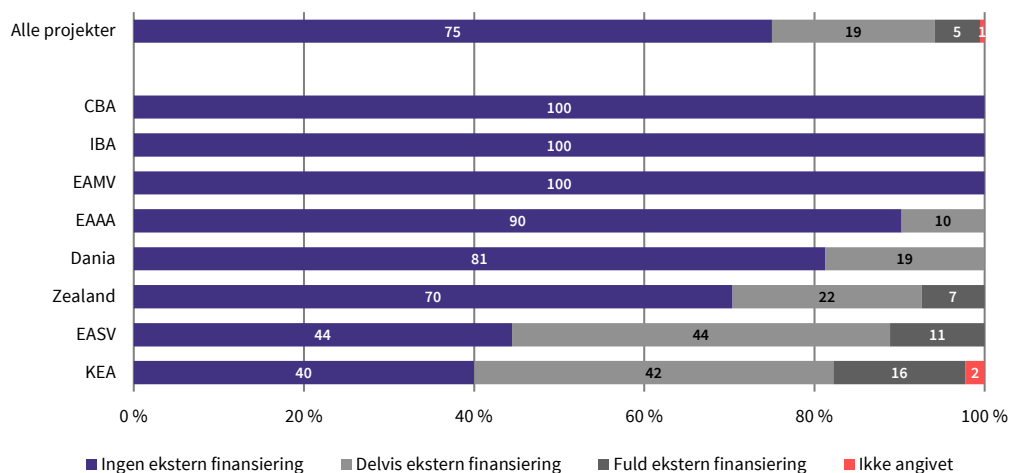
Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademiene (projektdata).

Note: Data omfatter alle FoU-Frascati-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, på nær projekter på EAL, jf. appendiks A. For afsluttede og afbrudte projekter er de realiserede omkostninger indberettet. Det samme gælder i det omfang, det har været muligt, for igangværende projekter, hvor budgetterede omkostninger ellers er indregnet. Samme projekt optræder flere gange i opgørelsen, hvis det er aktivt over flere år. Ingen ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering svarer til 0 % af det samlede budget på et projekt. Fuldstændig ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering svarer til 100 % af det samlede budget på et projekt. Delvis ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering er større end 0 % og mindre end 100 %. N = 188.

Figur 4.9 viser, at 5 % af erhvervsakademiernes FoU-projekter i perioden 2013-2018 er fuldt eksternt finansieret, mens 75 % af FoU-projekterne i samme periode ingen ekstern finansiering har. Andelen dækker over flere forskelle mellem institutionerne, hvor især Københavns Erhvervsakademi og Erhvervsakademi SydVest sammenlignet med de øvrige institutioner har en stor andel FoU-projekter med fuld ekstern finansiering. Cphbusiness, IBA Erhvervsakademi Kolding og Erhvervsakademi MidtVest har ingen FoU-projekter med ekstern finansiering i perioden. Igen må det nævnes, at data for erhvervsakademiernes FoU-projekters budgetter – og herunder andelen af den eventuelle eksterne finansiering – er afgrænset til kun at gælde projekter, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, jf. appendiks A, og figuren viser således ikke noget generelt om forholdet mellem eksternt og internt finansierede FoU-projekter på hverken sektor- eller institutionsniveau. Igen kan afgrænsningen af data altså være en del af forklaringen på den tilsyneladende begrænsede eksterne finansiering af FoU-projekter i perioden.

FIGUR 4.9

Andel af budgetter på FoU-Frascati-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter institution og graden af ekstern finansiering

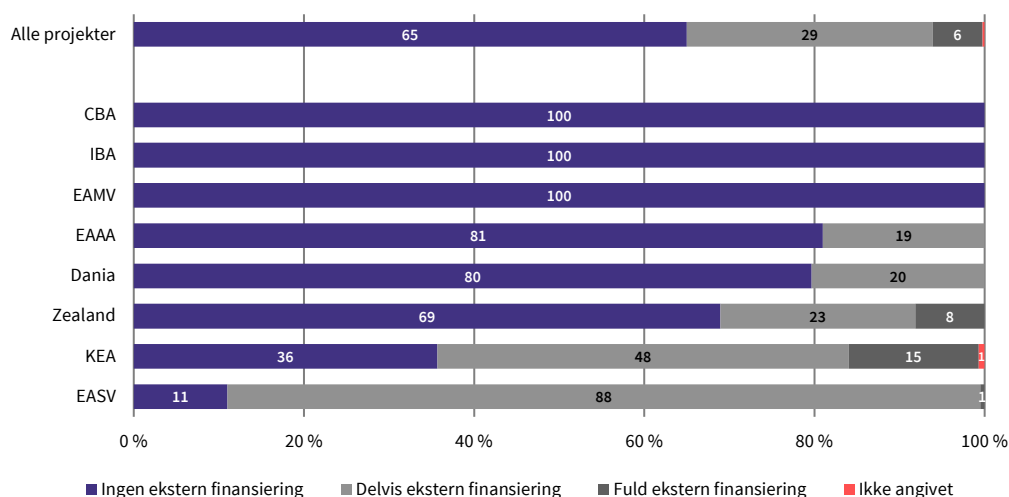
Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (projektdata).

Note: Data omfatter alle FoU-Frascati-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, på nær projekter på EAL, jf. appendiks A. For afsluttede og afbrudte projekter er de realiserede omkostninger indberettet. Det samme gælder i det omfang, det har været muligt, for igangværende projekter, hvor budgetterede omkostninger ellers er indregnet. Ingen ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering svarer til 0 % af det samlede budget på et projekt. Full ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering svarer til 100 % af det samlede budget på et projekt. Delvis ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering er større end 0 % og mindre end 100 %. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Cphbusiness (CBA), Erhvervsakademi Dania (Dania), Erhvervsakademi MidtVest (EAMV), Zealand (Zealand), Erhvervsakademi SydVest (EASV), Erhvervsakademi Aarhus (EAAA), IBA Erhvervsakademi Kolding (IBA), Københavns Erhvervsakademi (KEA). N = 188.

Figur 4.10 viser, at FoU-projekter med fuld ekstern finansiering tegner sig for 6 % af den samlede økonomiske volumen af erhvervsakademiernes FoU-projekter i perioden 2013-2018, mens FoU-projekter uden ekstern finansiering tegner sig for 65 %. Andelen dækker over flere forskelle mellem institutionerne, hvor FoU-projekter med fuld ekstern finansiering især tegner sig for en stor andel af den samlede økonomiske volumen på Erhvervsakademi SydVest sammenlignet med de øvrige institutioner, mens FoU-projekter uden ekstern finansiering tegner sig for 100 % af den samlede økonomiske volumen på Cphbusiness, IBA Erhvervsakademi Kolding og Erhvervsakademi MidtVest. Igen må det nævnes, at data for erhvervsakademiernes FoU-projekters budgetter – og herunder andelen af den eventuelle eksterne finansiering – er afgrænset til kun at gælde projekter, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, jf. appendiks A, og figuren viser således ikke noget generelt om forholdet mellem eksternt og internt finansierede FoU-projekter på hverken sektor- eller institutionsniveau.

FIGUR 4.10

Andel af den samlede økonomiske volumen af FoU-Frascati-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter institution og graden af ekstern finansiering

Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (projektdata).

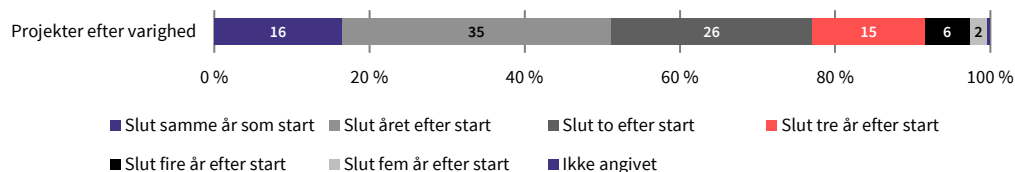
Note: Data omfatter alle FoU-Frascati-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, på nær projekter på EAL, jf. appendiks A. For afsluttede og afbrudte projekter er de realiserede omkostninger indberettet. Det samme gælder i det omfang, det har været muligt, for igangværende projekter, hvor budgetterede omkostninger ellers er indregnet. Ingen ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering svarer til 0 % af det samlede budget på et projekt. Fuld ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering svarer til 100 % af det samlede budget på et projekt. Delvis ekstern finansiering dækker over, at den eksterne finansiering er større end 0 % og mindre end 100 %. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Cphbusiness (CBA), Erhvervsakademi Dania (Dania), Erhvervsakademi MidtVest (EAMV), Zealand (Zealand), Erhvervsakademi SydVest (EASV), Erhvervsakademi Aarhus (EAAA), IBA Erhvervsakademi Kolding (IBA), Københavns Erhvervsakademi (KEA). N = 188.

4.6.5 Varigheden af FoU-projekterne

Figur 4.11 viser, at 51 % af erhvervsakademiernes FoU-projekter i perioden 2013-2018 afsluttes samme år, som de har projektstart (16 %) eller året efter (35 %). 26 % afsluttes to år efter året, hvor de har projekt start, mens 23 % afsluttes tre eller flere år efter.

FIGUR 4.11

Andel af FoU-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter varighed

Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (projektdata).

Note: Data omfatter alle FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018. Varigheden er beregnet som forskellen på de indberettede år for projekternes afslutning og opstart, hvor en forskel på 0 svarer til "Slut samme år som start", en forskel på 1 svarer til "Slut året efter start" etc.

4.6.6 Uddannelser, som FoU-projekterne er relevante for

Tabel 4.5 er opgjort på baggrund af oplysninger om den uddannelse, som FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018 primært er relevante for. Tabellen viser, at markedsføringsøkonom med 47 relevante FoU-projekter er den uddannelse, som flest FoU-projekter er relevante for. Herefter kommer multimediedesigner og international handel og markedsføring med hhv. 31 og 28 FoU-projekter.

TABEL 4.5

De 10 uddannelser, som flest FoU-projekter er relevante for

	Andel projekter med primær relevans for uddannelsen	Antal projekter med primær relevans for uddannelsen
Markedsføringsøkonom	18 %	47
Multimediedesigner	12 %	31
International handel og markedsføring	11 %	28
Datamatiker	10 %	25
Serviceøkonom	10 %	25
Design og business	8 %	20
Innovation og entrepreneurship	8 %	20
Bygningskonstruktør	7 %	17
Produktionsteknolog	7 %	17
Finansøkonom	5 %	14

Kilde: Indberetning fra erhvervsakademierne (projektdata).

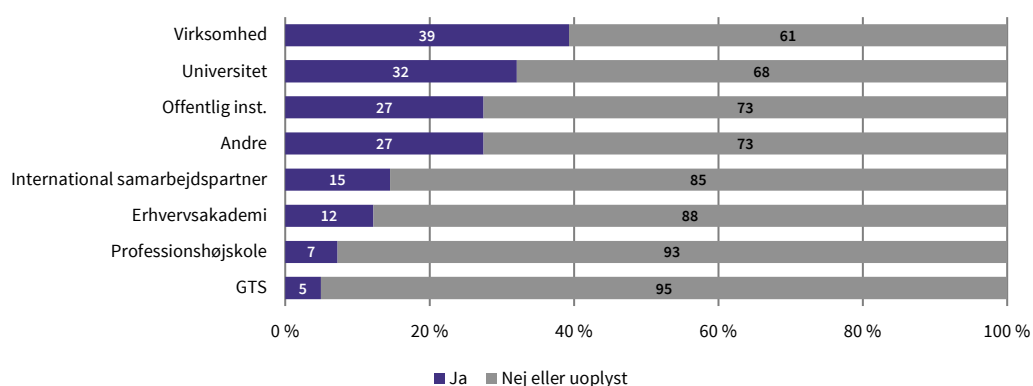
Note: Tabellen viser de 10 uddannelser, som har flest FoU-projekter tilknyttet. Samme projekt optræder flere gange i opgørelsen, hvis det er relevant for flere uddannelser. FoU-projekter, som er relevante for alle erhvervsakademiuddannelser, er ekskluderet. N = 259.

4.6.7 Samarbejdspartnere i projekterne

Figur 4.12 viser, at hhv. 39 % og 32 % af erhvervsakademiernes FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018 er gennemført med en virksomhed eller et universitet som samarbejdspartner. Figuren viser også, at 15 % af FoU-projekterne er gennemført med en eller flere internationale samarbejdspartnere. Det bemærkes, at det indhentede projektdata både tæller projekter inden for anvendt forskning og udvikling, innovationsprojekter og pædagogiske udviklingsprojekter, jf. appendiks A.

FIGUR 4.12

Andel FoU-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter type af samarbejdspartnere

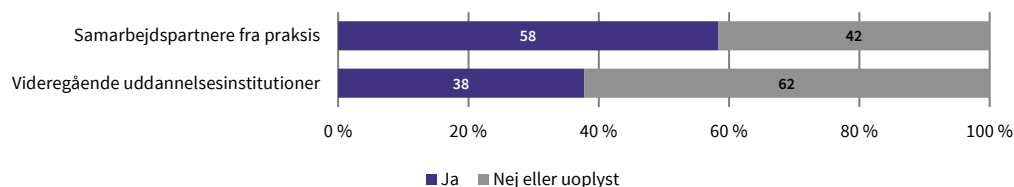
Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademiernes (projektdata).

Note: Data omfatter alle FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, på nær projekter på EAL, jf. appendiks A. Det samme projekt optræder flere gange i opgørelsen, hvis det har haft tilknyttet flere typer samarbejdspartnere. N = 262.

Figur 4.13 viser, at 58 % af erhvervsakademiernes FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018 er gennemført med en samarbejdspartner fra praksis (virksomheder og/eller offentlige institutioner), og at 38 % er gennemført med en videregående uddannelsesinstitution som samarbejdspartner (universiteter, professionshøjskoler og/eller erhvervsakademier).

FIGUR 4.13

Andel FoU-projekter i perioden 2013-2018. Fordelt efter type af samarbejdspartnere

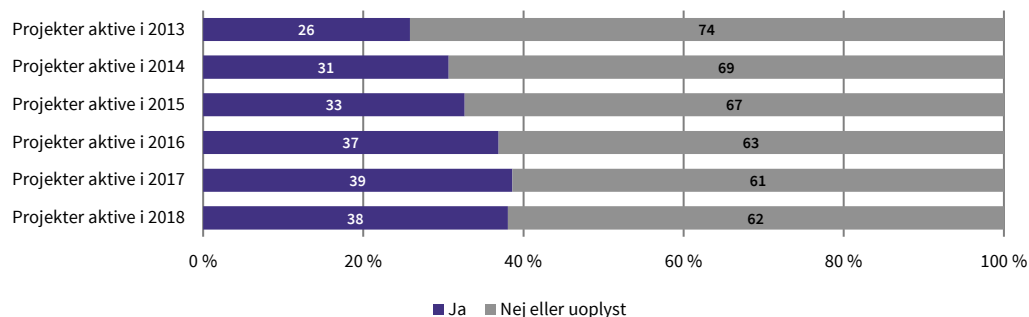
Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademiene (projektdata).

Note: Data omfatter alle FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, på nær projekter på EAL, jf. appendiks A. Det samme projekt optræder flere gange i opgørelsen, hvis det har haft tilknyttet flere typer samarbejdspartnere. Samarbejdspartnere fra praksis dækker over virksomheder og offentlige institutioner. Videregående uddannelsesinstitutioner dækker over universiteter, erhvervsakademier og professionshøjskoler. N = 262.

Figur 4.14 viser, at andelen af FoU-projekter, der er gennemført med et universitet som samarbejdspartner, er steget fra 26 % i 2013 til 39 % i 2017, hvorefter andelen falder til 38 % i 2018.

FIGUR 4.14

Andel FoU-projekter med universitetssamarbejder i perioden 2013-2018. Fordelt efter aktivitetsår

Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademiene (projektdata).

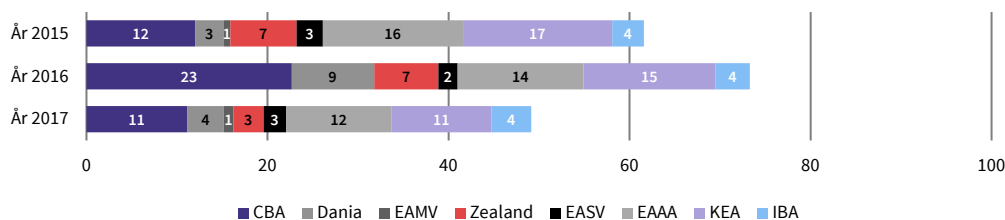
Note: Data omfatter alle FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, på nær projekter på EAL, jf. appendiks A. Det samme projekt optræder flere gange i opgørelsen, hvis det har haft aktivitet over flere år. N = 262.

4.6.8 Antal FoU-årsværk i perioden 2015-2017

Figur 4.15 viser, at antallet af erhvervsakademiernes FoU-årsværk er steget fra 62 i 2015 til 73 i 2016 og derefter faldet til 49 i 2017.

FIGUR 4.15

Antal FoU-årsværk i perioden 2015-2017. Fordelt efter institutioner og år

Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (institutionsdata).

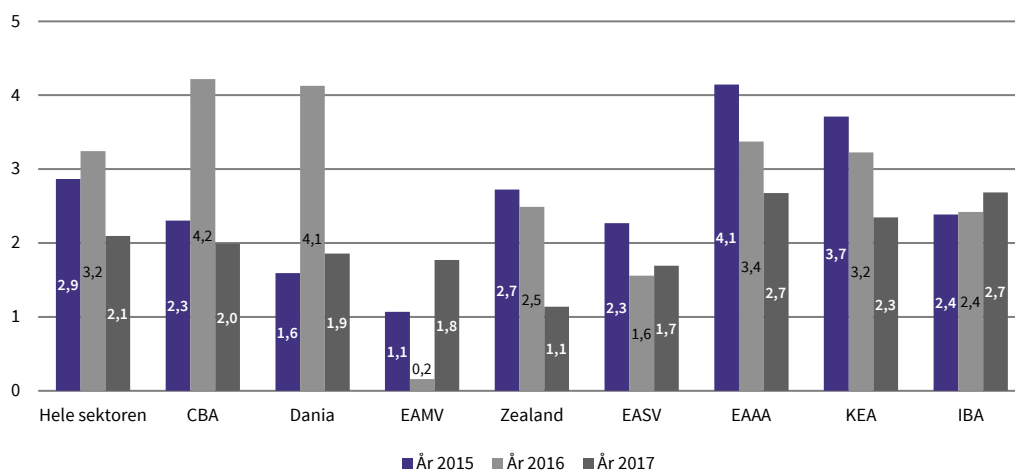
Note: Data indbefatter aktiviteter på alle erhvervsakademier på nær EAL. For EAMV indbefatter data alene aktiviteter, som falder uden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Cphbusiness (CBA), Erhvervsakademi Dania (Dania), Erhvervsakademi MidtVest (EAMV), Zealand (Zealand), Erhvervsakademi SydVest (EASV), Erhvervsakademi Aarhus (EAAA), IBA Erhvervsakademi Kolding (IBA), Københavns Erhvervsakademi (KEA).

4.6.9 Antal FoU-årsværk pr. 1.000 STÅ i perioden 2015-2017

Figur 4.16 viser, at antallet af erhvervsakademiernes FoU-årsværk pr. 1.000 STÅ er steget fra 2,9 i 2015 til 3,2 i 2016 og derefter faldet til 2,1 i 2017. Antallet af erhvervsakademiernes FoU-årsværk pr. 1.000 STÅ dækker over flere forskelle mellem institutionerne.

FIGUR 4.16

Antal FoU-årsværk pr. 1000 STÅ. Fordelt efter institutioner og år

Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (institutionsdata).

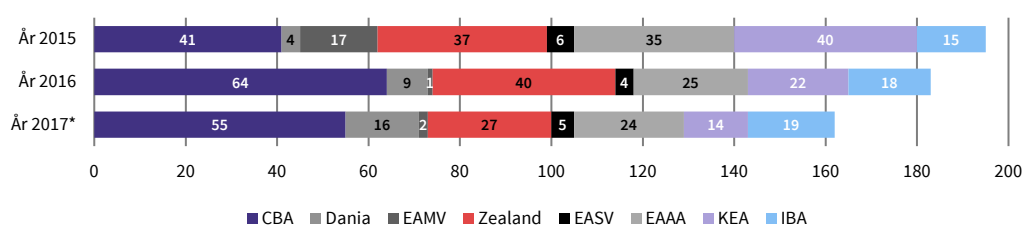
Note: Data indbefatter aktiviteter på alle erhvervsakademier på nær EAL. For EAMV indbefatter data alene aktiviteter, som falder uden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Cphbusiness (CBA), Erhvervsakademi Dania (Dania), Erhvervsakademi MidtVest (EAMV), Zealand (Zealand), Erhvervsakademi SydVest (EASV), Erhvervsakademi Aarhus (EAAA), IBA Erhvervsakademi Kolding (IBA), Københavns Erhvervsakademi (KEA).

4.6.10 Antal FoU-aktive medarbejdere i perioden 2015-2017

Figur 4.17 viser, at antallet af erhvervsakademiernes FoU-aktive medarbejdere er faldet fra 195 i 2015 til 183 i 2016. Ser man på de enkelte institutioner, er det særligt Erhvervsakademi MidtVest, Erhvervsakademi Aarhus og Københavns Erhvervsakademi, der bidrager til faldet. På grund af ændringen i Danmarks Statistiks grænseværdi for forskningsaktivitet fra 5 % til 10 % af medarbejdernes arbejdstid kan værdierne for 2017 ikke sammenlignes med tidligere år. Det er derfor ikke muligt at afgøre, hvorvidt antallet af FoU-aktive medarbejdere i 2017 (162) er ensbetydende med et fald eller en stigning.

FIGUR 4.17

Antal FoU-aktive medarbejdere. Fordelt efter institution og år

Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (institutionsdata).

Note: Data indbefatter aktiviteter på alle erhvervsakademier på nær EAL. For EAMV indbefatter data alene aktiviteter, som falder uden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling. På grund af ændringen i Danmarks Statistiks grænseværdi for forskningsaktivitet fra 5 % til 10 % af medarbejdernes arbejdstid kan værdierne for 2017 ikke sammenlignes med tidligere år. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Cphbusiness (CBA), Erhvervsakademi Dania (Dania), Erhvervsakademi MidtVest (EAMV), Zealand (Zealand), Erhvervsakademi SydVest (EASV), Erhvervsakademi Aarhus (EAAA), IBA Erhvervsakademi Kolding (IBA), Københavns Erhvervsakademi (KEA).

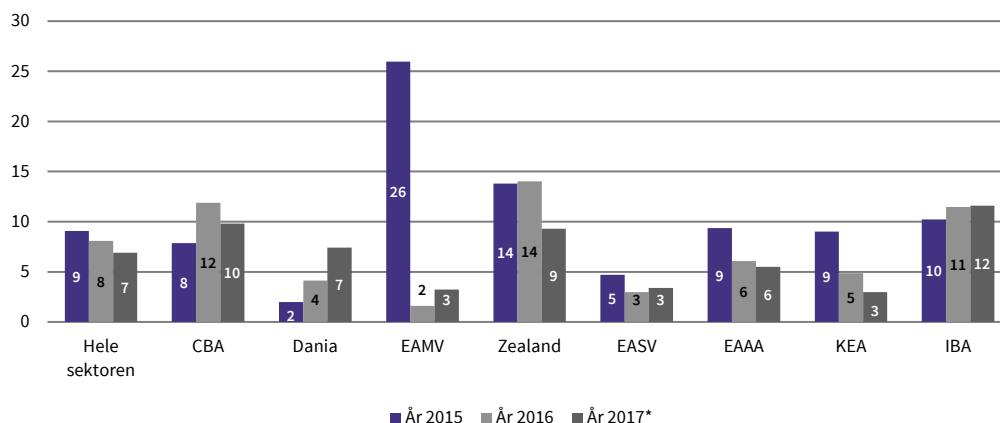
4.6.11 Antal FoU-aktive medarbejdere pr. 1.000 STÅ i perioden 2015-2017

Figur 4.18 viser, at antallet af erhvervsakademiernes FoU-aktive medarbejdere pr. 1.000 STÅ er faldet fra ni i 2015 til otte i 2016. Ser man på de enkelte institutioner, er det særligt Erhvervsakademi MidtVest, Erhvervsakademi Aarhus, Københavns Erhvervsakademi og Erhvervsakademi SydVest, der bidrager til faldet. På grund af ændringen i Danmarks Statistiks grænseværdi for forskningsaktivitet fra 5 % til 10 % af medarbejdernes arbejdstid kan værdierne for 2017 ikke sammenlignes med tidligere år. Det er derfor ikke muligt at afgøre, hvorvidt antallet af FoU-aktive medarbejdere pr. 1.000 STÅ i 2017 (7) er ensbetydende med et fald eller en stigning.

FIGUR 4.18

Antal FoU-aktive medarbejdere pr. 1000 STÅ. Fordelt efter institution og år

Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (institutionsdata).

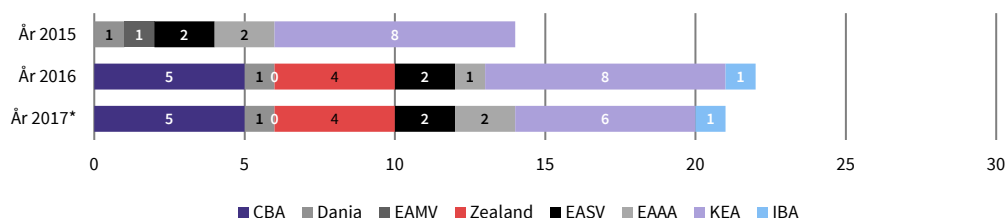
Note: Data indbefatter aktiviteter på alle erhvervsakademier på nær EAL. For EAMV indbefatter data alene aktiviteter, som falder uden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling. På grund af ændringen i Danmarks Statistiks grænseværdi for forskningsaktivitet fra 5 % til 10 % af medarbejdernes arbejdstid kan værdierne for 2017 ikke sammenlignes med tidligere år. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Cphbusiness (CBA), Erhvervsakademi Dania (Dania), Erhvervsakademi MidtVest (EAMV), Zealand (Zealand), Erhvervsakademi SydVest (EASV), Erhvervsakademi Aarhus (EAAA), IBA Erhvervsakademi Kolding (IBA), Københavns Erhvervsakademi (KEA).

4.6.12 Antal FoU-aktive medarbejdere med ph.d.-grad i perioden 2015-2017

Figur 4.19 viser, at antallet af erhvervsakademiernes FoU-aktive medarbejdere med en ph.d.-grad er steget fra 14 i 2015 til 22 i 2016. Ser man på de enkelte institutioner, er det særligt Zealand, der bidrager til stigningen. På grund af ændringen i Danmarks Statistiks grænseværdi for forskningsaktivitet fra 5 % til 10 % af medarbejdernes arbejdstid kan værdierne for 2017 ikke sammenlignes med tidligere år. Det er derfor ikke muligt at afgøre, hvorvidt antallet af FoU-aktive medarbejdere med ph.d. i 2017 (21) er ensbetydende med et fald eller en stigning.

FIGUR 4.19

Antal FoU-aktive medarbejdere med ph.d. Fordelt efter institution og år

Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (institutionsdata).

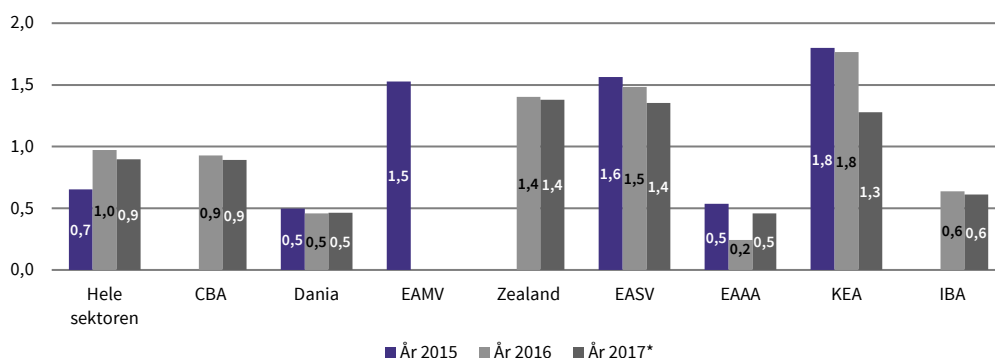
Note: Data indbefatter aktiviteter på alle erhvervsakademier på nær EAL. For EAMV indbefatter data alene aktiviteter, som falder uden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling. På grund af ændringen i Danmarks Statistiks grænseværdi for forskningsaktivitet fra 5 % til 10 % af medarbejdernes arbejdstid kan værdierne for 2017 ikke sammenlignes med tidligere år. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Cphbusiness (CBA), Erhvervsakademi Dania (Dania), Erhvervsakademi MidtVest (EAMV), Zealand (Zealand), Erhvervsakademi SydVest (EASV), Erhvervsakademi Aarhus (EAAA), IBA Erhvervsakademi Kolding (IBA), Københavns Erhvervsakademi (KEA).

4.6.13 Antal FoU-aktive medarbejdere med ph.d.-grad pr. 1.000 STÅ i perioden 2015-2017

Figur 4.20 viser, at antallet af erhvervsakademiernes FoU-aktive medarbejdere med en ph.d.-grad pr. 1.000 STÅ er steget fra 0,7 i 2015 til 1,0 i 2016. Ser man på de enkelte institutioner, er det Cph-business, Zealand og IBA Erhvervsakademi Kolding, som bidrager til stigningen. På grund af ændringen i Danmarks Statistiks grænseværdi for forskningsaktivitet fra 5 % til 10 % af medarbejdernes arbejdstid kan værdierne for 2017 ikke sammenlignes med tidligere år. Det er derfor ikke muligt at afgøre, hvorvidt antallet af FoU-aktive medarbejdere med ph.d. pr. 1000 STÅ i 2017 (0,9) er ensbetydende med et fald eller en stigning.

FIGUR 4.20

Antal FoU-aktive medarbejdere med ph.d. pr. 1000 STÅ. Fordelt efter institution og år

Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (institutionsdata).

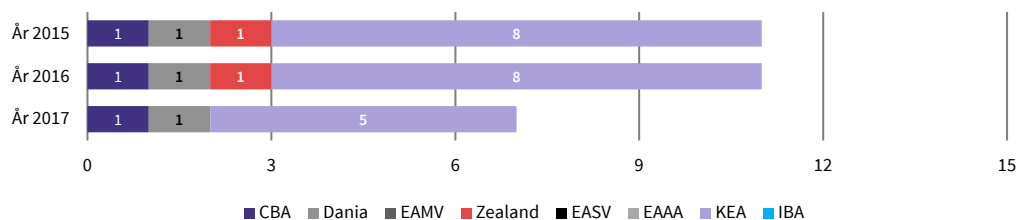
Note: Data indbefatter aktiviteter på alle erhvervsakademier på nær EAL. For EAMV indbefatter data alene aktiviteter, som falder uden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling. På grund af ændringen i Danmarks Statistiks grænseværdi for forskningsaktivitet fra 5 % til 10 % af medarbejdernes arbejdstid kan værdierne for 2017 ikke sammenlignes med tidligere år. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Cphbusiness (CBA), Erhvervsakademi Dania (Dania), Erhvervsakademi MidtVest (EAMV), Zealand (Zealand), Erhvervsakademi SydVest (EASV), Erhvervsakademi Aarhus (EAAA), IBA Erhvervsakademi Kolding (IBA), Københavns Erhvervsakademi (KEA).⁷

4.6.14 Antal ph.d.-studerende i perioden 2015-2018

Figur 4.21 viser, at det samlede antal ph.d.-studerende ved erhvervsakademierne er faldet fra 11 i 2015 til 7 i 2017. Ser man på de enkelte institutioner, er det særligt nedgangen på Zealand og Københavns Erhvervsakademi, som bidrager til faldet.

FIGUR 4.21

Antal ph.d.-studerende. Fordelt efter institution og år

Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (institutionsdata).

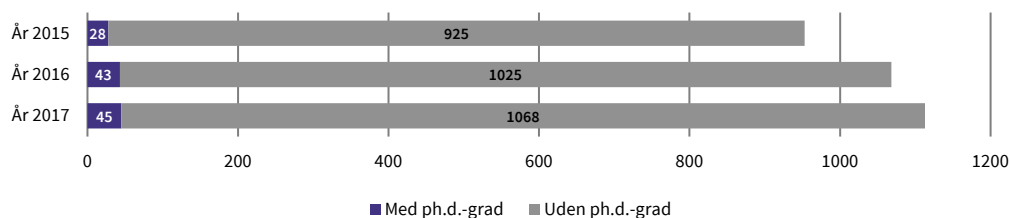
Note: Data indbefatter aktiviteter på alle erhvervsakademier på nær EAL. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Cphbusiness (CBA), Erhvervsakademi Dania (Dania), Erhvervsakademi MidtVest (EAMV), Zealand (Zealand), Erhvervsakademi SydVest (EASV), Erhvervsakademi Aarhus (EAAA), IBA Erhvervsakademi Kolding (IBA), Københavns Erhvervsakademi (KEA).

4.6.15 Antal adjunkter, lektorer og docenter i perioden 2015-2018

Figur 4.22 viser, at antallet af ansatte adjunkter og lektorer ved erhvervsakademierne har været stigende i perioden fra 2015-2017. I 2015 var antallet af ansatte adjunkter og lektorer 953 mod 1113 i 2017. Figuren viser også, at antallet af ansatte adjunkter og lektorer med en ph.d.-grad er steget fra 28 i 2015 til 45 i 2017.

FIGUR 4.22

Antal ansatte adjunkter og lektorer. Fordelt efter år og ph.d.-grad

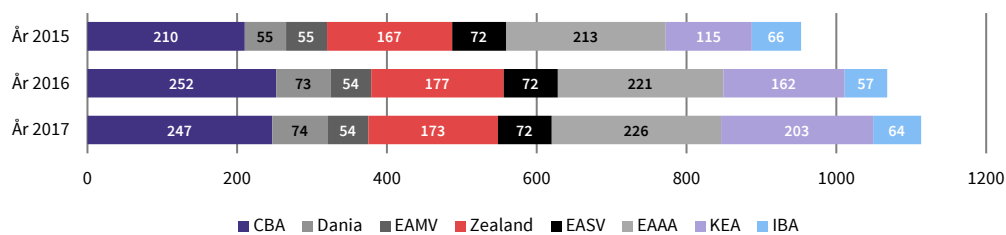
Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (institutionsdata).

Note: Data indbefatter aktiviteter på alle erhvervsakademier på nær EAL.

Figur 4.23 viser, at det særligt er Cphbusiness og Københavns Erhvervsakademi, der har bidraget til stigningen i antallet af ansatte adjunkter og lektorer ved erhvervsakademierne i perioden fra 2015-2017.

FIGUR 4.23

Antal ansatte adjunkter og lektorer. Fordelt efter institution og år

Kilde: Indberetninger fra erhvervsakademierne (institutionsdata).

Note: Data indbefatter aktiviteter på alle erhvervsakademier på nær EAL. I figuren er anvendt følgende forkortelser: Cphbusiness (CBA), Erhvervsakademi Dania (Dania), Erhvervsakademi MidtVest (EAMV), Zealand (Zealand), Erhvervsakademi SydVest (EASV), Erhvervsakademi Aarhus (EAAA), IBA Erhvervsakademi Kolding (IBA), Københavns Erhvervsakademi (KEA).

Appendiks A – Datagrundlag og metode

Denne rapport er baseret på følgende tre datakilder:

1. Redegørelser fra alle professionshøjskoler og erhvervsakademier
2. Redegørelser fra Danske Professionshøjskoler og Danske Erhvervsakademier
3. Kortlægninger af FoU-projekter fra alle professionshøjskoler og erhvervsakademier.

Ad 1. Redegørelser fra alle professionshøjskoler og erhvervsakademier

Alle syv professionshøjskoler og alle otte erhvervsakademier har udarbejdet redegørelser baseret på en række spørgsmål om institutionernes FoU-aktiviteter. Redegørelsesguiden undergik en revision på baggrund af drøftelser mellem Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM) og udpegede institutionsrepræsentanter.

Spørgsmålene i redegørelserne har med udgangspunkt i evalueringens formål været kategoriseret under nedenstående fem temaer:

- Tilgang til varetagelse af FoU-aktiviteter
- Samarbejde om varetagelse af FoU-aktiviteter
- Prioritering og koordinering af FoU-aktiviteter
- Omsætning af viden fra FoU-aktiviteter
- Kvalitetssikring af FoU-aktiviteter.

Afrapporteringen vil således være baseret på institutionernes besvarelser og vil afspejle det, de har valgt at vægte og fremhæve i de enkelte besvarelser. Afrapporteringen illustrerer dermed forskellige måder, hvorpå institutionerne arbejder med FoU på, men den viser ikke et udtømmende billede af institutionernes praksis. Afrapporteringen er deskriptiv med overordnede analyser af tendenser og mønstre, men indeholder ikke et vurderende element.

Ad 2. Redegørelser fra Danske Professionshøjskoler og Danske Erhvervsakademier

Danske Professionshøjskoler har udarbejdet en redegørelse på vegne af alle professionshøjskoler og Danske Erhvervsakademier har udarbejdet en redegørelse på vegne af alle erhvervsakademier.

Formålet med redegørelserne har været at få indblik i, hvordan professionshøjskolerne og erhvervsakademierne koordinerer FoU-aktiviteter, samt hvordan de deler viden om forskningsviden/forskningsbaseret viden på sektor- og uddannelsesniveau. Disse redegørelser bidrager til at belyse temaet om prioritering og koordinering af FoU-aktiviteter.

Ad 3. Kortlægninger af FoU-projekter fra alle professionshøjskoler og erhvervsakademier

Til brug for kortlægningen af professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes FoU-aktiviteter har EVA på vegne af UFM indhentet både FoU-relateret institutions- og projektdata.

Institutionsdata

Til brug for indhentningen af institutionsdata udarbejdede EVA en kortlægningsguide, som foruden en konkret vejledning indeholdt en tabel til udfyldelse af datapunkter for perioden 2013-2018, fx antal FoU-aktive medarbejdere og antal ph.d.-studerende.

Kortlægningsguiden undergik en revision på baggrund af drøftelser mellem EVA, UFM og udpegede institutionsrepræsentanter, hvorefter de af institutionerne udpegede kontaktpersoner modtog, udfyldte og returnerede den relevante tabel.

Enkelte særlige forhold gør sig gældende for institutionsdata:

- For professionshøjskolerne modtog EVA en udfyldt tabel for hver institution. Desuden leverede Københavns Professionshøjskole data for hhv. Metropol og Professionshøjskolen UCC i perioden 2013-2017, hvilket på trods af fusionen i 2018 har muliggjort kortlægning af institutionens aktiviteter for hele den ønskede periode.
- For erhvervsakademierne modtog EVA fra Danske Erhvervsakademier de forskningsstatistiske opgørelser, som hver institution årligt indleverer til Danmarks Statistik. For erhvervsakademierne foreligger de forskningsstatistiske opgørelser for perioden 2015-2017. UFM leverede data for institutionernes STÅ i perioden, mens de enkelte institutioner supplerede med data om antal ph.d.-studerende, adjunkter, lektorer og docenter.
- For både professionshøjskolerne og erhvervsakademierne gælder det, at data om stillingskategorier først er tilgængelige fra 2015.
- Erhvervsakademi Lillebælt fusionerede i 2018 med University College Lillebælt, og institutionsdata for Erhvervsakademi Lillebælt er derfor udeladt af kortlægningen for erhvervsakademierne.

Projektdata

Til brug for indhentningen af projektdata udarbejdede EVA en kortlægningsguide, som foruden en konkret vejledning indeholdt en tabel til udfyldelse af datapunkter for alle FoU-projekter med aktivitet i perioden 2013-2018, fx projektets navn, projektmidlernes størrelse, og om projektet falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling.

Kortlægningsguiden undergik en revision på baggrund af drøftelser mellem EVA, UFM og udpegede institutionsrepræsentanter, hvorefter de af institutionerne udpegede kontaktpersoner modtog, udfyldte og returnerede den relevante tabel.

Enkelte særlige forhold gør sig gældende for projektdata:

- For professionshøjskolerne modtog EVA en samlet tabel med projektdata for alle institutioner, dvs. data for alle ph.d.-projekter i perioden 2013-2018, uanset om projekterne har modtaget ekstern finansiering eller ej, og for alle FoU-projekter i perioden 2013-2018, der falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling, som har modtaget ekstern finansiering, og som har et samlet budget på mindst 100.000 kr. Hertil kommer alle øvrige kontraktliggjorte samarbejder med universiteter og universitetsansatte i perioden 2013-2018, hvilket også omfatter samarbejder, der ikke direkte vedrører FoU, inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling.
- For erhvervsakademierne modtog EVA fra Danske Erhvervsakademier i første omgang et samlet udtræk fra den fælles vidensportal EA Viden, hvor alle erhvervsakademiernes FoU-projekter, dvs. projekter inden for anvendt forskning og udvikling, innovationsprojekter og pædagogiske udviklingsprojekter, registreres. Efterfølgende bearbejdede EVA i samarbejde med udvalgte ressourcepersoner det samlede udtræk, ligesom yderligere datapunkter blev tilføjet. Slutteligt modtog de af institutionerne udpegede kontaktpersoner et udtræk med relevante projekter til kvalitets sikring og yderligere berigning, som returneredes endeligt til EVA, og det er således ikke muligt at genskabe kortlægningens resultater på baggrund af et offentligt tilgængeligt udtræk fra EA Viden. Data for projekternes budgetter er for erhvervsakademier begrænset til kun at gælde projekter, som falder inden for Frascati-manualens definition af forskning og udvikling.

Erhvervsakademi Lillebælt fusionerede i 2018 med University College Lillebælt, og det har derfor ikke været muligt at få kvalitetssikret og yderligere beriget projekter, som hører under Erhvervsakademi Lillebælt, på samme måde som for de øvrige erhvervsakademier. Derfor er i alt 16 projekter fra den fælles vidensportal EA Viden udeladt af kortlægningen for erhvervsakademierne. Omvendt har EVA udskilt de FoU-projekter, der er foregået i regi af Erhvervsakademi Lillebælt, fra de FoU-projekter, der i data fra professionshøjskolerne er angivet som hørende under UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole. Kriterierne for udskillelsen er, at FoU-projekterne er angivet som hørende til UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, at de er igangsat i 2017 eller før, og at de entydigt er angivet som relevante for en erhvervsakademiuddannelse udbudt af Erhvervsakademi Lillebælt. På den baggrund er i alt 29 FoU-projekter udeladt af kortlægningen for professionshøjskolerne.

Analyse af professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes FoU-aktiviteter 2013-2018

© 2019 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

ISBN (www) 978-87-7182-316-5

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

**DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk